

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. gegužės 10 d.
168 ir 169 posėdžiai

Stenogramos

92

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. gegužės 10 d.

Rytinis posėdis Nr. 168

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. gegužės 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1759(2) priėmimas	7
Šio įstatymo priėmimas	8
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. XIII-1026 „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1935(2) priėmimas	8
Šio nutarimo priėmimas	10
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1936(2) priėmimas	10
Šio nutarimo priėmimas	12
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ projekto Nr. XIIIIP-1289(3) priėmimas	13
Šio nutarimo priėmimas	13
Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl bendros kino filmų gamybos (pataisytos) ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1535(2) svarstymas ir priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	14
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1720(2) ir Karinės jėgos naudojimo statuto 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1721(2) svarstymas	14
Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projekto Nr. XIIIIP-1954(2) svarstymas ir priėmimas	14
Šio nutarimo priėmimas	15
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1109(2) svarstymas	15
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2106(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Nekrošius)	17
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	20
Šio nutarimo priėmimas	22
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1087(2) svarstymas	22
<p style="text-align: center;"><i>Aplinkos ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnį)</i></p>	
Aplinkos ministro K. Navicko kalba	23
Aplinkos ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	25

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2071 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (I. Degutienė)	29
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projekto Nr. XIIIIP-2069 pateikimas (I. Degutienė)	30

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, kultūros ministrės L. Ruokytės-Jonsson, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, žemės ūkio ministro B. Markausko, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos ir susisiekimo ministro R. Masiulio atsakymai į Seimo narių klausimus	33
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 169

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 1, 2, 3, 4, 10 ³ straipsnių pakeitimo, 21 ¹ straipsnio pernumeravimo ir pakeitimo bei Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu ir ketvirtuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1486(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510 ¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1487(2) svarstymas	45
Seimo nario A. Syso kalba	45
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1939 pateikimas (A. Širinskienė)	46
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2114 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Veryga)	47
Šio nutarimo priėmimas	48
Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15, 21, 43 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1879 pateikimas (A. Veryga)	48
Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2075, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2076, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 29, 47 ir 74 straipsnių pakeitimo ir 67 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2077, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2078, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2079, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2080, Asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-537 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2081, Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2082, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 17, 21, 25 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2083, Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2084, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2085, Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2086, Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2087, Radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2088, Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2089, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2090 ir Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2091 pateikimas (A. Veryga)	52
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1575 pateikimas (P. Saudargas)	58
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1560 pateikimas (R. Žemaitaitis)	60

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1666 pateikimas (A. Kubilienė)	64
Seimo savaitės (2018-05-14–2018-05-18) – 2018 m. gegužės 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	66
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1811 pateikimas (A. Norkienė)	67
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1740 pateikimas (G. Kinduryš)	68
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-402 pateikimas (A. Sysas)	69
Informaciniai pranešimai	71
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	72

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 168 STENOGRAMA

2018 m. gegužės 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Labas rytas, gerbiamieji kolegos, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gegužės 10 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 88 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. gegužės 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu teikiu du pasiūlymus dėl išbraukimo. Pirmas siūlymas išbraukti darbotvarkės 1-11 klausimą, projektą dėl LRT tyrimo komisijos darbo pratęsimo. Mes manome, kad tikrai netinka tokias komisijas laikyti ilgai veikiančias, kai yra skelbiami priekaištai dėl tam tikro galimo politinio spaudimo per tokias komisijas, yra skundai į tarptautines organizacijas. Vis dėlto gal komisijos nariai galėtų susikoncentruoti ir per likusias savaites iki birželio 1 dienos užbaigti tyrimą ir nedaryti jokių pratęsimų.

Antras siūlymas yra dėl darbotvarkės 2-2 klausimo išbraukimo, dėl Farmacijos įstatymo pataisų, kurios pareikalautų, kad ligoninės turėtų vaistines. Manome, kad tikrai nereikalingas projektas, iškreipiantis tą rinką ir apkraunantis ligonines nebūdingomis funkcijomis.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog dėl LRT komisijos galėčiau informuoti Seimą. Šiandien buvo gautas laiškas, kurį pasirašė gerbiama LRT direktorė. Jinai neprieštarauja ir džiaugiasi tame laiške, kad tyrimas būtų pratęstas, nes puikiai supranta, kad ankstesnė vadovybė vengė pateikti dokumentus. Tai tiesiog Seimo narių žiniai. Kitus argumentus, manau, komisijos pirmininkas pasakys vėliau.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Turime apsispręsti dėl pirmojo pasiūlymo. Frakcijos vardu J. Razma siūlė išbraukti darbotvarkės 1-11 klausimą dėl LRT komisijos. Nuomonės išsiskyrė. Kviečiu balsuoti. Kas už J. Razmos pasiūlymą, balsuoja už, kas mano, kad klausimas turi likti darbotvarkėje, balsuoja prieš. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 43, prieš – 42, susilaikė 12. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas J. Razmos pasiūlymas taip pat frakcijos vardu buvo dėl darbotvarkės 2-2 klausimo – Farmacijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Taip pat turime apsispręsti balsuodami. Tie, kas mano, kad klausimas turi būti išbrauktas ir pritaria J. Razmai, balsuoja už, kas mano, kad klausimas turi likti darbotvarkėje, balsuoja prieš.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 46, prieš – 42, susilaikė 11. Pasiūlymui taip pat nepritarta ir 2-2 klausimas lieka darbotvarkėje.

Dėl visos darbotvarkės galime bendru sutarimu ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 74, prieš – 11, susilaikė 12. Darbotvarkė patvirtinta.

10.05 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1759(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1759. Pranešėjas – A. Nekrošius. Priėmimas. Pateiksite Teisės departamento išvadas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Sveiki, kolegos. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Teisės departamento... Pasakėte. Dėkoju. Kviečiu priimti pastraipsniui. 1 straipsnis, galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų dėl jo nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas nuo 2018 m. gegužės 20 d. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIII-1759) priimtas. (*Gongas*)

10.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. XIII-1026 „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1935(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 13 d. nutarimo Nr. XIII-1026 „Dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vytauto Didžiojo universiteto būdu“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1935. Pasiūlymų nėra. Vienas straipsnis. Siūlau priimti pastraipsniui. Galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui? Galime. Ačiū, pritarta.

Motyvai už – Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Seniai pritariu, universitetai laukia to sprendimo, mes tempiname, kažkodėl delsiame, laikas eina, o ateina rugsėjo 1 diena, kai reikės studentams ateiti į auditorijas. Siūlau greičiau balsuoti už. Netempkime laiko, priimkime sprendimą, kad galėtų universitetai dirbti ir vykti reformas.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kolegų V. Rinkevičiaus kalba labai atspindi, kaip Seime vyksta ypač svarbaus klausimo svarstymas. Man atrodo, kad ponas V. Rinkevičius net ne labai suprato, kas šitame nutarime yra parašyta. O nutarime yra parašyta: „išbraukti prievolę pateikti ekspertų išvadas“. Šita prievolė yra išbraukiama, vadinasi, universitetų sujungimas – iš tikrųjų nacionalinės svarbos klausimas – vyksta be normalios ekspertizės, ypatingos skubos tvarka. Komiteto pirmininkas ponas E. Jovaiša vis žadėjo, kad Mokslo taryba atliks tą ekspertizę, o kur ta Mokslo tarybos ekspertizė, aš niekaip nerandu. O jau lygia greta eina svarstymas šių sujungtų universitetų statutų ir kitų reikalų, tarp jų ir 30 mln. eurų ar kokios nors sumos skyrimas šiam sujungimui.

Gerbiami kolegos, aš tikrai negaliu pritarti šiam nutarimui, nors jis yra tik toks, sakyčiau, biurokratinis, išbraukiantis prievolę pateikti ekspertizę. Man atrodo, pats principas atsisakyti ekspertizės tokiu svarbiu klausimu yra visiškai ydingas, neatitinkantis jokių normalios vadybos principų. Vadinasi, visas universitetų sujungimo reikalas lieka ne valstybės reikalu, o kelių universitetų, tarp jų ir jau bankrutavusių, rektorių reikalu ir komiteto pirmininko reikalu. Aš tikrai nenoriu, kad komiteto pirmininkas vienas ant savo pečių prisiimtų tokią milžinišką atsakomybę. Noriu priminti, kad mūsų kaimynai suomiai, iš kurių mes vis norime pasimokyti, įkūrė ir sukūrė garsųjį Alto universitetą, kuris dabar pretenduoja į pasaulinio lygmens universitetų pirmaujančias gretas.

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Sukūrė jį sujungdami tris istorinius universitetus, veikusius Helsinkyje, ir tai padarė per šešerius metus. Mes norime tai padaryti per šešias savaites. Suomia svarstė tai samdydami...

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). ...pasaulinius ekspertus, mes atsisakome bet kokių ekspertizių. Aš manau, kad tai yra gėdingas siūlymas, gėdingas nutarimas ir siūlau kategoriškai balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, tai, ką mes dabar išgirdome salėje, reikėtų pakomentuoti. Pirmiausia, tas ekspertinis tyrimas yra atliktas Lietuvos mokslo tarybos. Jis yra pasiekiamas visiems, kas jo ieško. Jis jau ne pirmą kartą yra svarstytas mūsų komitete ir po visų pataisymų, po tos ekspertizės pataisymų, mes vakar nusprendėme, kad dar reikia suderinti, ar iš tikrųjų tie pataisymai yra padaryti pagal tos ekspertizės duomenis. Taigi motyvas, kad mes nepaisome ir darome tai skubotai ar tiesiog kelių asmenų, ar universitetų sąskaita, yra tikrai neteisingas. Mes šį svarstymą darome labai atsakingai. Tai gali paliudyti visos frakcijos, kurios dalyvauja tuose svarstymuose. Ypač didelį dėmesį skiriame finansiniams išipareigojimams, kurie turi būti padaryti jungiantis šiems universitetams. Aš prašau suprasti, kad ta dalis, kurios mes negalėjome įvykdyti, yra iš tikrųjų vykdoma kitais būdais. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Problema, kad sausio 12 dieną mes priėmėme šį ir kitą, kurį svarstysime, Seimo nutarimus, ir nuo pat užgimimo jie buvo su prigimtinu nuodėme, t. y. su neteisingu trečiuoju punktu, ir tenka taisyti. Ponas E. Jovaiša, pakliuvęs į tą tarpsesijinį laikotarpį, turėjo vartytis kaip lydeka neršto metu, ir atsitiko, kaip atsitiko. Aš daug su akademiku kalbėjau apie tai, ir žmogiškai noriu suprasti, arba ir politiškai noriu suprasti. Žinoma, tai nereiškia, kad aš galėčiau pateisinti. Yra Seimo nutarimas, kreivas, šleivas. Reikėjo jo laikytis, tačiau reikėjo ir suktis. Man, pritariant A. Kubiliaus nuomonei, irgi formuojasi tokia pozicija, ai, nežiūrint visų teisės kanonų, teisės normų, varome į priekį. Sakau, aš, nenorėdamas užgauti komiteto pirmininko, nes gana daug ir atvirai išsišnekėjome, nespaudžiu akseleratoriaus dėl visų skundų Etikos ir procedūrų komisijai, kuo tai padės, nes, atrodo, šiandien ir be mano balso užteks balsų sprendimui priimti. Aš nebalsuosiu, tokia mano pozicija. Tik primenu, kad praėjusį kartą svarstymo studijos metu, kai pritrūko valdantiejiems argumentų, tiesiog buvo pasakyta, ai, čia opozicija politikuoja. Aš nepolitikavau. Gerbiamieji, aš atkreipiau dėmesį, kad buvo pažeistas Seimo nutarimas. Iš gerų intencijų, vienokių ar kitokių intencijų galiu ieškoti pateisinimo – būkite geri, nevarykite ant opozicijos, kuri daro savo darbą. Mes atkreipiame dėmesį, kad pažeidimas yra padarytas. Šiandien aš balsuosiu prieš. Jūsų valia, kaip reaguoti į buvusius pažeidimus.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Aš tiktai kažkaip labai negaliu atsistebėti, kad mes dirbame maždaug tokiu principu, kad girdime, kad varpai skamba, tik nežinome, kur. Iš tikrųjų su ta ekspertize... ekspertizė buvo įvykdyta. Vakar mes kalbėjome šituo klausimu. Todėl, tiktai reiškiant kritiką šio akto atžvilgiu, reikėtų susipažinti su visais dokumentais ir reikėtų susipažinti su nuveiktais darbais. Vakar, beje, tas klausimas komitete buvo sėkmingai sprendžiamas. Aš balsuosiu už.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, Pirmininke. Mieli kolegos, norėjau taip nuoširdžiai pasidalinti su čia esančiais, kurie baigė Žemės ūkio akademiją. Pavyzdžiui, aš matau Lietuvos Respublikos Seimo šios dienos nutarimą dėl pritarimo Lietuvos edukologijos universiteto... prie Vytauto Didžiojo universiteto, aš sutinku, bet reikia išbraukti Aleksandro Stulginskio universitetą. Sakau, dėl ko – tai yra vienintelė specifinė žemės ūkio mokykla.

Mieli valstiečiai, atėjom, baigiam sugriauti žemės ūkį, sugriausime ir mokslą. Aš kreipiuosi į tuos, kurie baigė Žemės ūkio akademiją. Mes prieš pusę metų susirinkome Žemės ūkio akademijoje ir visi prisiekėme, kad nepalaikysime šitos idėjos.

Kodėl sakau šitos idėjos? Kodėl yra Karo akademija, Muzikos akademija, Dailės akademija? Tai yra specifiniai dalykai ir dėl to dalyko net nesikivirčia. Čia irgi yra specifinis dalykas – žemės ūkio mokslai. Kur mes einame, mieli kolegos, ir ką mes darome? Tokia yra bazė, viskas paruošta šiuolaikiniam mokslui, žemės ūkiui ir mes faktišką ją likviduojame. Man labai gaila, bet prie šito karsto aš nedalyvausiu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ir nuomonė už – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų švietimo reformos kontekste tai yra viena iš svarbiausių jungčių, kai jungiasi net trys svarbūs universitetai akademiniam mieste – Kaune. Natūralu, kad tas procesas taip, kaip mes ir norėjome švietimo reformos kontekste, nebuvo privalomas, bet kilęs iš pačių universitetų iniciatyvos. Iš tiesų Vytauto Didžiojo universitetas ir Edukologijos universitetas jau bendradarbiavo ir siekė susijungimo iš esmės kelerius metus, bendradarbiavimas su Aleksandro Stulginskio universitetu taip pat tęsėsi apie metus. Manau, kad tas įdirbis ir universitetų supratimas, kad aukštojo mokslo kokybė išgyvena visus tuos iššūkius ir problemas dėl studentų skaičiaus mažėjimo, tikrai leis sukurti daug stipresnes programas, turėti geros kokybės pedagogų rengimą mūsų šalies kontekste, taip pat sustiprins bendras Vytauto Didžiojo universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto programas, nes kai kurios programos iš tiesų persidengdavo, dabar tų persidengimų bus išvengta. Todėl tikrai visus kviečiu palaikyti, nes tai yra labai svarbios mūsų valstybei švietimo reformos sudėtinė dalis, vienas iš svarbių šios reformos žingsnių.

PIRMININKAS. Ačiū. Ketvirto prieštaraujancio nėra.

Kviečiu balsuoti dėl viso projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 69, prieš – 13, susilaikė 13. Nutarimas (projektas Nr. XIII-1935) priimtas. (*Gongas*)

10.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1936(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1021 „Dėl pritarimo Lietuvos sporto universiteto reorganizavimui prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto būdu“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1936(2). Priėmimas. Pranešėjas – E. Jovaiša. Tačiau pasiūlymų, pakeitimų nėra. Į tribūną nekviečiu.

Siūlau priimti pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu. Nori kalbėti ir dėl motyvų prieš užsirašė Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš tik galiu dar kartą pakartoti labai panašius argumentus. Ačiū Dievui, kad mums čia pradėjus diskutuoti jau dabar gal ir visas Seimas pagaliau išgirdo, kad, pasirodo, Mokslo tarybos išvados kažkur yra. Kur? Reikia ieškoti. Aš paraginčiau Sekretoriatą išplatinti visiems Seimo nariams tas išvadas. Sklinda gandas, kad jos yra kritiškos dėl šių projektų. Būtų gerai, kad tą suvoktume visi kartu, taip pat ir ponas V. Kamblevičius tada galbūt turėtų daugiau argumentų prieš tai buvusiu klausimu įtikinti valstiečius, kad buvusios Žemės ūkio akademijos nereikia taip šturkščiai naikinti.

Dabar šiam nutarimui, kuriuo vėl siūloma išbraukti tai, kad nepriklausoma ekspertizė, jungiant Sporto universitetą su Sveikatos mokslų universitetu, nebus daroma, aš irgi siūlau nepritarti dėl kelių priežasčių. Ką tik kolega M. Puidokas, jeigu jis dabar mane girdėtų, išsakė labai svarbų argumentą. Iš tikrųjų Vytauto Didžiojo, Aleksandro Stulginskio ir LEU universitetai jungiami savo rektorių ir kažkokių tarybų iniciatyva. Tą galima vertinti kaip svarbų faktorių. O Sporto universitetas, gerbiamasis Puidokai, kaip žinome, yra priverstiniu būdu bandomas prijungti prie Svei-

katos mokslų universiteto. Priverstiniu būdu, prieštaraujant pačiai Sporto universiteto tarybai, o Vyriausybei ir Seimo daugumai nesilaikant net galiojančių įstatymų.

Gerbiamieji kolegos, aš siūlau, užuot priėmus šitą prastą nutarimą, iš esmės pripažinti, kad iki šiol daryti veiksmai, prievartiniu būdu bandant priversti laisvą ir nepriklausomą...

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). ...Sporto universitetą jungtis prie LSMU, prie kurio jis nenori jungtis, priimti tokį sprendimą, kad buvo daromos klaidos, ir tas klaidas tokiu atveju reikia taisyti.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Aš dar kartą pakartosiu, kad iš tikrųjų šitiems universitetų jungimo klausimams dėmesys skiriamas jau pusantrų metų. Iš tikrųjų viskas yra ištobulinta iki detalių, todėl prašyčiau kolegos Andriaus įsigilinti į dokumentus, jūs toks senas parlamentaras, ir tada daryti išvadas viešai. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Tie patys argumentai, kaip ir dėl praėjusio nutarimo. Tačiau juos galima papildyti panašiai, kaip A. Kubilius bando papildyti. Galima bus dabar po šito nutarimo priėmimo apibendrinti aukštojo mokslo reformos patirtį arba procesą.

Esu ir buvau už aukštojo mokslo reformavimą, už aukštųjų mokyklų, universitetų skaičiaus mažinimą, kur galima jungti, rasti sprendimus, programų mažinimo linkme tikrai yra labai daug gerų dalykų daroma. Tačiau man atrodo, na, net ne atrodo, o tiesiog akivaizdžiai matyti, kad yra pamesti bendri, kokie nors bendri kriterijai aukštojo mokslo reformavimo procese. Vienais atvejais taikomi vienokie kriterijai, kitais atvejais – kitokie, ir man atrodo, kad reformos tikslai – turėti labai aukšto lygio universitetus – yra pamesti. Reformos tikslu tampa universitetų skaičiaus sumažinimas bet kokia kaina, vienu atveju vienais metodais, kitu atveju – kitais metodais, vienu atveju reikalaujant tarybų pritarimo, kitu atveju – nereikalaujant. Tai tiesiog rodo gal ir gerų tikslų siekimą, tačiau sprendimai pradedami priiminėti voliuntaristiškai.

Svarbu, kad pasiektume tą rezultatą, duok Dieve, jeigu tas pasiektas rezultatas bus optimalus. Aš matau, kad jis kainuos labai brangiai visai Lietuvai, daug Lietuvos biudžetinių išteklių. Ar duos tą labai aukšto lygio rezultatą – aukštąjį mokslą Lietuvoje, pradėdu abejoti. O pats procesas, kuris vyko, aš jau jį bandžiau apibendrinti, manęs netenkina. Pradžioje suformuluoti bendrieji kriterijai pakeliui išsibarstė ir pradedama veikti kiekvienu konkrečiu atveju taip, kaip patogiau.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, esu priverstas paprieštarauti pasisakančiųjų prieš išsakytoms nuomonėms ir pastaboms, nes iš tiesų Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir Lietuvos sporto universiteto jungtis yra labai logiška, nes visame pasaulyje sporto specialybės ir sporto medicina žengia koja kojon ir šitas leidžia suformuoti labai kokybiškas ir aukšto lygio parengimo programas, o mes tos kokybės stiprinimo iš tikrųjų norime.

Taip pat esu iš Kauno ir teko bendrauti su šių abiejų universitetų bendruomenėmis, situacija tikrai sudėtinga, bet teko taip pat matyti ir pačias sutartis. Lietuvos sveikatos mokslų universitetas siūlo tikrai labai plačią autonomiją Lietuvos sporto universitetui, yra išsaugomos visos esminės, nesidubliuojančios studijų programos ir tikrai ta jungtis yra ne dėl to, kad būtų sumažintas universitetų skaičius, bet dėl to, kad būtų padidinta aukštojo mokslo kokybė. Manau, kad visi, kurie yra įsigilinę į pačią situaciją, jos konjunktūrą, žino, kad Lietuvos sporto universiteto iš pradžių buvo sutikimas dėl šios jungties ir tik vėliau tam tikros grupės asmenų iniciatyva pasikeitė ir rektorius, ir dėl to atsirado nepritarimas būtent dėl baimės išsaugoti tam tikras pozicijas, bet ne dėl baimės, kad pagerės, būtent susijungus, kokybė, bus lengviau universitetus jiems susijungus išlaikyti.

Iš tiesų Lietuvos sveikatos mokslų universitetas šiame kontekste yra daug stipresnis ir tas susijungimas leidžia sustiprinti kartu ir Lietuvos sporto universiteto pozicijas. Aš manau, kad mums visiems šalyje akivaizdžiai labai svarbu, kad tiek sporto trenerių rengimas, tiek pedagogų, fizinio lavinimo mokytojų, ir kitų specialybių...

PIRMININKAS. Laikas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). ...rengimas būtų kokybiškas.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį, kad dėl šio prievartinio jungimo yra kreiptasi į Konstitucinį Teismą. Mes atsakymo dar turime sulaukti. Kas bus, jeigu pamatysime, kad po dvejų metų turėsime padaryti kažkokį sugrįžimą? Aš nesigilinsiu į tuos ekspertinių aktų trūkumus, nesigilinsiu į finansus, bet viena, mano galva, labai svarbi detalė vis dėlto praleista – šiuo metu išibėgėja Kultūros ir sporto įstatymo svarstymas, ir ten, prijungiant sportą kuruojantįjį prie ministerijos, nėra paminėtas sporto vardas. Tikiuosi, kad nors ten bus sporto vardas sugražintas.

Lygiai taip pat sujungiant, jūs sakote – prijungiant Sporto universitetą prie Medicinos universiteto, argi buvo sunku inkorporuoti sporto pavadinimą ir į šį jungtinį variantą? Juk pagalvokime, kokią svarbą sportas turi Lietuvai netgi finansiškai, vien krepšinis ten generuoja beveik milijardą. Netolimoje ateityje, manau, mes iš viso nematysime, kad turime tokį žanrą, kaip sportas, Lietuvoje.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų ta skuba, ko gero, nieko gero neduos, kadangi iš tikrųjų, kitaip nei ano susijungimo metu, aišku, buvo pasiektas kažkokiu būdu sava-noriškumas, galbūt per prievartą jo buvo siekiama, nes kito kelio kaip ir nematė universitetai, kurie jungiasi. Aišku, kaip čia buvo gerbiamojo V. Kamblevičiaus pasakyta, netenkame Žemės ūkio universiteto, tačiau šitas atvejis visai kitoks. Tai universitetai, patys senatai nepriėmė sprendimo.

Antras dalykas, čia buvo kalbėta apie ekspertizę. Iš tikrųjų tie žmonės, kurie darė ekspertizę, sakė, laiko per daug mažai buvo tam, kad būtų nuodugnai išnagrinėta ir surinkta pakankamai informacijos, kad būtų galima garantuotai priimti tokį sprendimą. Iš tiesų čia man primena tokį pat prievartinį sujungimą, neva tėvai atiduoda į žmonas kokią nors jaunamartę, kuri nesutinka. Iš tikrųjų tai negražus veiksmas ir tokio, ko gero, neturėjo būti. Manau, tai yra darbo stoka, nebuvo padarytas tam tikras darbas, pasirengta ir toks prievartinis veiksmas nieko gero iš tikrųjų neduos, nes, suprantame, per prievartą jungti kolektyvus yra gana sudėtinga.

Dar šiandien mes matome, kad bandoma dengtis Vyriausybės nutarimu, kuris apskritai nekalbėjo daugiau apie susijungimą, tik apie paskatas, kurios bus teikiamos universitetams, jeigu jie susijungs. Iš tikrųjų ir Vyriausybės nutarimo nebuvo. Tikrai nemanau, kad tokie skubėjimai yra naudingi ir čia buvo paminėti dar Konstitucinio Teismo galimi sprendimai. Tai yra mūsų darbo brokas, tiksliau, valdančiosios daugumos darbo brokas, kai dėl pliusiuko, kad parodytų rezultatą – štai jungiame, sujungiame, priimami tokie sprendimai. Aš taip pat nepritarsiu tokiam sprendimui.

PIRMININKAS. Daugiau? K. Mažeika – nuomonė už. Seimo narys K. Mažeika kalba už.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Nenorėjau kalbėti, bet kai girdžiu tokius žodžius, kai lyg ir bandoma prisidengti individualių asmenų, galbūt suinteresuotų, noru tiesiog stabdyti tą procesą, dėl kurio mes išipareigojome, kaip turbūt ir Seimo valdyba davė žodį, ir mūsų turbūt bendras tikslas pagerinti mokslo kokybę... Iš tiesų tas procesas, žvelgiant kelerius metus atgal, jau buvo suprojektuotas: universitetų – Veterinarijos akademijos, Medicinos universiteto ir Sporto universiteto – sujungimas į vieną, bet tas procesas užstrigo, manau, būtent dėl tų pačių galbūt asmenų nenoro prarasti užimamų pozicijų. Tai tiesiog manau, nereikia politikuoti, siūlau balsuoti ir pritarti, ir išlaisvinti mokslą nuo atstovavimo privatiems interesams. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir, kaip pasiūlė K. Mažeika, kviečiu balsuoti dėl viso nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 62, prieš – 16, susilaikė 19 Seimo narių. Taigi nutarimas (projektas Nr. XIII P-1936) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš dar kartą pasitikrinau tą žinią, kurią čia šiaip ne taip, tik šios karštos diskusijos dėka pavyko šiaip taip sužinoti, kad Mokslo taryba, pasirodo, yra pateikusi ekspertines išvadas, bet tų išvadų Seimo teisės aktų registracijos sistemoje aš nerandu. Prie tų nutarimų, kuriais yra siūloma tvirtinti jau pačius statutus, tų išvadų nėra. Aš tiesiog siūlau priimti sprendimą ir paprašyti Sekretoriato, kad tos išvados kaip priedas prie svarbių svarstomų dokumentų taip pat būtų įdėtos ir būtų galima jas lengvai surasti.

Antras dalykas, aš siūlau, žiūriu į premjerą, ar jis dar salėje yra, siūlau atlikti ekspertinį tyrimą, kokias premjeras sudaro ekspertų grupes, jos pateikė siūlymus dėl Kauno visų universitetų sujungimo. Noriu priminti, kad praeitų metų pradžioje tokiu metu ekspertų grupė, kuriai vadovavo garsus vadybininkas D. Misiūnas, pateikė labai išmintingus pasiūlymus, kad Kaune reikia sujungti visus universitetus.

Vyriausybė toms išvadoms pritarė, po to tas išvadas išmetė į šiukšlių dėžę.

Aš siūlau atlikti ekspertinį tyrimą, kaip Vyriausybė sudaro tokias garbingas ekspertų grupes ir patvirtina tokias išvadas, o po to jos neturi jokios naudos.

PIRMININKAS. Į pirmąją jūsų kalbos dalį galiu atsakyti, kad jau paprašėme Sekretoriato išplatinti šį dokumentą, o dėl antrosios dalies tai jūs turėtumėte sugalvoti, pagal kokį straipsnį veikssite dirbdami ir siūlydami ekspertinį vertinimą. Ačiū.

10.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ projektas Nr. XIIIIP-1289(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ projektas Nr. XIIIIP-1289. Pasiūlymų nėra.

Priėmimas. Du straipsniai. Ar galime pritari 1 straipsniui bendru sutarimu, kad metai būtų paskelbti pagal minėtus pavadinimus? Ir 2 straipsnis – siūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei, ką turėtų nuveikti. Galime pritari? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Taip pat bendru sutarimu. Ačiū, pritaria.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

Kviečiu balsuoti dėl viso nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 92, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas „Dėl 2020 metų paskelbimo Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais“ (projektas Nr. XIIIIP-1289) priimtas. (*Gongas*)

10.37 val.

Įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl bendros kino filmų gamybos (pataisytos) ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1535(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Tarybos konvencijos dėl bendros kino filmų gamybos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1535. Svarstymas. Pranešėjai – M. Puidokas, Užsienio reikalų komiteto atstovas. M. Puidokas. Nematau. Kas galėtų iš Užsienio reikalų komiteto? E. Vareikis.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Sveiki. Užsienio reikalų komitetas svarstė šio įstatymo projektą. Po svarstymo buvo pritaria bendru sutarimu. Atskirųjų nuomonių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir Kultūros komiteto išvada – V. Kernagis. Gal gali R. Šarknickas pristatyti? Ateina Vytautas. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kultūros komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kolegos, ar galime pritari po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Galime. Ačiū, pritaria.

Priėmimas. Pastraipsniui. Pasiūlymų nėra. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1535) priimtas. (*Gongas*)

10.41 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1720(2), Karinės jėgos naudojimo statuto 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1721(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7a ir 1-7b klausimai – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1720(2). Pranešėjas – V. Bakas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Kas galėtumėte vietoj V. Bako pristatyti? Svarstymas. J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas svarstė Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė bendru sutarimu.

Taip pat komitetas svarstė Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1721 ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai. M. Majauskas – motyvai už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš manau, kad galima bendru sutarimu pritarti.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė.

Gerbiamieji kolegos, ar galėtume šiems projektams Nr. XIIIIP-1720 ir Nr. XIIIIP-1721 pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

10.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projektas Nr. XIIIIP-1954(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projektas Nr. XIIIIP-1954. Pranešėjas – V. Bakas, tačiau prašysime J. Jaručio pristatyti išvadas. Svarstymas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl tarptautinių karinių pratybų „Kardo kirtis 2018“ projektą Nr. XIIIIP-1954. Pasiūlymų ir pakeitimų nebuvo. Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų – taip pat.

Gerbiamieji kolegos, ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Kreipiuosi prašydamas ypatingos skubos tvarkos, nes tai mokymai, kurie artėja. Galime pritarti bendru sutarimu tokiam prašymui? Ačiū.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra. Galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Dėl motyvų už užsirašė Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke, iš tikrųjų už labai išmintingą pasiūlymą svarstyti skubos tvarka. Tai iš tikrųjų gana reikšmingas dalykas. Atrodo, kad tai kaip techninis klausimas, bet tai yra vienos didžiausių, didelio masto NATO pratybos Baltijos regione. Tai stiprins ir individualų ryšį, ir tarpusavio pasitikėjimą tarp NATO sąjungininkų, ir Lietuvos kariams suteiks galimybes treniruotis, geriau pažinti karinę techniką, taip pat ir geriau bendradarbiauti. Iš tikrųjų rimtas projektas ir labai kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonių prieš nėra. Kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 89, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1954) priimtas. (*Gongas*)

Šio nutarimo priėmimas

Replika po balsavimo – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Galbūt galėtumėte nukrauti būsimas darbotvarkes ir pasiūlyti skubą prieš tai buvusiems dviem projektams 1-7a ir 1-7b. Mes vis tiek visiškai sutartinai pritarėme, tai galbūt būtų galima pasielgti analogiškai ir su tais projektais. Dėl skubos aš sakau.

PIRMININKAS. Ačiū. Bet tokio pageidavimo iš krašto apsaugos nebuvo, tai, matyt, nebuvo iniciatyvos iš rengėjų.

10.47 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1109(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 148 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1109. Pranešėjas – Seimo narys V. Ažuolas, Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto išvada – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams... į pateiktas pastabas, komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir komiteto išvadas. Balsavimo rezultatai: už – 7, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir V. Bukauskas, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada.

V. BUKAUSKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas komitetas apsvaustė minėtą teisės aktą, iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Vyriausybės ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pritarė, taip pat į Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti niekas neužsirašė. V. Ažuolą kviečiu į tribūną, yra pataisų, svarstysime. Svarstome Lietuvos Respublikos Vyriausybės pataisais.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Vyriausybė siūlo palikti šešerių metų kadenciją, bet komitetas šiai pataisai nepritarė, nes dauguma komisijų dirba nuo ketverių iki penkerių metų kadenciją. Šiuo metu būtų nustatomos dvi galimos kadencijos, vadinasi, komisijos pirmininkas galėtų dirbti net aštuonerius metus. Todėl komitetas nepritarė šiai pataisai.

PIRMININKAS. M. Majauskas nori kalbėti už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsiprašau Pirmininke, nežinau tiksliai, aš užsirašiau kalbėti už komiteto išvadą, kurioje nepritariama Vyriausybės išvadai.

PIRMININKAS. Tada turėtumėte kalbėti prieš. Kalbėkite.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiuo metu Mokestinių ginčų komisijos yra šešerių metų kadencija, tačiau daugelio palyginamų komisijų ir institucijų yra ketverių metų kadencijos ir būtų gerai, kad tos kadencijos būtų trumpesnės, ir būtų gerai, kad komisijos sugebėtų atsiskaityti per trumpesnį laikotarpį už savo darbą. Tai galima pasiūlyti į Vyriausiąją administracinių ginčų komisiją, kurios yra ketveri metai, galima žiūrėti į Mokesčių inspekcijos vadovą, kuris skiriamas ketveriems metams. Lygiai taip pat ir čia, mano giliu įsitikinimu, ir komitetas tam pritaria balsuodamas, kad turėtų būti ketverių metų laikotarpis. Kviečiu pritarti.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Turime balsuoti dėl šio pasiūlymo. Kas pritaria Vyriausybės pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto pasiūlymui nepritari Vyriausybės pasiūlymui, balsuoja prieš.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 3, prieš – 54, susilaikė 29. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, pristatys Seimo narys V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pateikė pasiūlymą, kad, atsižvelgiant į Vyriausybės pateiktus siūlymus, pretendentes atrenka finansų ministro ir teisingumo ministro sudaryta komisija, papildomai būtų, kad iš tiesų būtų vadovaujama Vyriausybės nustatyta tvarka.

PIRMININKAS. Apie kadencijos laiką.

V. BUKAUSKAS (MSNG). Oi, atsiprašau. Čia dėl antro. Taip. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pateikė ir pasiūlė Mokestinių ginčų komisijos (...) kadencijos trukmę sutrumpinti nuo šešerių iki penkerių metų.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes tai būtų faktiškai analogiška situacija, kaip Vyriausybės siūloma – šešerių metų. Kadangi argumentus išsakėme, kodėl turėtų būti ketverių metų, nes taip pat galės būti dvi kadencijos ir net iki aštuonerių metų galės asmuo būti, tai komiteto nuomonė yra nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Aš siūlau palaikyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymą, nes tie penkeri metai mūsų yra susieti su tuo, kad daugelyje įstatymų mes numatome penkerių metų kadencijas vadovams. Remtasi tuo, kad būtų suvienodinta teisinė bazė.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dabar teisingai užsirašiau. Kviečiu balsuoti prieš ir palaikyti Biudžeto ir finansų komiteto poziciją. Pakartosiu argumentus, kad iš tikrųjų daugelio palyginamų institucijų, pavyzdžiui, Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos yra ketveri metai, jeigu žiūrėtume Mokesčių inspekcijos, kuri yra tiesiogiai susijusi su šios komisijos veikla, vadovas yra skiriamas ketveriems metams. Dažnai dar pasigirsta argumentų, kad ištęskime kadencijos laikotarpį, nes ilgiau vyksta tų ginčų nagrinėjimai. Bet, ištęsdami kadencijos laikotarpį, mes tik paskatintume dar ilgiau tuos ginčus nagrinėti. Taigi siūlau palaikyti Biudžeto ir finansų komiteto poziciją ir balsuoti prieš šį siūlymą tam, kad būtų nustatytos trumpesnės kadencijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvuoja tik po vieną dėl pataisų. Dabar turime apsispręsti balsuodami dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo. Kas pritaria komiteto pasiūlymui dėl penkerių metų, balsuoja už, kas pritaria pagrindinio komiteto nuomonei nepritarti šiam pasiūlymui, balsuoja prieš. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 15, prieš – 47, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta. Prašau pakoментuoti Vyriausybės dar vieną pasiūlymą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Šiam Vyriausybės pasiūlymui komitetas taip pat nepritarė. Komiteto nuomone, tokia nuostata būtų perteklinė. Pagal bendrus teisės principus įstatymas atgal negalioja. Todėl naujai nustatomi reikalavimai komisijos nariams dėl nepriekaištingos reputacijos būtų taikomi tik naujai skiriamies komisijos nariams. Komiteto išvada – nepritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Galime. Ačiū.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Pakartosiu kelis pagrindinius aspektus, ką daro šis įstatymo pakeitimas: nustato labai aiškias kadencijas, trumpina terminus, kiek kiekviena kadencija tęsiasi. Taigi iš esmės yra nustatomas tam tikras rotacijos principas ir tvarka, pagal kurią komisija turės greičiau dirbti, per trumpesnius terminus atsiskaityti už savo darbą ir pareigas. Taip pat yra nustatomi labai griežti reikalavimai dėl reputacijos, nustatomi terminai ir nustatoma egzaminavimo tvarka. Taigi bus ne tik paprastas konkursas, bet ir bus labai aiški egzaminavimo tvarka. Tokiu principu kviesčiau peržiūrėti ir visas kitas komisijas trumpinant kadencijas, nustatant kadencijų laikotarpį, nustatant labai aiškiai egzaminavimo tvarką ir reikalavimus dėl reputacijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų prieš sakyti niekas neužsirašė. Gal galime pritarti po svarstyimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2106(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. sausio 12 d. nutarimo Nr. XIII-1022 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos sudarymo ir pavedimo jai atlikti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentinį tyrimą“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2106. Pranešėjas – Seimo narys A. Nekrošius. Pateikimas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Sveiki, kolegos, dar kartelį. Šiandien šiuo teikiamu nutarimo projektu siekiama pratęsti LRT veiklos tyrimo komisijos darbą iki šių metų rugsėjo 24 dienos. Veiklos pratęsimas reikalingas dėl to, jog ankstesnė LRT vadovybė sistemingai vengė bendradarbiauti su komisija ir, pavyzdžiui, vilkino dokumentų pateikimus. Dokumentai pateikti dalimis, iš esmės ne visi. Didžioji dauguma prašytų dokumentų buvo pateikta iš esmės praėjus beveik trims mėnesiams nuo komisijos veiklos pradžios. Deja, bet ir pateiktoje dalyje sakoma, kad kai kurių dokumentų... pavyzdžiui, nėra programų konkursų dokumentų, nors matome, kad buvo sudarytos sutartys. Šių dokumentų trūkumas aiškėja vykstant tyrimui ir todėl prašysime naujos LRT vadovybės pateikti tuos trūkstamus dokumentus.

Kita vertus, dėl didelės tyrimo apimties valstybės institucijoms reikia papildomo laiko atsakyti į komisijos pateikiamus... arba atlikti prašytus tyrimus. Pavyzdžiui, Viešųjų pirkimų tarnyba šiuo metu yra nustačiusi šiurkščių pažeidimų dėl 25 mln. eurų vertės nacionalinio transliuotojo pastatų remonto, programos „Tūkstantmečio vaikai“ vykdytame... organizuoti viešieji pirkimai perduoti Generalinei prokuratūrai, tačiau dar nėra Viešųjų pirkimų tarnybos išvados dėl kilnojamųjų televizijos stočių pirkimo. Specialiųjų tyrimų tarnyba taip pat dar nėra atlikusi visų vertinimų ir analizės. Jos komisijai būtų ypač reikšmingos rengiant išvadą.

Be to, komisija, bendradarbiaudama su naująja LRT vadovybe ir žiniasklaidos savireguliacijos institucijomis, kaip ir numatyta jai suteiktu mandatu, dar turėtų spėti parengti reikalingus teisės aktų pakeitimus, kurie būtų paremti jos tyrimo metu nustatytų trūkumų analize.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad dabartinė LRT vadovybė neprieštarauja dėl komisijos darbo laiko pratęsimo.

Todėl, kolegos, įvertindamas visas šias priežastis, prašau pratęsti komisijos darbą iki rugsėjo 24 dienos.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi A. Navickas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų ir aš buvau tas, kuris pritarė tokios komisijos veiklai, ir maniau, kad jeigu valstybės pinigai naudojami, tai jie turi būti naudojami skaidriai ir efektyviai. Tačiau paskutiniu metu matyti, kad šiek tiek ta komisija naudojama kaip priemonė sutramdyti netinkamiems žurnalistams ir gali būti ištęsta ta komisijos veikla iki begalybės. Aš norėčiau konkrečiai – kodėl, kas trukdo? Ar pateikti įpareigojantys teisės aktai prašytus raštus arba dokumentus teikti kuo skubiau? Kas iš tikrųjų padaryta, nes kaip ir minėjau, tai gali tęsti iki begalybės? Dar koks nors žurnalistas ne taip parašys, vėl ką nors ir panašiai. Kokie aktai reikalingi ir kas gali sutvarkyti, jeigu jūs sakote, kad dokumentai teikiami ne laiku?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Tikrai komisijos darbas yra atviras, bet kuris gali dalyvauti komisijos darbe, tikrai komisija neužsiima kokiomis nors neaiškiomis veiklomis. Juo labiau kad mes medžiagą gavome gerokai vėliau ir pagal visos medžiagos imtį mes dar nespėjome susipažinti su viskuo. Mes prašome tiesiog pratęsti fiziškai laiką: kiek laiko mums nepateikė dokumentų, tai mes tiek prašome pratęsti ir laikinosios tyrimo komisijos darbą.

Dėl pačių įstatymo projektų. Komisija tikrai juos rengia, kartu konsultuojasi su visais ekspertais ir tikrai tie įstatymų projektai bus kartu pateikti su išvadomis.

PIRMININKAS. Dabar klausia Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi – A. Navickas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū gerbiamajam Pirmininkui. Pranešėjo noriu paklausti. Jūs sakote, kad nespėjote susipažinti su medžiaga, tai aš gal čia taip pajuokausiu, kad čia tų komisijų Seime tiek daug, kad turbūt nebespėja komisijos nariai dirbti. Bet mane liūdina tas faktas, kad yra toks *sortiruotas* požiūris apskritai į tai, ką Seimas turėtų tirti. Čia labai didelis entuziazmas dėl LRT komisijos, bet labai liūdina tie sprendimai dėl žemės reikalų. Tai toks nusistebėjimas, o klausimas dėl termino pratęsimo.

Jūs žinote, kad yra kreipimasis ir į Konstitucinį Teismą. Kaip jūs įsivaizduojate, kiek šita jūsų komisija laiko dirbs? Kol sulauksite visų atsakymų, matyt, užsitęs procesas metų metais ir čia išeis tokia kaip ir antra prokuratūra tam tikra prasme. Ar jūs nematote problemos, kad Seimas vis dėlto daro nevisiškai savo darbą...

PIRMININKAS. Laikas!

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). ...ir jis gali užtrukti labai ilgą laiko tarpą?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Ne, mes komisijoje, irgi svarstydami terminą, priėjome išvadą, kad tikrai to laiko turėtų užtekti. Būtent tiek ir prašome, nei daugiau, nei mažiau, kiek būtent truko dokumentų pateikimo vilkinimas. Mūsų prašyme konkrečiai tas terminas nurodytas ir, ko gero, daugiau mes neprašysime, nes tikrai pakankamai daug esame išnagrinėję. Dar liko kokie keturi, penki klausimai, kuriuos turėtume išspręsti. Taip pat reikia nemažai laiko ir išvadoms parengti. Tai mes tiesiog prašome šiek tiek pratęsti laiką fiziškai, juo labiau kad artėja vasara, bus gana sunku ir kvorumą surinkti, ir taip toliau. Tiesiog logiškas prašymas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Navickas. Ruošiasi A. Širinskienė.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Turiu bent penketą klausimų, tai pabandyčiau juos užduoti. Tikiuosi, jūs atsiminsite?

Pirmiausia, ar tai, kas jau yra ištirta (iš tikrųjų ištirta ir susipažinta su daugeliu dalykų), nėra jau pakankamas pagrindas būtent, mano supratimu, teisės aktams parengti, nes iš esmės problemos tarsi jau yra išryškėjusios? Tai, kas yra likę, yra likę daugiausia dėl abejotinių veikų, kurias jau galėtų tirti ir įvairios specialiosios tarnybos pagal savo kompetenciją.

Antras dalykas, jūs minite, kad komisija yra kalbėjusi apie tai, kad to laiko turėtų užtekti. Norėčiau paklausti. Kuriame posėdyje tai vis dėlto buvo, nes, kiek atsimenu, paskutinis posėdis, jeigu oficialiai, truko 10 minučių ir jame buvo kalbėta apie ketinimą galvoti apie komisijos darbo pratęsimą, buvo kalbėta, kad apsispręsimė, kiek atsimenu, kuriame nors iš posėdžių, o jų nuo to laiko nevyko?

Trečias dalykas, norėjau paklausti, lygiai taip pat, kadangi dabar dvi savaites posėdžiai nevyko, nežinau, dėl ko, bet buvote minėjęs, kad egzistuoja tam tikras planas, komisijos tyrimo planas, kuriame būtų nurodyta, ką mes dar ketiname tirti, bet aš suprantu, tas planas iki šiol prieinamas tik kai kuriems komisijos nariams, nes bent jau aš jo negavau. Ir dar vienas dalykas, norėjau paklausti. Ponia A. Širinskienė sakė mačiusi ponios naujosios LRT vadovės atsakymą. Aš suprantu...

PIRMININKAS. Laiko jūs turite vienam klausimui, dabar jau naudojate dvi minutes.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, ar ponias A. Širinskienė yra kažkokia ypatinga komisijos narė, kad tik ji gauna kažkokius atsakymus?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Pradžioje gal pradėsiu nuo plano. Planą mums suformavo pats Seimas, užduodamas 12 klausimų, į kuriuos mes privalome atsakyti. Dėl dalies klausimų mes jau turime informaciją, o į tuos, dėl kurių neturime, artimiausiu metu atsakysime. Mums labai svarbu gauti atsakymus būtent iš Specialiųjų tyrimų tarnybos, nes tikrai apimtis labai nemaža, ką jie turės nustatyti, jie paprašė skirti šiek tiek daugiau laiko, tai būtent to ir laukiame.

O kiti klausimai dėl termino. Paskutiniame posėdyje, jeigu gerai pamenu, buvo tas klausimas paminėtas, tai mes išsakėme nuomonę, kad galbūt logiška būtų pratęsti, nei daugiau, nei mažiau, būtent tik tam terminui, per kurį truko, tarkim, dokumentų pateikimas.

Dėl A. Širinskienės. Iš LRT atsakymą aš gavau šiandien rytą, tai negalėčiau pakomentuoti, ar spėjo kiti nariai susipažinti, ar ne, nes Sekretoriatas turėjo jau įdėti į intranetą.

PIRMININKAS. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tiesiog kolegai A. Navickui pareplikuosiu, prieš užduodama klausimą. Yra keista, kai asmuo, kuris dirba komisijoje, dar klausia, po tyrimo praėjus keliems mėnesiams, ką mes norime tirti. Jūs pagaliau pasiskaitykite Seimo nutarimą, kur yra įpareigojimai komisijai su klausimais, ir matysite, į kokius klausimus komisija turi atsakyti.

Lygiai taip pat, grįždama prie savo klausimo esmės, tiesiog aš manau, kad mūsų komisija dirba pakankamai objektyviai, nes tos abejonės, kurios mums kyla, vėliau patvirtinamos kitų institucijų. Mes turėjome abejonių dėl „Tūkstantmečio vaikų“, tiesiog „Tūkstantmečio vaikų“ klausimą, VPT vėliau tas abejonės patvirtindama atidavė prokuratūrai, o Kovos su sukčiavimu tarnyba pradėjo tyrimą. Tai ir Europos Komisijai kyla abejonių. Manau, tyrimo objektyvumu tikrai negalima abejoti.

O komisijos pirmininko norėčiau paklausti ir galbūt išgirsti tą patikinimą, nes jūs kalbėjote apie teisės aktų planuojamus pakeitimus. Tiesiog ar komisija konsultuosis su LRT dėl tų teisės aktų pakeitimų, nes, manyčiau, būtų tikslinga įtraukti ir tą instituciją, kurią liečia.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Būsimame posėdyje apie tai ir norėjau pakalbėti su komisijos nariais, ką reikėtų įtraukti, rengiant teisės aktų projektus. Kiek žinau, ministerija yra pasirengusi padėti, kaip suprantu, šios dabartinės LRT vadovybės tikrai yra geranoriškumas prisidėti prie tyrimo esmės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Norėčiau paklausti, su kokiomis problemomis komisija susidūrė, medžiagos pateikimas, dar visa kita? Ir antras klausimas būtų, kas yra planuojama dar nuveikti, ką matote, ką reikėtų dar padaryti?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Kaip ir minėjau, pagrindinės problemos buvo tiesiog medžiagos pateikimas, mes ir dabar dalies dar neturime. Be abejo, prašysime naujosios vadovybės ją pateikti. Kaip žinome bent jau iš dabartinės vadovės, tą medžiagą ketina mums pateikti. Mes su ja susipažinsime ir tikrai galėsime padaryti tinkamas išvadas.

Ką ketiname dar padaryti? Kaip minėjau, mes esame atsakę tik į didesnę dalį klausimų, mums suformuluotų Seimo, tai, ko gero, į likusius dar turėsime iš esmės atsakyti, dar papildomą informaciją gavę, galbūt papildyti iki tol turimus atsakymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimų laikas baigėsi.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, kviesčiau paremti iniciatyvą pratęsti tyrimą, nes priežastys tikrai yra objektyvios. Ankstesnė LRT vadovybė tiesiog piktybiškai nebendradarbiavo su komisija, dokumentų pateikimas vėlavo tris mėnesius. Mes negalėjome per tą laiką vykdyti Seimo įpareigojimų. Manau, kad tikrai būtų teisinga tą terminą pratęsti ir mūsų tolesnį darbą.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Kaip A. Širinskienė minėjo, esu šios komisijos narys, tiesa, turbūt antrarūšis, ir nežinau, kiek čia būsiu, nes klausimas po to, kaip Seimas elgėsi su kaimo tyrimų komisija, su žemės ūkio reikalų tyrimų komisija, rodo, kad norima tirti tik kai kuriuos klausimus. Bet tikrai noriu padėkoti ponui A. Nekrošiui, kuris gražiai pradėjo šitos komisijos darbą.

Galio pasakyti, kad šitos komisijos darbą galima dalinti į du etapus: pirmas etapas, kai tikrai vyko labai kolegialus darbas, paskui kolegialiam darbui kažkas atsitiko. Dabar vienas iš komisijos narių manęs irgi ką tik perklausė, ar kažkada buvo posėdis, kuriame buvo svarstyta ir oficialiai nutarta, kada komisija, kiek ir kaip turi pratęsti. Atsakaiu, kad ne, ir tas komisijos narys irgi labai nustebo, kodėl visa tai vyksta. Bet tai galima paaiškinti ir tuo, kad ponis A. Širinskienė dabar vadovauja dar vienai komisijai. Ir aš suprantu, kad apskritai Seime turbūt greitai turėsime ponios A. Širinskienės gal vieną komisiją, kuri svarstys įvairius klausimus. Todėl sakau, kai Agnė dabar replikavo, ar aš nesuprantu, ką tiria komisija, aš suprantu, bet aš žinau, kad komisija turėjo ir savo tyrimo planą, kuriuo pirmininkas žadėjo pasidalinti, deja, nepasidalino. Ir mano pasitikėjimas šitos komisijos veikla labai sumažėjo.

Pratęsimas, man atrodo, tėra tik laikymas naujos LRT vadovybės už pasaitėlio. Ir tikrai mes turime galimybę iki birželio 1 d., jeigu norėtume, surašyti. O jeigu norime iširti visą pasaulį ir jeigu norime surinkti duomenis nuo Adomo ir Ievos, tai, aišku, tam neužteks laiko ir iki rugsėjo 24 dienos. Tikrai siūlau nebalsuoti už šitos komisijos darbo pratęsimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos, jos išsiskyrė, todėl kviečiu balsuoti po pateikimo dėl šio nutarimo projekto.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 57, prieš – 13, susilaikė 17 Seimo narių. Taigi po pateikimo nutarimui pritarta.

Siūlau ypatingos skubos tvarką. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskusijoje dalyvauja A. Kubilius. Kviečiu į tribūną.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nesiruošiu čia daug kalbėti, atrodytų, toks paprastas klausimas, bet yra proga užduoti esminių klausimų. O esminis klausimas susideda iš dviejų dalių.

Pirma dalis, tai klausimas skambėtų labai paprastai: ko šita komisija norima pasiekti? Jeigu pažiūrėtume į kitas centrinės Europos mūsų kaimynines valstybes, kur judama link tokio švelnaus autoritarinio režimo, ko požymių yra ir Lietuvoje, tai tokia komisija turi labai aiškių tokiu atveju politinių tikslų ir ją reikėtų daryti nuolatine komisija – LRT veiklos priežiūros komisija. Tada būtų viskas aišku. Nes, manau, dabar tie čia datų atidėliojimai... Aš beveik įsitikinęs, kad jeigu aš teisus dėl politinių tikslų, tai rugsėjo 24 dieną bus pasiūlyta dar nukelti datą, ir bent iki Prezidento rinkimų kitais metais tokia komisija veiks, kad LRT žinotų, kas yra Lietuvoje valdžia. Čia vienas dalykas. Todėl aš siūlau tą klausimą labai rimtai apsvarstyti ir nebežaisti žaidimo.

Jeigu yra tokių sumanymų, tada reikia kurti nuolatinę komisiją, kad visi žinotų, ko yra siekiama. Jeigu tai tik techniniai klausimai, kaip čia kolega A. Nekrošius pasakojo, kad kažko nespėjo apsvarstyti, tada vėl yra dvi galimybės: arba komisija dirba prastai, tinginiauja, nieko neveikia, tada reikia ją uždaryti, o jeigu komisija dirba taip gerai ir objektyviai ir nesikiša politiškai jautriais klausimais į televizijos veiklą, tiesiog nori padaryti gerą darbą, tokiu atveju aš siūlau padidinti komisijos mandatą (nes komisija, atrodo, tikrai gerai dirba ir tinka valdantiesiems, ir t. t.), padidinti mandatą, kad ji kartu iširtų ir žemės ūkio reikalus. Jeigu komisija yra tokia gera, gerai dirba, tai pabandykime padaryti ją tikrai objektyvią. Aš siūlau, gerbiami kolegos, čia tuos esminius klausimus šituo labai svarbiu reikalu ir išsamiai aptarti.

PIRMININKAS. Daugiau diskutuoti užsirašiusių Seimo narių nėra.

Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Pritariu A. Kubiliui, kad reikia komisijos dėl žemės ūkio, bet pritariu ir gerbiamo A. Nekrošiaus iniciatyvai, kad reikia duoti daugiau laiko šitai komisijai. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Tiesą pasakius, nemanau, kad čia motyvai ką nors pakeis. Tiktai galiu pasidalinti tam tikru liūdesiu, kad ir savo naivumu, dėl kurio nesigailiu, kad tikrai vis dar tikėjau (bent jau iki vakarykščio balsavimo Ekonomikos komitete), kad laikinosios komisijos tiria tam, kad išsiaiškintume visus neaiškumus, bet kai atsiranda selekcija, kai mūsų LRT komisijos narė eina prižiūrėti, kaip balsuoja Ekonomikos komiteto nariai, supranti, kad, deja, Seimas labai nori išsiaiškinti visko.

Turbūt reikės kitos kadencijos, kad galėtų būti išsiaiškinti šios kadencijos valdančiųjų užslėpti klausimai, ir tada vėl sakysim, kad šiaušiasi plaukai, mes negalėjome pagalvoti, kad tai vyksta. Dėl to liūdna.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti po svarstymo.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 60, prieš – 14, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

Dėl viso nutarimo. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Džiaugiuosi, kad paagitavau A. Kubilių. Darykim iš tikrųjų abi komisijas ir leiskime šitai komisijai pabaigti darbą.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Gerbiamas Pirmininke, ačiū už galimybę išsakyti poziciją. Man atrodo, ne vieną kartą kalbėjome apie Seimo ir politikų kišimąsi į nacionalinio transliuotojo veiklą. Kabantis Damoklo kardas virš nacionalinio transliuotojo tikrai nepadedą nacionalinio transliuotojo veiklai. Priminsiu, kad yra grupės Seimo narių kreipimasis į Konstitucinę Teismą įvertinti, ar toks Seimo narių, politikų kišimasis į nacionalinio transliuotojo veiklą atitinka Konstitucijos nuostatas. Vis dėlto suprantu, kad kokia nors parlamentinė kontrolė turi vykti ir ji čia vyksta, nors jai ir nepritariu. Bet jeigu jau vyksta, būtų gerai, kad ji vyktų per trumpiausią įmanomą laikotarpį. Žinodamas, kad mes turime daug įstatymų projektų, kuriuos turime svarstyti, turime ir mokesčių reformos klausimus, ir žemės klausimus, žemės ūkio paskirties klausimus, aš siūlyčiau koncentruotis ten, kur mūsų darbas duotų didžiausią naudą, ir ten, kur, man atrodo, žmonėms labiausiai reikia. O parlamentinę kontrolę vykdyti kaip įmanoma greičiau.

Todėl kviečiu nepritari.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų net keista klausyti kai kurių opozicijos narių pasvarstymų, kai jie teigia, kad komisijos darbas trukdo dabartinei Lietuvos valstybinei televizijai ir radijui. Yra visiškai priešingai. Kai yra sužinoma, kokios buvo problemos, kokie neskaidrumai, kokios galimos korupcijos apraiškos ir kiti dalykai, tai yra kaip tik labai didelė pagalba LRT tam, kad galėtų susitvarkyti su tomis problemomis ir mes turėtume iš tikrųjų atitinkančius Jungtinės Karalystės standartą, apie ką kalbėjo naujoji LRT vadovė, televiziją ir radiją, kokius mes visi savo valstybėje ir svajojame, ir norime turėti. Šiuo atveju, manau, tie pastebėjimai apie kokią nors kenksmingą veiklą ar norą ką nors padaryti blogo yra visiškai sąmokslų teorijų pobūdžio. Tikrai kviečiu visus pritarti ir palaikyti, nes mums valstybėje iš tiesų yra svarbu, kad tokios opios problemos, kurias buvę valdantieji turėjo galimybę spręsti daugybę metų, pastebėti ir pamatyti, tiek metų buvo nespręstos. Tikrai reikia tik džiaugtis, kad tai yra daroma dabar, ir pagaliau atsirado ryžtinga politinė jėga, kuri tuos dalykus atlieka. Prašau kolegų palaikyti.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tai, ką aš išgirdau dabar, ką gerbiamas M. Puidokas pasakė, čia yra iki rugsėjo 24 dienos. Tai, manau, ar čia reikia verstis per galvą tai komisijai? Vasaros laikotarpis ateina. Tai siūlyčiau pratęsti ilgiau tą laiką – iki gruodžio 1 dienos arba net iki kitų metų sausio 1 dienos, apie tai kalbėti. Būtų gal realu ir tada komisija neskubėdama viską padarytų.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiami Seimo nariai, aš manau, kad išaiškėjus „MG Baltic“ bylai ar atskleidus dalį VSD pažymų, aiškėja, kad tam tikros... galbūt „MG Baltic“ darė didžiulę įtaką ir Lietuvos radijui ir televizijai, komisijos nariams, naudoja... akivaizdžiai matome, kad yra užvaldytos ne tik politinės partijos, liberalai, konservatoriai, bet užvaldyta ir žiniasklaida. Todėl, man atrodo, tikrai būtina suteikti daugiau laiko. Išaiškėjus naujoms aplinkybėms, tikrai reikia patyrinėti komisijai šiek tiek plačiau, kaip išlaisvinti žiniasklaidą, kaip išlaisvinti konservatorius, kad jie nevykdytų kokių nors grupuočių politikos. Man atrodo, kad ši komisija tikrai turi darbo ir turėtų atkakliai dirbuotis. Tikrai reikia pratęsti laiką. O per šį jos darbą, matyt, išaiškės dar kokių nors naujų aplinkybių. Jeigu reikės, dar pratęsime laiką.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Aš politinės jėgos, kuri yra ryžtinga dėl visko, išskyrus žemės ūkį, atstovui norėčiau pasakyti, kad Lietuvoje nėra valstybinio radijaus ir televizijaus, o yra visuomeninis transliuotojas. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, Pirmininke. Išties nesu naivuolis ir nemanau, kad ši komisija ar kita komisija išlaisvins nacionalinį transliuotoją iš konservatorių įtakos. Tikrai nesu naivuolis. Tai vienas aspektas.

Antras aspektas. Būtent šios partijos vadinamasis nacionalinis transliuotojas gauna biudžeto lėšas. Ir labai svarbu, kad tos lėšos būtų panaudotos efektyviai, kad darbuotojai negautų voke-liuose, pabrėžiu, vokeliuose. Tuo turėtų susidomėti Audito komiteto pirmininkė ir visas Audito

komitetas, nes iki visai neseno laiko, kaip žinote, buvo mokama įteisintuose vokeliuose, tai yra autorinės sutartys, išskyrus komercijos direktorių, visi gaudavo metinį, primenu, 5 tūkst. litų atlyginimą. Tai kokias pensijas tie garbaus amžiaus, visą gyvenimą išdirbę žiniasklaidos atstovai gaus? Pasiskaičiuokite. Tai yra faktas, faktas fiksuotas, ir aš manau, kad efektyvus lėšų panaudojimas objektyviam, skaidriam nuomonės pateikimui visuomenei yra labai svarbu.

Čia reikėtų išgryninti ir užkirsti kelią, užkardyti tuos visus veiksmus, kad nebūtų piktnaudžiaujama ir šioje srityje, apriboti apetitus tokių prodiuserių kaip ponas E. Jakilaitis su visa *company*. Palyginkime gaunamas pajamas arba LRT skiriamą biudžeto dalį jam ir jo kompanijai, ir visiems kitiems, tai akivaizdus, draskantis akis, badantis akis neigiamas pavyzdys. Ačiū.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš čia beveik įtikintas P. Gražulio ar A. Skardžiaus siūlau tiesiog papildyti nutarimą ir surašyti aiškų sąrašą, kurie prodiuseriai yra netinkami ir kurie tinkami. R. Karbauskis yra garsus prodiuseris televizijos serialų, reikia jį įrašyti pirmu numeriu, kad jis yra tinkamas. Ponui P. Gražuliui noriu pasakyti, kad aš pritariu tam, kad būtų tiriama ir likviduojama koncernų įtaka televizijoms. Vieno koncerno įtaka yra aptarta, aš siūlau aptarti ir kito koncerno įtaką, taip pat įrašyti į šį nutarimą, kad reikėtų aptarti, kaip kitas koncernas daro įtaką televizijai.

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos, balsuojame dėl nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 64, prieš – 14, susilaikė 18 Seimo narių. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2106) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1087(2) (*svarstyamas*)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1087. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto narys A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgiant į Teisės departamento bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas ir komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Komiteto išvadoms pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Pasiūlymų yra tik iš Vyriausybės. Komiteto nuomonė.

A. PALIONIS (LSDDF). Komitetas iš esmės pritarė visiems Vyriausybės pasiūlymams. Vienam pritarė iš dalies, dėl įstatymo projekte... Yra tikslinga nustatyti, ką siūlė Vyriausybė, kad iki įstatymo projekto įsigaliojimo padarytiems mokesčių įstatymų pažeidimams įstatymo projekto nuostatos netaikomos. Mokesčio administravimo įstatymo 140 straipsnyje yra aiškiai nurodyta, kad asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pritariame komiteto nuomonei pritari iš dalies. Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kviečiu pritari Prezidentės inicijuotam įstatymo projektui. Vienas svarbus dalykas, kurį Prezidentė akcentuoja, kad kai yra neaiškios kilmės pajamos, jos turėtų būti ne tik apmokestinamos, kai yra nustatomos, apmokestinamos, bet taip pat turėtų būti ir nustatyta adekvati bauda. Šiuo metu, jei yra nustatomos tokios pajamos, joms yra taikomas 15 % gyventojų pajamų mokestis ir vėliau teismas gali pritaikyti labai platų spektrą baudų, bet jos dažniausiai sudėjus būna mažiau negu 30 %, kartais 20 % nuo visos neaiškios kilmės pajamų sumos.

Priėmus šį įstatymo projektą, bus pritaikyta maksimali iki 100 % bauda nuo mokesstinės sumos. Taigi, jeigu yra 100 tūkst. neaiškios kilmės pajamų, tai 15 tūkst. – mokesčiai, plius 15 tūkst.

– bauda. Tai, aš sakyčiau, būtų pirmas reikalingas žingsnis. Bet čia reikėtų nesustoti ir kalbėti apie dar didesnes baudas tokiais atvejais, jeigu tos pajamos yra neaiškios kilmės ir negali asmuo pateisinti, kaip ir iš kur jis uždirbo tokias pajamas.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitokių nuomonių nėra. Galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, balsuojame.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 7 nariai. Po svarstymo projektui Nr. XIIIIP-1087 pritarta. Skelbiu pertrauką iki 12 valandos.

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašome užimti darbo vietas ir mes tęsime rytinį šios dienos posėdį. Pagal Statuto 208 straipsnio 14 dalį yra kviečiamas aplinkos ministras K. Navickas atsakyti į Seimo narių raštu pateiktus klausimus. Primindama Statuto straipsnį, tiesiog informuoju jus, kad tam skiriama ne daugiau kaip 20 minučių.

Gerbiamas ministre, jūsų atsakymai į Seimo narių klausimus. Prašome į tribūną.

12.00 val.

Aplinkos ministro Kęstučio Navicko atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnį)

K. NAVICKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamos Seimo narės, gerbiami Seimo nariai, reaguojau į šią ypač svarbią valstybei problemą, kurios pagrindu dešimt Seimų narių iškvietė šiandien mane atsakyti į klausimus, kurie yra susiję su valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos valdymu, veiklos organizavimu. Esu tą pasirengęs padaryti. Tą ir darau. Tik noriu pasakyti (ir tai yra gana svarbu), kad pagal Valstybės ir savivaldybių įmonių valdymo įstatymą ir pagal EBPO rekomendacijas valstybės valdomų įmonių valdymas, veiklos organizavimas yra griežtai atskirtas nuo politinės valdžios įtakos. Todėl ne visi klausimai yra mano kompetencijos. Kai kurie klausimai gali būti atsakyti tik vertinant pačios įmonės veiklos rezultatus, o tas galėtų būti tik po metinės veiklos ataskaitos pateikimo.

Aplinkos ministerijos funkcija, kaip ir minėjau, yra aiškiai apibrėžta įstatymu ir viena iš prerogatyvų, viena iš teisių, kuria mes naudojames ir kurią mes turime, yra vadinamasis lūkesčių raštas, lūkesčių rašto suformavimas ir iškelimas įmonei tikslų, pagal kuriuos bus vertinama ir įmonės veiklos ataskaita.

Valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos tie tikslai yra šie: patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybinius miškus, jais disponuoti įstatymų nustatyta tvarka, vykdyti kompleksinę miškų ūkio veiklą valstybiniuose miškuose, įgyvendinti bendrą valstybinio miško priešgaisrinės apsaugos sistemą; organizuoti ir (ar) įgyvendinti bendrą miško kelių priežiūrą ir taisymą, remontą visų nuosavybės formų miškuose, diegti pažangias miškų veisimo, atkūrimo, apsaugos, tvarkymo ir miškų išteklių naudojimo technologijas, šešta, siekti maksimaliai įmanomo veiklos efektyvumo ir pelno, kartu užtikrinant darnaus miškų ūkio principų įgyvendinimą, ir prisidėti prie miško ūkio sektoriaus plėtros.

Kol kas Aplinkos ministerija, būdama šios įmonės steigėja, nemato objektyvių priežasčių, dėl ko reikėtų kištis ir taikyti intervencines priemones, nes, priešingai, ekonominės veiklos rezultatai rodo, kad pirmojo ketvirčio pajamos didėja 3,7 %, o miškų kirtimo apimtys dėl to buvo tos pačios. Efektyvumo rodiklis yra akivaizdus. Visus Valstybinių miškų urėdijos veiklos rezultatus Aplinkos ministerija vertins pasibaigus finansiniams metams.

Taigi prie klausimų. Pirmas: „Prašome patikslinti, koks nustatytas valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus atlyginimas – kokia pastovioji ir kokia kintamoji dalis, ar yra skirtas priedas, jei yra – kokio dydžio?“

Pažymėtina, kad valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus atlyginimas yra nustatytas vadovaujantis Vyriausybės nutarimu. Vyriausybei tuo metu vadovavo A. Butkevičius. Tos tvarkos pagrindu nustatyti šie dydžiai: pastovioji dalis – 5 tūkst. 55 eurai, kintamoji – 25 %, tas sudaro 6 tūkst. 31 eurą iki mokesčių.

Antras klausimas: „Koks valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos filialų girininkų vidutinis mėnesio darbo užmokestis 2018 metų pirmąjį ketvirtį?“

Šis dydis yra 1 tūkst. 799 eurais.

Trečias klausimas: „Kadangi vienas iš valstybinių miškų valdymo reformos tikslų buvo ženkliai padidinti tiesiogiai miške dirbančių eigulių, girininkų pavaduotojų, girininkų ir kitų specialistų darbo užmokestį, kokie dabar, po reformos, vadovaujančių Valstybinių miškų urėdijai asmenų ir dirbančių miške atlyginimų skirtumai?“

Noriu pasakyti labai atsakingai – reforma nepabaigta, reforma tik pradėta. Nebuvo tokio pažado ženkliai padidinti atlyginimus. Pažadas buvo, kurį dabar įgarsinu ir pakartuju – sulygininti pagal didžiausią atlyginimą tos kategorijos darbuotojų atlyginimus. Įmonė peržiūrėjo atlyginimų pertvarkymo tvarką ir, kaip sakiau, kai bus... ir tikslas tai pasiekti yra lūkesčių laiške. Kaip įmonė tai įgyvendins, bus vertinama metų pabaigoje.

Ketvirtas klausimas: „Kokių konkrečių veiksmų ėmėsi Aplinkos ministerija, siekdama sušvelninti neigiamas socialines miškų urėdijų reorganizavimo pasekmes? Kiek buvusių miškų urėdijų darbuotojų, t. y. reorganizavime dalyvaujančių įmonių dirbančiųjų, laiku ir viešai buvo informuoti apie konkrečias karjeros galimybes valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos administracijoje, ar urėdijų darbuotojai buvo viešai kviečiami dalyvauti atrankose ar pretenduoti į tas pareigas, kurias dabar yra užėmę asmenys, nedirbę reorganizavime dalyvavusiose įmonėse?“

Atsakymas yra toks. Aplinkos ministerijos pasirinktu reorganizavimo būdu, t. y. prijungimu, iki minimumo sumažintos galimos neigiamos socialinės reorganizavimo pasekmės. Valstybinių miškų urėdijos visa apimtimi užtikrintas konsoliduotų miškų urėdijų veiklos tęstinumas, išpaieigojimų vykdymas, visų darbuotojų, išskyrus nesutikusius tęsti darbo santykių, darbo santykių tęstinumas ir apsauga. Kadangi 348 miškų urėdijų darbuotojai raštu nesutiko tęsti darbo santykių Valstybinių miškų urėdijoje, jiems pagal kolektyvines darbo sutartis sumokėtos visos priklausančios išėtinės išmokos bei kompensacijos ir darbo sutartys nutrauktos.

Aplinkos ministerija, siekdama užtikrinti darbuotojų teisių apsaugą reorganizavimo procese, nuolat konsultavosi su Valstybine darbo inspekcija įvairiais darbo įstatymų vykdymo klausimais: dėl darbuotojų perkėlimo į Valstybinių miškų urėdiją procedūras, dėl išpėjimo terminų darbuotojams, kurie nesutiko dirbti Valstybinių miškų urėdijoje, ir kitais klausimais. Darbo inspekcijos išaiškinimai buvo išplatinti visiems miškų urėdijų darbuotojams ir pačioms urėdijoms, kaip įstaigoms.

Penktas klausimas yra susijęs su įmonės veikla. Kaip sakiau, į ją bus atsakoma pasibaigus finansiniams metams, nes tai yra susiję su veiklos organizavimu ir tai nėra mano, kaip ministro, kompetencija.

Šeštas klausimas: „Kokių konkrečių veiksmų ėmėsi Aplinkos ministerija, siekdama sušvelninti neigiamas socialines miškų urėdijų reorganizavimo pasekmes? Kiek buvusių miškų urėdijų darbuotojų, t. y. reorganizavime dalyvaujančių įmonių dirbančiųjų, laiku ir viešai buvo informuoti apie konkrečias karjeros galimybes valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos administracijoje, ar urėdijų darbuotojai buvo viešai kviečiami dalyvauti atrankose arba pretenduoti į tas pareigas, kurias dabar yra užėmę asmenys, nedirbę?..“ Atsiprašau, čia sumaišiau klausimus. Atsiprašau: „Kokios konkrečios skaidrumą ir viešumą užtikrinančios priemonės buvo naudojamos parenkant darbuotojus į šiuo metu užimtas vadovaujančių specialistų pareigas Valstybinių miškų urėdijoje?“

2017 m. gruodžio 8 d. mano įsakymu buvo patvirtinta nauja valstybės įmonės Valstybinio miškotvarkos instituto struktūra, pagal kurią numatytos centrinės arba... centrinės funkcijas vykdantys papildomi skyriai, t. y. miškininkystės, gamtos apsaugos, gamtotvarkos, rekreacijos, medžioklės, miškų sėklų, sodmenų, miško apsaugos ir panašiai. Visa informacija apie atrankas į visas vadovų ir specialistų pareigas Valstybinių miškų urėdijos centrinėje administracijoje ir regioniniuose padaliniuose buvo skelbiama informuojant darbuotojus, taip pat Valstybinių miškų urėdijos interneto tinklalapyje, taip pat per įmonės „LinkedIn“ paskyrą socialiniuose tinkluose.

Septintas klausimas: „Kiek laiko Valstybinių miškų urėdijoje dirbo patarėjas ir kokio dydžio išėtinė išmoka jam buvo išmokėta? Ir kokio dydžio išėtinės išmokos buvo išmokėtos miškų urėdams, dirbusiems daugiau kaip 10 metų?“

Šie du klausimai, kaip ir sakiau, yra susiję su įmonės veikla. Ar tai buvo padaryta teisėtai, laiku ir tinkamai ir ar nebuvo išmokėtos per didelės kompensacijos, tokių duomenų aš neturiu. (*Balsai salėje*) Todėl... (*Balsai salėje*) Galim, bet nesikišam. Tą aš kelis kartus pabrėžiau. (*Balsai salėje*)

Devintas klausimas yra susijęs. „Dėl kokių priežasčių laiku nebuvo užtikrintas integruotos miškų ūkio veiklos apskaitos informacinės sistemos IMŪVIS efektyvus naudojimas 2013 m. spalio 28 d. jungtinės veiklos sutartyje Nr. 132 nustatyta tvarka, nors ji jau kainavo 3,5 mln. eurų? Kas Aplinkos ministerijoje Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nustatyta tvarka buvo atsakingas už paminėtos jungtinės veiklos sutarties įgyvendinimo kontrolę?“

Klausimas yra pakankamai sudėtingas ir didelės apimties. Tam mes buvome atlikę ir vidičius tyrimus. Trumpai pristatysiu, kokia buvo eiga šitos sistemos, kokie veiksmai yra atlikti ir kas už tai buvo atsakingas.

IMŪVIS sistemos techninė užduotis buvo parengta 2009 metų pabaigoje. Patvirtinta atsižvelgiant į tuo metu visas technines sąlygas. Tuo metu Aplinkos ministerijai vadovavo G. Kazlauskas, Tautos prisikėlimo partija. Pirkimas IMŪVIS sistemai įdiegti buvo įvykdytas tik 2013 metais, t. y. praėjus beveik ketveriems metams. Čia kyla vienas iš tokių klausimų, kodėl tiek daug, ypač kalbant apie informacines technologijas, buvo delsta? Šiuos sprendimus priėmė Generalinė miškų urėdija, vadovaujama B. Sakalausko, o Generalinės miškų urėdijos priežiūrą vykdė Aplinkos ministerija, kuriai tuo metu vadovavo ministras V. Mazuronis. Patys darbai yra priimti 2016 metais rugsėjo mėnesį, ministru tuo metu buvo K. Trečiokas. Tokios yra prielaidos.

Atsižvelgiant į tai, kad jau pirmomis darbo dienomis buvo atėję labai daug signalų, kad šita sistema yra moraliai pasenusi ir greičiausiai jos nebus galima įdiegti, buvo vykdomi bandomieji tyrimai. Jų išvados, atėjusios iki manęs, yra neigiamos. Greičiausiai šitos sistemos nebus galima įdiegti. Tam mano pavedimu buvo sudaryta darbo grupė, kuriai buvo pavesta išanalizuoti IMŪVIS įsigijimo, sukūrimo ir diegimo aplinkybes.

Darbo grupė, atlikusi sutarties vykdymo ir rezultatų priėmimo vertinimą, nustatė, kad vertinant sutarties techninės priežiūros atstovų išvadą galima spręsti, kad paslaugos, nors ir pažeidus sutarties vykdymo terminą, atliktos tinkamai. Visa bėda iš tikrųjų yra ta, kad per tą laiką yra moraliai pasenusi informacinė platforma, todėl šita sistema negali atliepti šios dienos poreikių.

Siekiant įvertinti asmenų, dalyvavusių sistemos įsigijimo ir diegimo procese, buvo kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą. Iš jos kaip tik vakar gavome atsakymą, kad ikiteisminis tyrimas nebus pradėtas. Tokia situacija dėl Valstybinės miškų urėdijos. Tiek iš mano pusės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmumą užduoti klausimus suteiksiu tiems Seimo nariams, kurie pasirašė šį teikimą jus pakviesti ir atsakyti į klausimus. Pirmasis klausia J. Sabatauskas. Prašau, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Pone ministre, jūs iš devynių klausimų neatsakėte mažiausiai į penkis klausimus.

K. NAVICKAS. Ne...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Mes neprašome jūsų kištis į valstybinės įmonės veiklą, tačiau jūs, kaip atskaitingas Seimui asmuo, privalote pateikti mums informaciją ir tą informaciją jūs tikrai turėtumėte teoriškai būti pajėgus gauti iš valstybinės įmonės, bet jūs nepateikėte mums tos informacijos nei į antrą, nei į trečią, nei į penktą, nei į septintą, nei į aštuntą klausimus. Kaip čia yra? Ar jūs nenorite, ar tiesiog jūs nepajėgus tai daryti? Čia būtų toks preliminarus, nes mes neišgirdome atsakymo.

K. NAVICKAS. Galiu atsakyti?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Prašom.

K. NAVICKAS. Aš atsakiau išsamiai į pirmą ir trečią klausimus. Dar kartą galiu pakartoti. Vidutinis mėnesio atlyginimas 2018 metų, tiksliau, girininkų vidutinis mėnesinis atlyginimas 2018 metų I ketvirtį yra 1 tūkst. 799 eurai. Aš tai sakiau savo pranešime.

Trečias klausimas. Vienas iš pirmųjų ir svarbiausių tikslų – sukurti vieną visai įmonei darbo apmokėjimo ir darbuotojų motyvacijos sistemą. Naujo atlygio sistemos numatomi pagrindiniai kriterijai: vienodas bazinis atlyginimas už darbą vienodomis sąlygomis ir vienodos atsakomybės,

tais pačiais principais grįsta motyvacijos už rezultatus sistema, atlygio režiai, atitinkantys ir viršijantys vidutinį atlyginimą Lietuvoje. Visi kiti klausimai, susiję, kas, kiek, kur įdarbino ir kas ką išmokėjo, yra įmonės metinės ataskaitos turinys ir dabar per anksti tai vertinti. Toks mano atsakymas. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Deja, toks atsakymas, kolega, gal nediskutuokime. Deja, toks atsakymas, o dėl jo turinio ir gebėjimo atsakyti mes spėsime atitinkamai galvodami apie atsakymų turinį.

Antrasis pasirašęs ir galintis užduoti klausimą – V. Kamblevičius. Ar V. Kamblevičius nori paklausti?

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Jau praėjo neseniai beveik pusė metų, reorganizacija. Tenka važinėti po urėdijas. Faktiškai žmonės, kurie likę, likę be priežiūros ir jų vadinamosios algos kokios buvo, tokios ir yra. Paliko maždaug pusė žmonių, (...) išėjo savo noru, ir dirba darbą dvigubai didesnį, ir tas pats. Jeigu sprendžiame aukščiausiu lygiu, keliame viršininkų algas, kodėl negalime tiems eiliniams, kurie dirba už du?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą, bet aš nelabai suprantu teiginio, kodėl jūs sakote, kad jie dirba už du. Kol kas reorganizacija, ir dar kartą, ir dar kartą turiu pabrėžti, tai ir buvo žadėta, visi šie metai yra reorganizacijos metai. Vadinasi, tai, kas yra žadėta, ir tai, kas buvo įvardinta viešai ir Seimo plenarinėje sesijoje, iki metų pabaigos bus įgyvendinta. Tokie yra siekiai.

Dabar dėl algų aš atsakyti atsakiau. Atlyginimų peržiūrėjimo sistema yra vykdoma. Jūsų klausimas greičiausiai dar susijęs ir su padalinių vadovais, nes, sakėte, be priežiūros palikti. Padalinių vadovų atranka vyksta visu tempu ir iki birželio mėnesio, įsitikinęs, kad absoliučiai didžioji dauguma padalinių turės savo vadovus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Dar trečias kolega, kuris užsirašė ir rašė reikalavimą, – tai E. Pupinis. Suteikiu pirmumo teisę paklausti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų šiek tiek neaišku. Mes nesiūlome kištis į įmonės valdymą ar panašiai. Tačiau sunku tikėti, kad jūs negalite gauti informacijos apie konkrečius skaičius, ir tai neturėtų būti paslaptis. Iš tikrųjų valstybės miškai – mūsų turtas. Žmonės gauna atlyginimus, ir ypač, kai iškeliamas klausimas dėl konkretaus pareigūno, kuris buvo priimtas trumpam patarėju, ir po to, eina kalbos, gavo labai didelę išmoką, tai neturėtų būti paslaptis mūsų valstybėje. Negi jūs manote, kad mes privalome kreiptis į prokuratūrą, norėdami sužinoti paprasčiausią informaciją?

Nežinau, jeigu jūs neatsakysite į šią klausimą, tai tiek to. Antras klausimas: vis dėlto ar tikrai įvykdysite pažadą, kad miškų urėdijos centras būtų provincijoje? Ačiū.

K. NAVICKAS. Į antrą klausimą – tai taip, yra įmonei pavesta įvertinti visas aplinkybes ir pasiūlymai turi būti pateikti aplinkos ministru. Tas pažadas galioja, kaip ir sakiau, tik supraskite viena – tai yra metai, mes esame viduryje arba pradžioje, tiksliau, viduryje reformos.

Taip, aš turiu duomenis, kurių jūs klausėte, jeigu jūs klausėte konkrečiai apie R. Prūsaičio... Aš nežinau, apie kurį jūs klausėte. Tai yra taip, jis dirbo nuo sausio 3 dienos iki balandžio 20 dienos ir buvo atleistas šalių susitarimu išmokant šešių mėnesių bazinį atlyginimą, kompensaciją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, gal nediskutuojame, tiesiog dabar suteiksiu galimybę... Bet prieš tai pasitarkime. Klausimams laikas baigėsi, bet matau, kad norinčiųjų paklausti yra dar daug. Gal penkias minutes siūlau. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad klausinėtume penkias minutes, spaudžia mygtuką „už“, kas – 10 minučių, spaudžia mygtuką „prieš“, ir susitarsime.

Už – 42, prieš – 31. Klausinėjame penkias minutes ir pagal užsirašymo eilę klausia P. Saudargas. Ruošiasi J. Razma.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, man daug labiau kelia nerimą ne tos sritys, už kurias jūs esate teoriškai atsakingas, bet praktiškai: jūs sakote, kad tuo metu buvo kitas ministras, tai čia dabar įmonės kompetencija, ne jūsų ir panašiai, ir panašiai. Bet būtent Baltijos aplinkos forumas, kurio esate vienas steigėjų, vienas kūrėjų, buvęs vadovas, darbuotojas ir t. t., jūsų VŠĮ, pavadinkime trumpai, tikrai pelnosi, gyvena, dirba iš labai daug europinių projektų ir Lietuvos biudžeto. Dabar maždaug apie 40 mln. eurų turbūt tokių

summa summarum projektų, kai kurie truks apie 10 metų, tai ar jūs neplanuojate grįžti, nes jau kadencija bus pasibaigusi. Ar nėra taip, kad jūs, būdamas ministras, proteguojate šią VŠĮ, kuri neaišku, kodėl kelis kartus brangiau perka žemės ūkio techniką, išsaugodamas vieną iš paukščiukų... klausimai... granuliavimo techniką ir t. t.?.

PIRMININKĖ. Laikas, kolega! Ačiū. Jūsų laikas!

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ir tikrai yra daug klausimų, kuriuos gavo mūsų komiteto nariai iš kitų organizacijų, ir į juos reikės taip pat atsakyti.

K. NAVICKAS. Klausimas pirmiausia nesusijęs, kas buvo pateikta. Antras dalykas, jūsų klausime yra daug neteisingos informacijos. Aš nesu ir niekada nebuvo Baltijos aplinkos forumo steigėjas. Aš buvau dalininkas, mano teisės yra neribotam laikui atsisakytos. Aš galiu pretenduoti bet kada, bet tokių planų aš nesu numatęs. Sumos yra gerokai išpūstos. Aš nežinau, iš kur jūs imate. Neturiu atsakymo dabar ir negalėčiau atsakyti, nes pirmiausia tai – ne mano kompetencija. Aš šitos įmonės niekada neprotegavau ir neproteguosiu. Visi sprendimai buvo priimti, ką jūs kalbate dėl projekto, prieš man pradedant vykdyti pareigas, ir dėl to laikau jūsų klausimą kaip visiškai nekorektišką, neparengtą ir netinkamą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, gal vis dėlto jūs pasvarstytumėte, ar tos pareigos, kurias dabar einate, jums nėra per sunkios. Štai ir premjeras turėjo pakankamai griežtu tonu pasakyti jums dėl patarėjo R. Sakalausko situacijos. Jūs kažkaip labai lengvabūdiškai žiūrite į įvairias atlyginimų disproporcijas, į galimą piktnaudžiavimą, kur spauda mirga jau nuo įvairių publikacijų, ir kažkaip nematyti, kad jūs pajėgtumėte susitvarkyti. Net ir čia diskutuojama urėdijų reorganizacija juokingai atrodo, kad iki šiol įmonė nežino, kur jos buveinė. Nuo Katinų mes ne daug tepasistūmėjome, atrodo. Ir tas R. Prūsaičio atlyginimo išėtinės slėpimas – kažkoks naivus dalykas. Gal tikrai pagalvokite, ar tos pareigos nėra per sudėtingos jums?

K. NAVICKAS. Pagalvosiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Matulas klausia. Atsiprašau. Gerbiamas J. Sabatauskas, prieš suteikiant žodį A. Matului, dėl vedimo tvarkos. (*Balsas salėje*) Nesiskaito. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke, būkime *biedni*, bet teisingi. Kai mes priversti antrą kartą klausiti ministro to, kas buvo jau raštu, ir tik kai antras klausėjas paklausė, jis teikėsi atsakyti į vieną iš tų praleistų klausimų, jūs dabar sakote, tik papildomos penkios minutės. Gal priverskime ministrą, kad jis pirmiausia atsakytų į raštu užduotus klausimus ir mums antrą kartą ir trečią nereikėtų klausiti?

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tada nereikės tų penkių ar 10 minučių papildomų.

PIRMININKĖ. Žinote, prievartos netaikysiu ministrui, ką jis turi atsakyti, bet Seimas...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tada nedarykime balsavimo, kiek papildomų minučių.

PIRMININKĖ. ...žino Statutą. 20 minučių buvo skirta atsakyti į klausimus.

Dabar apskritai Statuto 208 straipsnis. Nesiginčykime! Kolegos, bėga laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Čia yra piktnaudžiavimas, nes mes neturime teisės...

PIRMININKĖ. Jūs, kolegos, balsavote.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...iškviešti valstybės įmonės vadovo. Mes galime iškviešti tik ministrą paklausti. Ministras piktnaudžiauja.

PIRMININKĖ. Mes, kolegos, dabar tikrai piktnaudžiaujame laiku. Paprašysime toliau tęsti darbą. Seimas balsavo už penkių minučių klausinėjimą. Neįskaitydama šio mūsų pasikalbėjimo kviečiu kalbėti ir paklausti A. Matulą. Po to suteiksime žodį R. Morkūnaitei-Mikulėnienei.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, žiūrėkite, jūs teigiate, kad buvo pasiūlytas žmonėms darbas, nesutiko, virš 300 atleista. Bet realiai vyko kitaip. Pavyzdžiui, Pakruojo urėdijoje iki įmonės reorganizavimo buvo kviečiami žmonės ir jiems buvo siūloma: išeikite, nes jūs neturite perspektyvos. Taip iki įmonės reorganizavimo išėjo iš darbo 24 žmonės, išmokėjus jiems kompensacijas. O po įmonės reorganizavimo toliau žmonės atleidžiami. Jau yra pasakyta ir neleidžiama sodinti medelių medelyne. Medelynas puikiai veikė – virš 60 žmonių dirbo. Dabar liepta per trejus

metus parduoti. Pakruojis netenka apie 60 darbo vietų. Smulkiems rangovams irgi... apie 70 miško kirtėjų darbo nebus, nes, matyt, viena pasamdyta Latvijos mašina padarys visus darbus. Tas regionas netenka apie 150 darbo vietų vien dėl to. O kur dar kelių reorganizavimas, aplinkos...

PIRMININKĖ. Pone Antanai, klauskite.

A. MATULAS (TS-LKDF). Baigiu. ...Sveikatos ministerijos, keliai tragiški. Tai kur jūsų tos išsaikytos iki minimumo sumažintos socialinės pasekmės? Kurioje vietoje jūs čia sumažinote tas pasekmes, nes regionai žūsta?

K. NAVICKAS. Čia labai daug temų palietėte. Nežinau, kiek čia jums į jas atsakyti, nes neužteks tikriausiai laiko atsakyti. Nebuvo atleisti, ką jūs kalbate, tie žmonės, nors teigiate, kad jie buvo atleisti – išėjo patys savo noru. 348 darbuotojai išėjo patys, nesutikę pereiti į valstybės įmonę Valstybinių miškų urėdiją. Tai yra faktas.

Dėl medelynų. Greičiausiai kalbate ta aprėptimi, nes medelynų pertvarkymo planas buvo patvirtintas, jeigu neklystu, 2016 metų pradžioje, taip pat prieš man pradedant eiti pareigas, gero kai prieš. Tas planas yra vykdomas. Jis tiesiog nebuvo sustabdytas, nes patys miško sistemos darbuotojai pagal efektyvumo ir naudingumo kriterijus buvo apsisprendę eiti tuo keliu, kuris dabar vykdomas. Čia ne mūsų pertvarkos išdava ta aprėptis.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Radvilės nematau. Klausia J. Olekas. Ruošiasi S. Gentvilas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Pone ministre, aš noriu pasitikslinti dėl tų klausimų, kurie buvo užduoti. Jūs kalbate apie girininkų atlyginimus. Tai dar kartą pakartuju, kad nė centu nepadidėjo girininkų atlyginimai, įvykdžius reformą. Zarasų...

K. NAVICKAS. Reforma dar nebaigta. Aš tai sakau.

J. OLEKAS (LSDPF). ...girininkas gauna 765 eurus, o pagal jūsų reformą ir jūsų nurodymus direktoriaus pavaduotojui buvo nustatyta virš 5 tūkst. Jūs pats paminėjote, kad išėtinė išmoka buvo virš 30 tūkst. eurų. Tas tikslas, kurį kėlėte ir mums čia aiškinote prieš reformą, kad svarbiausia – miške dirbantiems žmonėms, o nueita visiškai kita kryptimi. Gal jūs galite man dar kartą pasakyti, kuo remiantis ir kokį nustatėte dabartiniam direktoriui atlyginimą, nes pagal Vyriausybės nutarimą...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

J. OLEKAS (LSDPF). ...naujos įmonės direktorius gali gauti kintamąją dalį tik po šešių mėnesių?

K. NAVICKAS. Aš dar kartą turiu pakartoti – reforma nesibaigė. Mes turime visus metus ir po metų aš galėsiu atsakyti ir priimti priekaištus, kuriuos jūs išsakote. Ji nesibaigė, jos yra tik pradžia.

Kokiu pagrindu buvo priimtas? Aš sakiau atsakydamas į klausimus. Turiu vėl susirasti tą dalį. Tai yra 2016 metų Vyriausybės nutarimas, 2016 m. sausio 18 d. nauja redakcija išdėstytas Vyriausybės nutarimas dėl valstybės įmonių vadovų atlyginimų nustatomos... nutarimo veikla. Kas siejasi su kintamąja dalimi? Kadangi tai nebuvo nauja įmonė, nes nutarimas kalba apie du variantus: arba yra nauja įmonė, arba po įmonės rezultatų, tai buvo reorganizacija esamos įmonės. Išaiškinimą, kaip taikyti šią nuostatą, mes esame gavę iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Tą jums taip pat esu atsakęs iš Seimo tribūnos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Simonas Gentvilas gal palauks, kol... Dėl vedimo tvarkos – Eugenijus.

E. GENTVILAS (LSF). Ne, aš po viso proceso.

PIRMININKĖ. Po viso. Gerai. Klausia S. Gentvilas ir matysime, kaip suspėsime pagal laiką.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Gerbiamasis ministre, aš norėčiau visų pirma pasveikinti naują miškų urėdiją, konsoliduotą, nes jinai tapo antra didžiausia dividendų mokėtoja Lietuvoje šiais metais po „Lietuvos energijos“, net „Lietuvos geležinkeliai“ nesugebėjo sumokėti kol kas dividendų. Mane šiek tiek apakino jūsų klausimas dėl jūsų patarėjo, konkrečiai buvusio generalinio miškų urėdo, įdarbinimo keturiems mėnesiams. Jis buvo įdarbintas šių metų pradžioje ir po keturių mėnesių jam buvo išmokėta šešių mėnesių išėtinė pašalpa. Ar tai buvo jūsų asmeninis politinio pasitikėjimo asmuo, kaip patarėjas, ir kuo jūs grindžiate tokią išmoką?

K. NAVICKAS. Maišote tris dalykus. Buvo, atrodo, pono J. Razmos klausimas apie poną R. Sakalauską. O čia yra kalbama apie įmonės patarėją, net ne mano, net nežinau, kaip atsakyti. Dėl R. Sakalausko irgi galiu atsakyti, tai nėra mano... nei vienas, nei kitas nėra mano politinio pasitikėjimo patarėjas. R. Sakalauskas yra valstybės tarnautojas, ministerijos vyriausiasis patarėjas. Jam galioja Valstybės tarnybos įstatyme numatyta apsauga ir reglamentavimas.

Kalbant apie R. Prūsaitį, tai buvo įmonės sprendimas ir, kaip sakiau, jeigu įmonei bus padaryta žala ir visa kita, mes galėsime vertinti tik po ataskaitos pateikimo. Kol kas tokių prielaidų, kad kažkas buvo padaryta netinkamai, aš nematu.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Nustatytas laikas jums atsakyti į klausimus baigėsi. E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Šitas žanras, kai ministras atsakinėja į Seimo narių klausimus numatytas Seimo statute.

PIRMININKĖ. Taip.

E. GENTVILAS (LSF). Bet tą straipsnį dabar galėtume pavadinti patyčių žanru.

PIRMININKĖ. Bet yra toks straipsnis...

E. GENTVILAS (LSF). Paradoksas, kad tyčiojasi iš ministro ne Seimo nariai, kurie pateikia dalykinį klausimą, bet ministras iš Seimo narių, atsakinėdamas, kad jis negali žinoti, valdybos kompetencija. Tai yra jūsų ministerijai pavaldžios įmonės veikla, jos operatyvinę veiklos stebėjimą ir vertinimą jūs privalote daryti. Ką reiškia tokie pasakymai Seimo nariams, kad po metų jūs galėsite? Mano manymu, ačiū, ministre, nereikia. Niekas jūsų po metų nebeklaus. Jums laikas susiprasti, kad jūs esate ministras ir už ką jūs esate atsakingas. Jūs parodote savo nekompetenciją, kuri iš tikrųjų arba egzistuoja, arba tai yra bandymas išsisukti nuo realių atsakymų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir J. Olekas. Tai jau nebėra tas žanras...

J. OLEKAS (LSDPF). Ne, ne, aš dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos. Ačiū, ministre, jūs galite atsisėsti.

J. OLEKAS (LSDPF). Aš tik priminsiu, kad paprastai būdavo tokia nerašyta tradicija: kai ministras atsakinėdavo į klausimą, tai jie visada mums pateikdavo atsakymus raštu, atėję čia pakomentuodavo, atsakydavo, bet mes visi turėdavome raštu.

Antras dalykas. Aš noriu nuimti tą uždangą, kuria čia ministras prisidengė, kad gavo atsakymą iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Ministerija atsakydama labai aiškiai rašo: „Informuojame, kad ministerijai (t. y. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai) nėra suteikta teisė aiškinti teisės aktų nuostatų, o šiame rašte išdėstyta tikrai ministerijos specialistų nuomonė, kuri jūsų institucijai nėra privaloma.“ Ir raštas baigiasi tuo, kad siūloma šiuo atveju taikyti nutarimo 1.3 punktą, o 1.3 punktas yra mokėti kintamąją dalį po šešių mėnesių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Visi argumentai išsakyti. Likome su ta informacija, kurią gavome. Tikrai noriu pasakyti, kad Statutas nenumato galimybės raštu pateikti atsakymus į klausimus. Galbūt praktika tokia ir buvo.

12.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2071 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tęsiame mūsų darbą ir aš kviečiu pateikti Seimo nutarimo dėl sesijos darbų programos pakeitimo projektą Nr. XIII-2071 kolegę I. Degutienę.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Seimui nutarimą dėl pavasario sesijos darbų programos papildymo. Prašau įtraukti į darbų programą Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projektą Nr. XIII-2069. Jeigu jūs tam pritarate, tuomet aš jį konkrečiai pristatysiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Narkevičius dėl pateikimo nori klausti.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Taip, dėl pateikimo, dėl įtraukimo į...

PIRMININKĖ. Darbotvarkę.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). ...darbų programą. Ponia Irena, prašom pasakyti, kas yra tokio skubaus, kad reikia dabar įtraukti į tą programą ir laikas yra ribotas? Kokios esminės priežastys? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Aš noriu tiesiog priminti, kad tokios gairės jau egzistavo dėl valstybinės kalbos politikos 2003–2008 metais. Gairių turinį ir tą strateginį dokumentą rengė mūsų komisija, Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Ji dabar ir pamatė, kad galiojimo laikas yra pasibaigęs ir reikėtų atnaujinti mūsų dokumentą, kurį mes kažkaip buvome primiršę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Po pateikimo gal galime bendru sutarimu? Galime. Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Galime. Priėmimas. Norinčių kalbėti nėra. (*Balsas salėje*) Paklauskite dėl pačių gairių. Balsuojame dėl įrašymo į sesijos darbų programą kaip tik paprašyto įstatymo projekto. Prašom balsuoti.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Seimo nutarimo.

PIRMININKĖ. Seimo nutarimo. Balsuojame dėl Seimo nutarimo, kad papildytume sesijos darbų programą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių. Vienbalsiai pritarta siūlymui papildyti sesijos darbų programą. (*Gongas*)

12.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projektas Nr. XIII-2069 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-13b klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių“ projektas Nr. XIII-2069. Pateikimas. I. Degutienė. Prašom, kolege.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ačiū, kad pritarėte įtraukimui į programą. O dabar noriu pateikti kartu su kolegomis R. Baškiene ir A. Gumuliausku Seimui Valstybinės kalbos politikos 2018–2022 metų gairių projektą.

Kaip jau sakiau, tokios gairės buvo 2003–2008 metais, tačiau jau praėjo dešimt metų ir mes neturime tokio veikiančio kalbos politikos dokumento. Nors Valstybinės kalbos politikos gairių projektas buvo paruoštas 2009–2013 metams, tačiau kažkaip atsitiko, kad jis nebuvo pateiktas ir nebuvo patvirtintas, nes buvo sakoma, kad reikia laukti, kol Konstitucinis Teismas įvertins mūsų Valstybinės kalbos įstatymą.

Taigi dabartinis teisinis valstybinės kalbos reguliavimas nėra pakankamas, daugelis galiojančių teisės aktų, valstybinės kalbos vartojimo ir priežiūros nuostatų neapima šiandieninių realijų. Siekiant, kad valstybinė kalbos politika atitiktų šiandienos valstybės ir visuomenės poreikius, gebėtų laiku reaguoti į aktualijas, t. y. į integracijos procesus Europos Sąjungoje, migraciją, informacinių technologijų plėtrą, būtinas sisteminis jos planavimas, tikslų ir uždavinių nustatymas ir išgryninimas. Šiandien daugelis Europos Sąjungos šalių turi savo kalbos politikos dokumentus. Estija turi jau patvirtintą ilgalaikę estų kalbos strategiją. Patvirtinę šias gaires ir priemonių planą, turėtume ir mes tokią strategiją rengti.

Šiuo metu Europoje išsiskiria Prancūzija. Prezidentas E. Makronas paskelbė prancūzų kalbos plėtros planą, numatantį gaivinti prancūzų kalbos prestižą pasaulio mastu. Prancūzija šiaandien steigia Prancūzų kalbos namus, kuriems vien įkurti skiria 200 mln. eurų. Lietuva kol kas bene vienintelė Europos Sąjungos šalis, kalbos politiką vykdanči tik pagal senokai priimtus įstatymus ir neturinti nacionaliniu mastu veikiančios kalbos prestižo programos bei ilgalaikės strategijos. Todėl parengtos gairės yra valstybinės kalbos politikos planavimo dokumentas, nustatantis pagrindinius artimiausių penkerių metų valstybinės kalbos politikos principus, tikslus, uždavinius bei jų sprendimo būdus ir valstybinės kalbos būklės pažangos kriterijus.

Gairės parengtos remiantis dabar galiojančiu Valstybinės kalbos įstatymu... tačiau atsižvelgiant į tai, kad nuo 1995 metų yra įvykę tam tikri pokyčiai, todėl, aptariant kalbos statuso problematiką, turi būti atsižvelgta, kaip sakiau, ir į mūsų narystę Europos Sąjungoje, kintantį santykį su anglų kalba, kalbos plėtrą skaitmeninėje erdvėje ir ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas lietuvių kalbos prestižui, numatomi būdai, kaip reikia jį didinti Lietuvoje ir užsienio lietuvių bendruomenėse. Gairės numato ir valstybinės kalbos būklės pažangos kriterijus, kurie parodytų, kiek veiksmingai bus vykdoma valstybės kalbos politika. Šios gairės galėtų tapti dokumentu, kuriuo remiantis būtų galima pradėti rengti ilgalaikę lietuvių kalbos strategiją, numatančią, kaip lietuvių kalba turėtų vystytis per artimiausius 20–30 metų. Prašau pritari šiam projektui, o į klausimus, jei jų bus, aš pabandysiu atsakyti.

PIRMININKĖ. Taip, išties klausimų yra. E. Pupinis klausia pirmasis, ruošiasi S. Tumėnas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Seimo Pirmininko pavaduotoja, yra nutarimas ir nutarime yra toks 15 punktas, kur parašyta, kad „svarbiausi veiksniai, turintys neigiamos įtakos dabartinei valstybės kalbos būklei, yra šie“, ir vienas iš jų – „valstybinei kalbai ir jos prestižui nepalanki mokslo politika, daranti neigiamą įtaką ir lietuvių kalbos tyrimams bei jų plėtrai“. Šiuo metu taip pat girdėti, kad bandoma reorganizuoti, sujungti, likviduoti. Ar nemanote, kad bent jau priėmimo, svarstymo metu procesai turėtų būti pristabdyti? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų neatsitiktinai parašytas toks sakinytis. Jei jūs pasidomėtumėte filologijos studijomis, ypač lietuvių kalbos, tai nebelieka magistro studijų, lieka tik bakaluro studijos. Visai neseniai, kada mes turėjome Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, tai Signatarų rūmuose mes kalbėjome ir didžioji dalis ten susirinkusių filologų, kurie tikrai yra lietuvių kalbos puoselėtojai, pedagogai, mokslininkai, būtent tai ir akcentavo, kad požiūris į lietuvių kalbą yra gerokai pasikeitęs ne tik visuomenėje, bet ir aukštosiose mokyklose. Iš tiesų aš galiu tik tiek priminti, kad universitetų statutai bus tvirtinami čia, Lietuvos Respublikos Seime. Į tai mes irgi turėtume atkreipti dėmesį, tvirtindami statutus. Kaip aš pristatyme kalbėjau apie Prancūziją, tai iš tikrųjų yra Europos Sąjungos valstybė, kur prezidentas E. Makronas kaip prioritetą iškelia prancūzų kalbos raštingumo puoselėjimo ir kitus klausimus. Mes, maža valstybė, į tai irgi turėtume atkreipti dėmesį. Tuo labiau kad šiandien informacinių technologijų amžiuje, jūs pasižiūrėkite, net ir mes, politikai, jeigu kalbame lietuviškai, tai būtinai turi būti koks nors tarpas angliškai, kitaip tu esi nemodernus. Gal iš tikrųjų modernumas yra viena, gal galimas kitose srityse, bet ne vartojant lietuvių kalbą viešai?

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi A. Ažubalis.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, ačiū už pristatymą. Nežinau, kaip kolegoms, bet man šitas gairių pristatymas tiesiogiai susijęs su pirmame aukšte eksponuojama paroda „Šimtas svarbiausių lituanistinių knygų Lietuvos atkūrimo šimtmečiui“, ją organizavo keturi E. Pupinio minėti institutai, kuriuose dirba mūsų kalbininkai, istorikai, literatai, tautosakininkai. Taip, šitų gairių priėmimas ir lems, ar šitie minėti lituanistikos institutai ir toliau galės ramiai, tikslingai bent penkerius metus į priekį dirbti. Aš noriu akcentuoti, kad šitos gairės yra inovatyviai parengtos. Čia nepamirštama ir lietuviakalbė išėivija, kas yra svarbu pasaulio lietuviams, pristatomas net kalbinis kraštovaizdis. Gairėse atsispindi nuostatos, kad būtina stebėti ir tirti kalbinius pokyčius, kaip padėti naujųjų imigrantų bendruomenėms integruotis į lietuvių gyvenimą. Tai kartu ir atsakymas ponui kolegai J. Narkevičiui, kad šitas gaires būtina kuo greičiau...

PIRMININKĖ. Kolega, jau laikas!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...priimti. Taigi, gerbiama pranešėja, ar jums neatrodo, kad šitų gairių priėmimas būtų paskata susivienyti opozicijai, pozicijai – visam Seimui? Ir ypač smagu, kad opozicijos atstovė pristato šitas gaires.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą, bet turbūt jūs pats ir atsakėte į tą klausimą, kad mes, trys pasirašę po šiuo Seimo nutarimu, ir esame iš skirtingų frakcijų. Aš manau, kad tai yra tikrai bendras reikalas ir ne pagal tam tikras pavardes, o dėl to, kad mes esame Lietuvos piliečiai. Konstitucijoje parašyta, kad lietuvių kalba yra mūsų gimtoji kalba, ir tai yra valstybinė kalba. Man atrodo, kad viskas čia nuosekliai ir yra išdėstyta.

O kai jūs dar kartą paminėjote apie mokslinių institutų sujungimą, tai, kiek aš turiu informacijos, tas procesas yra pristabdytas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Ažubalis. Ruošiasi A. Gelūnas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pranešėja, už pristatymą. Tačiau aš norėčiau paklausti štai dėl ko. Siūlomo nutarimo 2 straipsnis skelbia: pavesti valstybinėms institucijoms, departamentams, ministerijų, įstaigų atstovams sukurti priemonių įgyvendinimo planą. Aš noriu paklausti, o kur tada bus akademikai, kur bus lietuvių kalbos instituto atstovai, jeigu šitą įgyvendinimo planą rengs tikrai tegul ir kvalifikuoti, bet valstybės tarnautojai, o ne specialistai? Ar nereikėtų čia įrašyti ir papildyti, kad į šitą gairių įgyvendinimo planą būtų įtraukti ir mokslinių tyrimų institutų atstovai?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų pavedimas tiesiogiai bus Valstybinei lietuvių kalbos komisijai. Dabar, jeigu mes įsivaizduojame, kad komisija yra gerbiamas A. Antanaitis ir dar keletas žmonių, tai jūs esate neteisis. Aš kviesčiau apsilankyti Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje ir pasižiūrėti, kiek ten iš įvairių institutų dirba mokslininkų, kurie ir užsiima ekspertiniu darbu. Kaip ir prieš tai visą strategiją jie buvo parengę iki 2008 metų, taip ir dabar, jeigu bus patvirtintos šitos gairės, jie gaus tą įpareigojimą. Kiek man teko bendrauti, iš esmės jau yra numatyta ir ta strategija, kur, jūs teisingai pastebėjote, dalyvauja tikrai labai daug mokslininkų ekspertų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi J. Narkevičius.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, gerbiamoji prelegente, už tikrai labai reikalingo dokumento pristatymą. Aš įdėmiai skaitydamas šitą ilgoką ir truputį klampoką, prisipažinsiu, tekstą, labai pasigedau vieno aspekto, t. y. bendrojo ugdymo sistemoje esančio lietuvių kalbos mokėjimo lygio aiškiaus įvardijimo, o jisai, būkime atviri, yra katastrofiškas, kai kur nesiekia net dviejų balų pagal dešimties balų sistemą. Aš labai siūlyčiau tiesiog raudona linija pabraukti šitą dalyką, labai aiškiai identifikuoti šitą labai esminę problemą.

Antra mano klausimo dalis. Jūs minėjote, kad tokių gairių jau būta. Ar buvo įvertinimas, ar tos gairės, jų įgyvendinimas buvo sėkmingas? Nes iš daugelio klausimų, kurie paminėti šiose gairėse, atrodo, kad daugybę metų nedaryti tam tikri būtini darbai. Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Man atrodo, kad jeigu mes politikos gairėms pritartume, tai kada jau būtų konkreti strategija, kur būtų aiškūs numatyti planai su numatytais, sakykim, netgi datomis, kada ir ką daryti, tai tas būtų aiškiau.

Dabar apie tai, sakykim, tos gairės, kurios buvo anksčiau priimtose ir po to jau buvo vėlgi Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patvirtinta strategija, tai reikia pripažinti, kad apie 70 % uždavinių buvo įgyvendinta, tačiau, be abejo, ne visi. Atsižvelgdama į tai ir prieš pateikdama šitą Seimo nutarimą, tikrai aš konsultavausi ir dirbau kartu su Valstybinės lietuvių kalbos komisijos tiek vadovu, tiek ekspertais, kurie ir pasakė, kad būtent strategijoje bus daugiau aiškumo, o mūsų uždavinys žiūrėti, kad tie darbai būtų sėkmingai 100 % įvykdyti, ne taip, kaip dabar, na, deja, bet jie nebuvo visiškai įvykdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi paminėjau, maloniai kviečiu J. Narkevičių paklausti. Trumpas klausimas ir trumpas atsakymas.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Stengsiuosi trumpai. Pirmas klausimas, kiek supratu, nuo 2008 metų lyg ir nėra tų gairių, taip? Kaip tas laikotarpis praėjo ir kaip mes gyvenome be šitų gairių?

Kitas dalykas, dėl pačių gairių turinio. Čia pažymėsiu, kad būtume teisingai suprasti, mes pasisakome už lietuvių kalbos stiprinimą, už tobulą vartojimą, už išsaugojimą, lietuvių kalbos tapatumą vienareikšmiškai, tik klausimas kyla dėl sąryšio su kitų kalbų vartojimu. Pavyzdžiui, 17 punktą skelbia, kad, sakykim, aukštosiose mokyklose valstybinė kalba yra lietuvių ir studijos kita kalba gali būti vykdomos tik tam tikrais atvejais. Jeigu kokią nors programą...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). (Taip, ačiū, baigiu.) ...norės vykdyti anglų kalba, tai pagal šitą sistemą to negalės. Ar čia nebūtų prieštaravimo ir ar nereikėtų tų dalykų patobulinti, kad kitų kalbų vartojimas neprieštarautų lietuvių kalbai, o atvirkščiai, plėtotų, bet ir kitoms sudarytų galimybes? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, kad jūs puoselėjate lietuvių kalbą, aš nė kiek neabejoju, nes jūs puikiai lietuviškai pats kalbate. Tai viena.

O kita, tikrai ir šiandien yra studijų programos, kurios vyksta ne lietuvių kalba, kad ir Vilniaus universitete, bet čia daugiau galbūt, Jaroslava, akcentas į tai, kad pačios filologijos studijos, ypač lietuvių kalbos studijos... Kurie studijuoja lietuvių kalbą, anksčiau turėjo ir bakalauro, ir magistro studijas. Toliau, informacinės technologijos, pažiūrėkite, kiek daug yra suanglintų žodžių, nelietuviškų. Ar angliškai mes rašome, ar rusiškai rašome, ar lenkiškai, ar lietuviškai, tai ta kalba turi būti gryna.

Kiek tas praktikoje atsiliepia? Per tą laiką nuo 2008 metų iš tikrųjų mes akivaizdžiai matome, kad čia lietuvių kalbos mokslininkai, ekspertai iškėlė tą klausimą, kad lietuvių kalba, nors Konsti-

tucijoje įvardinta kaip valstybinė kalba, po truputį kažkaip modifikuojasi, praranda savo tikrumą netgi mokslo srityje, tai iš tiesų mūsų Valstybinė lietuvių kalbos komisija ir yra ta institucija, kuri kartu su mokslininkais išgrynina jūsų keliamus klausimus. Aš manau, kad turint... Nes čia yra, kaip sakau, pradinės gairės, arba vizija, dokumentas. Tačiau konkrečią strategiją mes įpareigosime padaryti Valstybinę lietuvių kalbos komisiją.

O kitas dalykas – mūsų uždavinys: ir jūs, ir kiti Seimo nariai – mes galėsime paklausti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, kaip ta strategija gyvenime veikia ar ji neveikia. Galbūt mums reikia ką nors tvarkyti, gal patį įstatymą reikia kitaip koreliuoti. Būtų toks atsakymas.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege, jūs išsamiai atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. A. Papirtienė. Prašom.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pasisakau už, nes pirmiausia visi puikiai suprantame, jog kalba yra mūsų valstybės ir tautos išlikimo, gyvavimo garantas ir pagrindas. Todėl pateiktas teisės aktų projektas yra tikrai labai svarbus šia prasme, taip pat tai yra ir realių darbų gairės. Nes pagal šį kalbos politikos planavimo dokumentą bus sudaryta darbo grupė, parengsianti valstybinės kalbos politikos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo visose mūsų valstybės ir visuomenės gyvenimo srityse priemonių planą. Tad raginu pritarti šiam itin svarbiam dokumentui po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Kaip paminėjote, mes esame už lietuvių kalbos plėtojimą, tobulą jos žinojimą, tapatumo išsaugojimą. Vienas niuansas, dėl kurio norėjau pratęsti kalbą, ypač dėkodamas poniai Irenai už išsamų atsakymą, vis dėlto šitų gairių minėtuose punktuose yra numatytas ne filologinės aukštųjų mokyklų programos mokymas vien valstybine kalba, o ir kitų programų, kur nurodomas valstybinės kalbos būtinumas. Dėl šito dalyko būčiau linkęs pritarti po pateikimo, tikėdamasis, kad per svarstymą mes patikslinsime tą gairių momentą, kad rastume bendrumą (išsaugodami lietuvių kalbos autentiškumą ir vartojimą) neuždrausti plėtoti aukštojo mokslo studijas kitomis kalbomis, ypač anglų, vokiečių, čia nekalbu tikrai apie lenkų, nes lenkų kalba yra Balstogės universiteto skyriuje, tai labiau kalbama apie anglų kalbos vartojimą. Dėl šito niuanso užsirašiau prieš, bet esu tiek prieš, kad netgi balsuosiu už, būtent dėl šito momento. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės kalbos politikos gairių“ projekto.

Balsavo 79 Seimo nariai: vienbalsiai 79 Seimo nariai pritarė po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Papildomas nenumatytas. Galime pritarti? Galime. Siūloma svarstyti gegužės 31 dieną. Sutarėme bendru sutarimu.

Gerbiami kolegos, laikas skelbti... I. Degutienė. Prašom, kolege.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai labai noriu padėkoti, ypač žiūriu į gerbiamąjį Jaroslavą. Iš tiesų labai ačiū už supratimą. Tikrai šis gairių nustatymas yra mums pagrindas po kojomis. Noriu pasakyti, kad kaip tik balkone jau yra Lietuvių kalbos komisijos pirmininkas A. Antanaitis, kuris viską girdėjo. Tikrai į jūsų pastabas, kurias jūs išreiškėte čia, Seime, bus atsižvelgta. O aš pakontroliuosiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Linkime sėkmės Valstybinei kalbos komisijai taip pat.

Gerbiamieji kolegos, turime pradėti Vyriausybės valandą. Noriu tiesiog informuoti, kad mes nespėjame laiku. Dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo pateikimo derinsime su ministre, kada bus galima rasti kitą laiką.

13.00 val.

Vyriausybės valanda

O dabar skelbiu, kad pradėdame Vyriausybės valandą. Pirmasis klausia Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas premjere, pasigedome jūsų paskutinėse Vyriausybės valandose. Džiaugiuosi, kad šiandien esate. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, atsiprašau, labai prašome truputį daugiau tylos, kad galėtume vieni kitus girdėti. Prašom klausiti.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Taip, kolegos, prašom tylos!

Gerbiamas premjere, taip atsitiko, kad, vykstant visam dabar Lietuvą drebinančiam skandalui, turėjau galimybę prisipažinti, kad keletą kartų buvau susitikęs su vieno iš minimų koncernų vadovu. Susitikimus plačiai aprašė žiniasklaida, išnagrinėjo faktiškai iki patiekalų, kurie buvo valgyti. Vakar, gerbiamas premjere, buvo paskelbta, kad ir jūs turėjote susitikimų su kitu koncerno atstovu. Tačiau informacijos yra kur kas mažiau. Gerbiamas premjere, gal galėtumėte mums atskleisti šiek tiek plačiau, kiek kartų susitikote, ką kalbėjote? Ar kalbėjote apie Socialdemokratų partijos suskaldymą, pavyzdžiui, arba pareigūnų skyrimą? Gal apie kitus procesus? Manau, kad ir mums, ir visai visuomenei tai yra aktualu ir įdomu.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Skirtingai nei jūs, aš nevaikščiojau į jokių koncerną, nederinau programos, kokių nors politinių nuostatų, paramos neprašiau. Aš bendravau su žurnalistu ir daug tematikų, kurios buvo aptartos bendraujant su žurnalistu, jūs galėjote pastebėti interviu įvairiuose forumuose. Tai siūlau padaryti, pasinaudoti paieškos sistema. „Alfa“ savaitėje“ arba „Alfa.lt“ konferencijoje ir kitokiais būdais galite pasiskaityti turinį pokalbių su žurnalistu. Aš, skirtingai nei jūs, nepietavau, negėriau, nevalgiau nieko, susitikimai vykdavo oficialiuose kabinetuose ir tai nebuvo slapti susitikimai.

PIRMININKĖ. Ačiū, nebesiginčijame, dirbame toliau. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Dumbrava.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas premjere, aš labai neblogai vertinau jūsų iniciatyvą pernai rugsėjo mėnesį kurti tą specialiąją tyrimo komisiją dėl verslo įtakos politikams ar politinėms partijoms. Balsavau, kaip ir mūsų frakcija, už šios komisijos sukūrimą žinodamas, kad ir mums, liberalams, bus kokių nors blynų užtėkšta. Tačiau dabar aš girdžiu, kad iš tos komisijos darbo lauko siūloma išimti kai kuriuos fragmentus, perduoti kur nors kitur svarstyti, kitaip sakant, skelbti išvadas tik apie dalį tyrimo medžiagos. Kai kurių verslo grupių įtaką kai kurioms politinėms jėgoms atidėti vėlesniam laikui svarstyti ir t. t.

Kaip jūs žiūrėtumėte kaip vienas iš sumanytojų to teisingo, gero instrumento, kad štai taip fragmentuojama? Ši V. Bako komisija paskelbia dalį poveikių daliai politinių jėgų, o dalis verslo kontaktų su dalimi politinių jėgų atidedama kada nors vėliau? Kaip jūs į tai žiūrėtumėte?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai nesu komiteto narys ir nežinau apimčių ir turinio, kas dėl kokio tyrimo vykdoma, tiek informacijos turiu, kiek ir jūs dauguma turite. Tačiau, matyt, paties komiteto pirmininko ar narių reikėtų klausti, kokios apsibrėžtos buvo tos ribos, nes galima, aišku, matyt, plėstis, plėstis iki kokių... pradėti nuo 1990 metų arba galbūt dar ankstesnių. Bet sutinku, kad selektyvumo tikrai neturi būti. Jeigu bus abejonių dėl selektyvumo, aišku, bus ne visas vaizdas ir tada po išvadų patvirtinimo turėtų arba tęsti darbą, arba... Geriausiai, aišku, kad būtų visa apimtimi viskas pasižiūrėta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi J. Olekas.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas premjere, norėčiau jūsų paprašyti galbūt pagalbos, kad jūs savo autoritetu truputiuką padėtumėte išspręsti vieną klausimą. Yra situacija tokia, kad Lietuvos Respublikos pilietė pagimdė vaikėlį būdama Sevastopolyje. Dabar ta teritorija yra nepripažinta Rusijos teritorija, yra Ukrainos. Ji niekaip negauna to vaikelio gimimo dokumentų patvirtinimo. Aš kreipiausi į Vidaus reikalų ministeriją, į Užsienio reikalų ministeriją, į Teisingumo ministeriją, bet kol kas yra pakankamai sudėtinga. Nežinau, gal vidaus reikalų ministras ką nors galėtų pasakyti. Tačiau vienerių metų vaikelis faktiškai po trijų mėnesių (jis kaip nelegalas yra Lietuvoje) turėtų būti atskirtas nuo motinos ir išvažiuoti atgal į tėvynę, nes čia gyvena pagal vizą. Susidaro toks kalambūras, kurio, aišku, neturėtų būti. Norėčiau, kad galbūt jūs įsitrauktumėte ir tą klausimą padėtumėte išspręsti. Labai ačiū.

E. MISIŪNAS. Jeigu aš galiu vietoje premjero, tikrai išgilinęs į šią situaciją ir kaip teisingumo ministras, ir vidaus reikalų ministras. Mačiau tą prašymą ir skaičiau, ir žiūrėjome, diskutavome su teisininkais. Ten mes parašėme galimus žingsnius. Ir pagal dabartinę situaciją, taip, mes turime tokią teisinę situaciją, kai mūsų oficiali pozicija yra nepripažinti tos okupuotos dalies valdžios išduotų dokumentų, ir mes pasiūlėme kreiptis į Lietuvos teismą dėl juridinio fakto nustatymo. Tai iš principo vienintelis normalus teisinis kelias išspręsti šią problemą, mes galime bandyti sukurti precedentą, nes iš principo yra nuostata, kad mes negalime pripažinti tokio dokumento,

bet jeigu sukurtume precedentą, mūsų paklaustų, kodėl, kokių pagrindų, ar jūs įsitikinote, kad yra pagrįstai išduotas dokumentas. Tikrai aš pats asmeniškai gilinausi į tą situaciją ir objektyviai sutinku su prielaidomis, kodėl mes negalime taip lengvabūdiškai pasielgti, bet kreiptis į teismą ir tikėtis, kad teismas pripažins ir išduos juridinį faktą patvirtinantį dokumentą, ir įpareigos įstaigą, manau, labai yra objektu ir realu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Olekas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš gerbiamo premjero paklausiu kokio pusantro klausimo, premjere. Viena dalis būtų, ar kolegai B. Markauskui paskutinė vėsis į atleidimą buvo dėl to, kad aplinkos ministras sakė, kad melžėja negali dirbti valstybėje? Čia gyvulininkystė – užsiėmimas pono B. Markausko buvo tas paskutinis lašas, dėl ko jį reikėjo atleisti?

Kitas dalykas. Tiesiog aš noriu jūsų patarimo paklausti po jūsų pasakymo, kad Valstybinių miškų urėdijos direktoriui mokamas atlyginimas pagal mudviejų balsuotą Vyriausybės nutarimą. Jo 1.3 punkte yra labai aiškiai parašyta, kad naujos įmonės vadovui kintamąją dalį galima mokėti tik po pusės metų. Deja, ministro nurodymu ta kintamoji dalis mokama nuo pirmos jo darbo dienos. Kur mes turėtume kreiptis, kad būtų vykdomi Vyriausybės nutarimai?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš tiesiog pasitikslinsiu, ar tikrai taip yra, ir jeigu yra Vyriausybės nutarimas pažeistas, tas pažeidimas turi būti panaikintas. Tai ir bus padaryta, jeigu taip yra.

O dėl vinių, tai galim kiekvienas galvoti, kas ten buvo paskutinė vėsis ar priešpaskutinė vėsis.

PIRMININKĖ. Ačiū, premjere, už principingą atsakymą.

Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Bukauskas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Pirmiausia ir premjerui, ir visai komandai reikėtų padėkoti, kad jau Lietuvoje galima matyti lenkiškus kanalus ir tas bendras projektas gana greitai realizuotas, bet iš to didelio džiaugsmo toks šešėlis. Čia galbūt susisiekiama ministro paklausiu. Gyventojai nemoka prisijungti prie tų kanalų ir šiandien man jau skambino mano apygardos gyventojai ir klausė, kokių būdu jie gali pamatyti tuos lenkiškus kanalus. Ar nevertėtų vis dėlto parengti kažkokį informacinį... ar bent per vietinę spaudą paplatinti skrajutę ar informacinę instrukciją, nes, kiek žinau, yra trys galimybės: turime priedėlį, ar tada matome, ar nematome, kas žiūri kabelinę televiziją, ar jie matys, ar nematys, ir palydovinę – vėlgi kaip jie galės matyti ar nematyti? Ar planuojate pateikti kaip nors daugiau informacijos, kaip žmonėms prisijungti, nes Seimo narys visų nepakonsultuos ir televizijos kanalų visiems neįjungs? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Tikrai ačiū už klausimą. Manau, kad tikrai tai yra bendras Seimo iniciatyvių narių siūlymas, kuris yra (...) Vyriausybės, tikrai labai svarbus žingsnis. Penkių kanalų atsiradimas vienareikšmiškai, manau, prisidės prie mūsų bendruomenės, gyvenančios Vilniaus, Šalčininkų, Trakų rajonuose ir netgi dalyje Vilniaus, informacinio atsparumo propagandai, sklandančiai iš Rytų.

Dabar kaip nusistatyti? Pirmiausia kabelinės televizijos neturi tokios galimybės. Jeigu jos norės ir matys, kad yra interesas, sutarčių pagrindu su tuo transliuotoju, ką iki šiol galėjo daryti, gali tą padaryti. Turint bet kokią kitokį priėmimo būdą, t. y. antžeminį, kadangi neskaitmeninės televizijos šalyje kaip ir nebeliko, visi mes perėjome, ta pati instrukcija galioja (tuo metu, kai buvo išplatinta, žmonės puikiai žinojo) ir dabar. Tiesiog reikia perprogramuoti, pasirinkti iš naujo kanalų paiešką ir atsiradę papildomi kanalai, kurie dabar yra. Paimti pultelį, paspausti „kanalų paieška“ ir penki nauji kanalai atsiradę...

PIRMININKĖ. Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). ...skaitmenoje.

PIRMININKĖ. Dėkojame už atsakymą. V. Bukausko nematau salėje. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Butkevičius. Bet jo nėra, todėl ruošiasi V. Juozapaitis.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų vidaus reikalų ministrui dėl darbo vizų trečiųjų šalių piliečiams. Jos galioja tris mėnesius, išigijimo laikotarpis yra ilgas ir milžiniškos eilės. Verslui darbo jėgos poreikis yra didžiulis. Atvyksta per kitas Europos Sąjungos šalis. Norėjau paklausti, kas padaryta, daroma, kad būtų paprastesnis ir greitesnis darbo vizų išigijimas?

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Padaryti, priimti esminiai sprendimai. Tikrai geri žingsniai. Kaip žinote, dabar yra baltas lapas įmonėms, kurios yra oficialios, vykdančios veiklą. Užsiregistruoja į migracijos tą baltą lapą ir joms neatliekamos procedūros, jos greituoju būdu, t. y. per kelėtą dieną, per savaitę, gali gauti vizas tokiems darbuotojams.

Faktas, pati nuostata, asmeniui kreipiantis į Migracijos departamentą, yra numatyti trys mėnesiai. Yra patikrinimo procedūros, mes suprantame, pirmiausia ir saugumo aspektai. Be abejo, savo rinkos apsauga. Tai tos procedūros, kokios yra nustatytos, tokios šiandien ir galioja. Bet įmonės, kurios, kaip ir minėjau, tikrai patenka į baltą lapą, į baltą sąrašą, turi galimybę greituoju būdu gauti darbuotojams vizas.

Aišku, procedūras galima toliau tobulinti ir žiūrėti, visada yra tokia galimybė. Tačiau mes visada sveriamo ir nacionalinio saugumo prioritetą, ir šiuo atveju verslo norą turėti tokią darbo jėgą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi A. Gelūnas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Visų pirma aš noriu labai nuoširdžiai pasveikinti kultūros ministrę L. Ruokytę-Jonsson, ji šiandien švenčia gimimo dieną. (*Plojimai*) Kaip tokią dovaną, nes iš manęs dovanų turbūt ji kol kas nepriims, aš tiesiog jai skirtą klausimą adresuosiu premjerui. Gal tai ir bus dovana. O premjeras turbūt padovanos atsakymą visai Lietuvai.

Premjere, šiandien aš jums persiunčiau, nežinau, ar jūs susipažinote, ar ne, gaires, arba, nežinau, skaidres, iš Kultūros ministerijos paruoštukų apie kultūros ir meno įstaigų likvidavimo planą. Tiesiog norėjau paklausti, kokia jūsų pirminė reakcija, jeigu tai yra pirminė reakcija, ir kaip jaustis žmonėms, apie kurių įstaigas yra kalbama? Tegul ir ne konkrečiame plane, tegul ir gairėse, bet vis dėlto, jeigu tokios mintys bręsta Kultūros ministerijos koridoriuose, išties pasitikėti ir tikėtis ko nors pozityvaus sudėtinga. Kada pradėsime kurti, o ne griauti? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai gavau, perskaičiau ir suprantu, galbūt ministrė pakomentuos labiau, yra padaryta studija, pateikta dabartinės situacijos apžvalga ir galimi sprendimo būdai. Ministrė turbūt patikslins. Kol kas nemanau, kad jis buvo diskutuotas su kultūros bendruomene, su plačiąja bendruomene, bet gali būti tos gairės kaip atspirties dokumentai diskutuoti ir kaip argumentai kalbėti, ką reikia tobulinti. Sutikime, kad per tą ilgą laikotarpį gyvenimas keičiasi, vienos įstaigos modernėja, kitos lieka ten, kur buvo. Tikrai nemanyčiau, kad pačios koncepcijos, ar gairių, atsiradimas yra, pirma, sprendimas, antra, kad tai yra kažkas blogai. Gerai, kad tokios koncepcijos, arba gairės, yra pasitelkiamos, matyt, dalyvauja išorės ekspertai, bet yra atspirtis diskutuoti. Bent jau aš taip suprantu, o jeigu ne visai teisingai suprantu, tai ministrė gimtadienio proga patikslins.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai ačiū, gerbiamas Juozapaiti, už sveikinimus. Tikrai labai džiaugiuosi, jūs šiandien nepaprastai dosnus.

Norėčiau papildyti premjerą ir priminti, kad Lietuvos Vyriausybės programoje labai aiškiai numatyti prioritetiniai darbai, kurių yra 44. 13 darbas yra kultūros vaidmens įtvirtinimas valstybės politikoje ir tvaraus finansavimo modelio sąlygų užtikrinimas. Šis darbas, kaip žinome, yra viešinamas, prieinamas, matoma, kokios konkrečios užduotys skirtos ministerijai. Viena iš užduočių yra kultūros įstaigų tinklo pertvarka ir viešojo sektoriaus valdymo tobulinimas. Tai yra darbas, kurį mes atliksime, visos pertvarkos, kurios yra suplanuotos mūsų programoje, tikrai, galiu patikinti, įvyks.

Dabar dėl jūsų paviešinto tarpinio, vieno iš daugelio, varianto, darbinių skaidrių viešinimo. Man tik belieka apgailėstauti, kad jūs pasirinkote tokį kelią, kai jūs iš kažkur neaiškiais keliais gaunate medžiagą, ištraukiamą iš konteksto, iš proceso konteksto, ir ji pateikiama visuomenei kaip galutinis ir dar išlaptintas variantas. Dar kartą noriu pasakyti, kad visos pertvarkos, kai mes turėsime savo konkrečią, oficialią Kultūros ministerijos poziciją, bus pateiktas galutinis variantas, kuris bus viešinamas visuomenei ir pradedamos diskusijos su kultūros bendruomene. Visada yra viskas daroma atvirai ir viešai.

O vidiniai pokalbiai ar diskusijos, ar darbiniai dokumentai yra tikrai neviešiami, nes variantų ir konceptualių matymų yra tikrai ne vienas. Jūsų pateikta medžiaga tiktai atspindi vieną iš penkių galimų versijų, ji labai ankstyva. Jūsų interpretacijos tik kelia kultūros bendruomenės tam tikras įtampas ir kiršina ją pačią, kartu ji yra ir klaidinama. Manau, kad mes, norėdami matyti progresyviai besikeičiančią mūsų kultūros visuomenę, turėtume kažkaip bendradarbiauti, rasti

bendrus sprendimus, bet netrukdyti ir nekiršinti visuomenės, kol nėra galutinio varianto, kuris yra aptariamas kartu su kultūros bendruomene. Mano palinkėjimas būtų: bendradarbiaukime ir kalbėkimės, o ne viešinkime proceso. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir V. Juozapaitis – dėl vedimo tvarkos.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Labai trumpai. Aš tikrai negaliu nutylėti. Visų pirma, gerbiama ministre, aš primenu, kad Kultūros ministerija yra atvira įstaiga ir institucija, nėra kokia nors Valstybės saugumo departamento užslaptinta įstaiga ir visi jos procesai yra vieši, tai yra viešųjų paslaugų. Ir visiems tai, ką jūs ten kuriate ir ką jūs gvildenate ministerijos koridoriuose, privalo būti žinoma ir vieša. Jūs, kaip ir visada, šį kartą suklaidinote, nes su kultūros bendruomene jūs bent jau dėl šių klausimų tikrai nesitarėte. Aš tik noriu priminti arba informuoti gerbiamąjį premjerą, kad vienas iš variantų, pavyzdžiui, tame plane yra uždaryti arba likviduoti Lietuvos valstybinį simfoninį orkestrą, vadovaujamą G. Rinkevičiaus. Jeigu jūs tokias... (*Balsas salėje*) Jūs juokiatės, ministre, bet šis dokumentas iš jūsų politinio pasitikėjimo komandos. Aš tikrai neįėjau į ministerijos stalčius, jūs žiūrėkite, ką daro jūsų...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). ...valstybės tarnautojai. Kita vertus, tai kelia labai didelį susirūpinimą. Čia toks vienas iš niuansų, kuris rodo, kad jūs šiandien, nors ir gimtadienio dieną, nesate nuoširdi, ko aš jums labai linkiu. Žinoma, ir ramybės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Išties diskusijose išaiškės tiesa ir visa tai išsiaiškinsime. Kadangi paskelbiau, maloniai žodį suteikiu A. Gelūnei klausti. Ruošiasi J. Imbrasas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas švietimo ir mokslo ministrei. Gerbiama ministre, labai daug aistrų kelia etatinio mokytojų darbo užmokesčio reforma, daug svarstymų, daug nuomonių už, prieš. Bet ar jums neatrodytų, kad tai yra tik dalinis problemos sprendimo būdas, kad, sakykime, norint suvienodinti mokytojų padėtį provincijoje ir didžiuosiuose miestuose, neišvengiamai teks jungti mokyklas, kad būtų sudaryti mokytojams normalūs darbo krūviai, kad tose mokyklose būtų užtikrinta kokybė? Tas etatinio darbo apmokėjimo modelis su papildomais darbais nesugebės užtikrinti pakankamai kokybiško darbo mokytojams, kurie klasėje turi keturis mokinius, septynis mokinius ir t. t. Kokia būtų jūsų nuomonė? Ar vis dėlto ketinate kada nors inicijuoti tą mokyklų jungimo reformą?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Visiškai teisingai pastebite ir puikiai tikriausiai suprantate, kad švietime vieno sprendimo, kuris išspręstų sudėtingas situacijas, susiklosčiusias per dešimtmečius, tikrai nėra, bet tai nereiškia, kad tų sprendimų nereikia priimti arba kad jie nėra svarbūs. Siekiant sustiprinti situaciją mokyklose, suteikti pagalbą mokytojams, užtikrinti, kad visos ugdymo reikmės būtų tenkinamos būtent atsižvelgiant pirmiausia į vaikus, o ne į suaugusiųjų poreikius, be jokios abejonės, reikia priimti sprendimus dėl etatinio mokytojų apmokėjimo įvedimo. Tokie siūlymai Lietuvoje jau buvo teikiami, rodos, 10 metų, jei nesu neteisi. Esame pasiekę sutarimą su profesinėmis sąjungomis ir tai yra irgi mūsų įsipareigojimas, kuris yra numatytas kolektyvinėje sutartyje. Be to, be jokios abejonės, turi keistis ir mokyklų finansavimo modelis. Mokyklų tinklo pertvarka vyksta savaime ir natūraliai, daugelis mokyklų, savivaldybių turi priimti tokius sprendimus, bet visi tie sprendimai turi būti labai objektyviai įvertinti, nes kiekvienos savivaldybės situacija labai skiriasi. Todėl siūlymus savivaldybėms mes tikrai teikiame.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia J. Imbrasas. Ruošiasi A. Sysas.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkui, pirmininke. Aš norėčiau paklausti susisiekimu ministrą gerbiamą R. Masiulį. Yra Vilniuje Antakalnis. Jame yra 40 tūkst. rinkėjų, gyventojų dar daugiau. Tai yra daugiau kaip pusė Panevėžio. Jame veikia du paštai. Vienas iš jų –100 kv. metrų patalpos ne per seniausiai buvo remontuojamos metus laiko. Baigus remontą, t. y. remonto metu, kitame pašte nuo ryto iki vakaro stovėdavo 20–30 žmonių eilės, keiksnodamos valdžią. Suremontavus tą paštą dabar pasklido kalbos, klientai sunerimę, kad tą kitą rengiamasi uždaryti, gyventojai informacijos negauna, darbuotojai negauna. Varomi į šoną.

Mano klausimas, ministre. Gal prisidengus optimizacija nereikia uždaryti paštų, kurie teikia labai svarbią socialinę paslaugą? O tą optimizaciją pakreipti kitu kampu, įvertinant Lietuvos pašto vadovo kompetenciją, kuris taip neefektyviai sugeba dirbti – metus laiko remontuoti 100 kvadratų patalpą.

R. MASIULIS. Ačiū jums už klausimą. Pašto vadovas ką tik pasikeitė, naujas žmogus atėjo, tą situaciją įvertins. Įmonė kuri laiką buvo be vadovo.

Dėl paties Antakalnio pašto aš tikslios informacijos dabar neturiu, bet pasidomėsiu ir jums atsakysiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Ačienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas premjere, trečią kartą tuo pačiu klausimu. Prieš tris savaites jūs pažadėjote asmeniškai pasidomėti situacija, kuri yra Ignalinos atominėje elektrinėje dėl darbuotojų atstovų dalyvavimo valdyboje, kaip to reikalauja priimtas naujasis Darbo kodeksas. Mano klausimas: kada Lietuvoje bus vykdomi įstatymai, už kuriuos balsavote ir jūs? Nes yra kita istorija dėl darbuotojų kolektyvinių derybų, kai irgi įmonės laikinasis vadovas traktuoja, kaip nori. Aišku, yra ir kitų institucijų, kurių atsakymus siunčia. Pirmiausia aš noriu užbaigti dėl valdybos. Šitai epopėjai jau greitai bus metai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš kalbėjau su energetikos ministru, kuris pateiks atsakymą jums, ir mane jis informavo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia...

Ž. VAIČIŪNAS. Trumpai papildysiu. Iš esmės dėl valdybos yra teisinė prievolė tada, kada sudaroma nauja valdyba, įtraukti darbuotojų atstovus. Šiuo atveju nauja valdyba nebuvo sudaroma. Išsamesnį atsakymą esame parengę ir jis turėtų netrukus jus pasiekti.

A. SYSAS (LSDPF). Aš noriu patikslinti.

PIRMININKĖ. Patikslina A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Aš jau praeitą kartą papasakojau visą istoriją. Valdybos formavimas ir darbuotojų inkorporavimas į valdybą yra du skirtingi dalykai, nes naujoji valdyba bus sudaryta tik tai, atrodo, 2023 metais. Jeigu tokiais atsakymais mes maitiname vienas kitą ir negalime perskaičyti, kas parašyta Darbo kodekse, tai gėda tokiems ministrams. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Taip pasakyta. Klausia V. Ačienė. Ponia Ačiene, klauskite. Ruošiasi G. Skaistė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Klausimas gerbiausiai švietimo ministrei dėl Egzaminų centro veiklos, nes visuomenėje kyla pasipiktinimas, ypač kas susiję su egzaminais. Šįmet tai buvo anglų kalbos egzaminas, kurio pirma dalis buvo laikoma balandžio mėnesį, rezultatus žmonės sužinos tik tai birželio mėnesį. Tai nėra aišku, kodėl ta įtampa keliama taip iš anksto?

Kitas dalykas, labai nekokybiškos yra parengtos klausymo užduotys. Ar galvojate ką nors daryti, žiūrėti, šitą tvarką pertvarkyti, ar ką nors?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Valstybiniai egzaminai visada yra labai jautrus dalykas. Tai liečia didelę dalį ir abiturientų, ir tėvų. Jeigu pasitaiko klaidų, tai tikrai yra labai skaudu.

Kalbant apie Nacionalinio egzaminų centro veiklą, kiekvieną atvejį tikrai turime nagrinėti konkrečiai. Dėl anglų kalbos egzamino. Kaip žinome, jis susideda iš dviejų dalių. Pirma dalis yra žodžiu. Visai neseniai, atrodo, prieš savaitę, praėjusį šeštadienį abiturientai laikė dalį raštu, todėl suteikiant galutinį įvertinimą turi būti įvertintos abi dalys. Todėl vertinimo rezultatai yra paskelbiami, kada abi dalys yra įvertintos.

Dėl užduočių kokybės kiekvienais metais vyksta diskusijų. Tik noriu informuoti, kad pačias užduotis rengė ne Švietimo ir mokslo ministerija ir ne Nacionalinis egzaminų centras. Pačias užduotis rengė mokytojai, įvairių dalykų ekspertai. Kadangi užduotis rengia žmonės, visada vienais metais gali pasitaikyti sudėtingesnių užduočių, gal kartais ir ne visai pavyksta tiksliai suformuluoti. Tą situaciją tikrai vertiname. Jeigu bus nusiskundimų dėl Nacionalinio egzaminų centro, tai klaidos tikrai bus taisomos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi J. Baublys.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Mano klausimas yra apie Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijų perkėlimą į Kauną. Vyriausybės ataskaitoje apie tai nėra žodžio nekalbama. Per praėjusią Vyriausybės valandą klausiau aplinkos ministro, sakė, kad jokių darbų ta linkme nevykdo.

Dabar A. Stončaičio straipsnis su komentarais, jame kalbama apie šešių ministerijų sukėlimą į vieną vietą ir galbūt Žemės ūkio ministerijos perkėlimą į Kauną. Kalbama, kad diskusijos dėl to vyksta ir klausimas nėra atmetas. Iš principo po rinkimų iš karto prisimenu komentarus, kad politinis sprendimas jau yra priimtas, belieka tik tai jį įgyvendinti. Šiandien jau praėjo kiek laiko, vis

dar vyksta tik diskusijos. Prieš metus buvo atmetas mūsų su J. Razma įregistruotas įstatymo projektas, kuriame buvo kalbama apie šitų dviejų ministerijų buveinių perkėlimą į Kauną. Buvo atmetas su mintimi, kad viskas ir taip vyksta, ir jūs čia nelįskite su savo įstatymų projektais, bet šiandien matome, kad iš tikrųjų niekas nevyksta.

Mano klausimas: kas iki šiol buvo padaryta ir ar planuojate iki kadencijos pabaigos, kad šios dvi ministerijos įsikurs Kaune?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Labai geras jūsų pastebėjimas. Mes turime laiko iki kadencijos pabaigos savo rinkiminiuosius pažadus ir Vyriausybės programą įgyvendinti. Tai ir padarysime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Baublys. Ruošiasi K. Bartkevičius.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū. Aš noriu kreiptis į žemės ūkio ministrą. Gerbiamas ministre, prasidėjo pasėlių deklaravimas, o tiksliau, liko mažiau kaip mėnuo iki pasėlių deklaravimo pabaigos, tačiau nėra dar patvirtintos aplinkosaugos programų taisyklės, t. y. ražienų laukai per žiemą, tarpinių pasėlių auginimas ariamoje žemėje. Šių taisyklių nežinodami žemdirbiai nežino, ką pasirinkti ir ar išvis dalyvauti šitose priemonėse. Prašau pasakyti, kodėl taip yra ir ar vėl neliks žemdirbiai kalti, pasirinkę šitas priemones be aiškių taisyklių, negalėdami jų įgyvendinti, ir vėl bus baudžiami ir panašiai? Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis kolega, už klausimą. Gal klausimas susijęs su tuo, kad mes kaip tik vakar Žemės ūkio ministerijoje tai aptarėme. Iš tikrųjų yra nuspręsta rekomenduoti ūkininkams pildyti paraišką ir teikti tas aplinkosaugos priemones. O kodėl nebuvo iki šiol tai padaryta? Todėl, kad mes vis dar laukėme iš Europos Komisijos pritarimo. Nes be pritarimo mes negalime finansuoti tų priemonių. Bet nepaisant to, kadangi tikrai tikimės teigiamo komisijos atsakymo, vakar buvo nuspręsta, kad ūkininkai galėtų teikti paraiškas ir pildyti tas aplinkosaugos priemones.

Vienintelis pakeitimas, kas yra padaryta, – sumažintas ražienų galimas plotas nuo 50 iki 30 hektarų. Ši ražienų priemonė, ir pačių ūkininkų vertinimu, aplinkosaugos funkcijos neatlieka, bet bet kokių atveju, kai gausime ir Komisijos pritarimą, ir tie ūkininkai, kurie užpildę paraiškas nepateikė noro dalyvauti, galės iš naujo tai padaryti. Dar tikrai nėra vėlu, ir visi norintys toje priemonėje galės dalyvauti.

PIRMININKĖ. Ačiū. K. Bartkevičiaus nematau salėje, tad klausia S. Jovaiša. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Klausimą galėčiau adresuoti beveik visai Vyriausybei, bet kreipiuosi į sveikatos reikalų ministrą. Mano rankose yra tokia publikacija apie Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų tyrimą apie girtavimą darbe. Ištirta apie 700 tūkst. atveju, skaičiai tikrai turėtų būti tikslūs, nežinau, ar jūs girdėjote apie tokį tyrimą, aš paskui galėsiu jums atiduoti. Labiausiai šokiruoja, kad daugiausia tokių girtų darbuotojų darbo vietoje yra žemės ūkio sektoriuje. Ar jūs kokių nors ypatingų priemonių čia numatytumėte, kaip dirbti su tais žmonėmis? Iš tikrųjų su visa pagarba kaimo žmonės yra tapatinami su Valstiečių ir žaliųjų partija, su valdžia ir, matyt, savo kieme gal reikėtų pradėti tvarkytis pirmiausia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klauskite! (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tik įžangą, ministras atsakys. Jūs sakėte tapatinamas su valstiečių ir žaliųjų valdžia. Dabar tik belieka išsiaiškinti, ar iš džiaugsmo geria, ar iš nevilties. (*Juokas salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū premjerui už įžangą. Iš tikrųjų apie tyrimą girdėjau, skaičiai. Galimybė nustatyti tokius dalykus atsirado pirmiausia dėl to, kad kai kurios įmonės tikrai savanoriškai diegiasi moderniausias sistemas, kurios leidžia įvertinti, kiek jų darbuotojų tiek ateina, tiek išeina iš darbo neblaivūs, nes tai yra labai aktualu autobusų, troleibusų parkų vairuotojams, kad jie neišvažiuotų į reisą... ir reiso metu nevartotų alkoholio. Aš suprantu, kad tyrėjai ir naudojami tomis technologijomis. Vargu ar čia reikia kokio nors imperatyvaus nurodymo ar sprendimo, kaip ir sakiau, technologijos tikrai leidžia kiekvienam darbdaviui labai efektyviai kontroliuoti šitą procesą. Anksčiau visi vadinamieji alkoholio patikros prietaisai negalėdavo nustatyti asmens, buvo galima visai kaip juos apgauti, papūsti kitam asmeniui, o dabar tie prietaisai identifikuoja asmenį, atpažįsta veidą, ir tikrai kiekvienas darbdavys, kuris nori efektyviai tvarkytis su šita problema, turi visus reikiamus įrankius.

Aš manau, čia yra galimybė ir verslui tas technologijas diegti ir parduoti, ir tikrai galima paraginti kiekvieną darbdavį įvertinti riziką, o ji yra visur – ne tik žemės ūkyje, bet ir statybų sektoriuje, ir visur kitur, kur tai yra susiję su darbo rizika.

Tiesiog tomis technologijomis pasinaudoti, aš manau, nediskriminuojant nei žemės ūkio, nei kažkokio kito sektoriaus.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia G. Vaičekauskas. Ruošiasi V. Kamblevičius. Atsiprašau, kol dar nepaklausė, – S. Jovaiša, replika.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Kadangi buvo gerbiamojo premjero replika, aš norėčiau taip pat atsakyti: jeigu darbe girti, tai ką jie paskui pridaro girti rinkimuose.

PIRMININKĖ. Pasikeitėme replikomis, o dabar labai rimtas G. Vaičekausko klausimas. Prašom.

G. VAIČEKĀUSKAS (LSF). Ačiū už žodį. Gerbiamas sveikatos apsaugos ministre, prieš kokius metus, pusantrų sveikatos apsaugos sistemoje cirkuliavo labai daug popierinių pažymų formų, gal 400, o gal net 700. Sakykite, kas pasikeitė per metus šiame makulatūros fronte? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Tikrai daug pasikeitė, skaičiumi nepasakysiu, bet galiu pasakyti procentais: 60 % kompensuojamųjų vaistų jau yra išrašomi elektronine forma, 60 %, 70 % epikrizių jau yra atiduodamos į elektroninę sveikatos centrinę sistemą. Keičiasi. Mirties, gimimo liudijimai tapo elektroniniai, nedarbingumo pažymos seniai jau nepopierinės. Šita sistema juda labai greitai, ji išibėgėja. Aišku, nenorėkime per dieną visą ją pakeisti, nes tikrai medikams reikia išmokti naudotis tomis sistemomis. Bet tikrai, bent jau aš turiu norą ir matymą, kad anksčiau ar vėliau medicinos sistemoje popierinių dokumentų iš viso neliktų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi J. Razma.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Klausimą norėčiau užduoti švietimo ministrei. Atkūrus nepriklausomybę, daugiausia reformų įvyko žemės ūkyje, sveikatos ir švietimo srityse. Dabar, kada neseniai pasiklausiau rezultatus, buvo daromi mokinių testai, tai katastrofiški rezultatai – iki kokio lygio priėjome, kad dešimtokai, vienuoliktokai net nemoka daugybės lentelės, ką anksčiau mes mokėjome trečioje, ketvirtoje klasėje. Aišku, čia ne pagrindinis momentas. Bet ir dabar, ką rodo egzaminai, kiekvienais metais rezultatai prastėja. Ką jūs galvojate kaip ministrė padaryti? Reformos reformos, bet kaip įtikinti ir pamokyti, kad iš tikrųjų vaikai išeitų su geromis žiniomis į gyvenimą?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš manau, kad reformos tam ir skirtos, kad būtų priimti sprendimai, kurie keistų situaciją. Bendrajame ugdyme pagrindiniai pokyčiai yra sietini su dviem dalykais. Kalbant apie mokymo ir ugdymo kokybę, daugiausia tą lemia mokytojas ir todėl iš esmės pertvarkoma mokytojų rengimo sistema, taip pat dabar dirbančių mokytojų profesinio augimo, kvalifikacijos tobulinimo sistema, nes ta pagalba, kuri šiandien suteikiama mokytojams, netenkina nei pačių mokytojų, nei mūsų lūkesčių. Taip pat ir mokytojų atlyginimų sistemos peržiūra.

O antra dalis, kuri yra labai svarbi, tai yra ugdymo turinys, tai yra tai, ko mes mokome mūsų vaikus ir kaip mes mokome, kaip mes tai vertiname. Todėl pradėdame ugdymo turinio peržiūrą ir tai apima... Tai yra didžiulis darbas, tai apima visas mokymo programas nuo pirmos iki 12 klasės, siekiant integruoti visus tuos dalykus, kurie yra tikrai labai reikalingi ugdant XXI amžiaus žmogų. O kodėl, ką jūs kalbėjote apie ilgametės švietimo reformas... Ką rodo visų sėkmingų švietimo sistemų patirtis, tarkime, Suomijoje 30 metų vyko švietimo pertvarka, bet kas yra labai svarbu, kad ta pertvarka vyktų nuosekliai, ne vienas žingsnis į priekį, o po du atgal.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia J. Razma. Ruošiasi J. Liesys.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, dar praėjusią savaitę R. Karbauskis pasakė, kad turi būti atliktas parlamentinis tyrimas dėl Prezidentės laiškų E. Masiuliui. O vakar jo pagrindinė minčių realizuotoja A. Širinskienė per Teisės ir teisėtvarkos komitetą jau pradėjo realizuoti šį politinį sprendimą padarydama atitinkamus užklausimus. Jūs viešai pasakėte, kad tam nepritariate. Sakykite, žinodamas tą mano jau minėtą R. Karbauskio pareiškimą, jūs kaip nors kalbėjotės frakcijoje, kad toks kelias gali būti ganėtinai žalingas, galbūt ir antikonstitucinis, sukeliantis gal ir papildomą karą tarp jūsų frakcijos ir Prezidentės? Jau ir taip mums skandalų ir įtam-

pos čia, atrodo, pakanka. Ar jūs bandėte dėl to šnekėtis? Ar jūsų įtaka frakcijai siekia tik tiek, kad vienas pats vienišu balsu pasakote, kad jūsų nuomonė kitokia?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, pirmiausia tikrai norėčiau palinkėti mums visiems gerbti vienas kitą. Kalbant apie kolegę Agnę, ji yra Seimo narė, tokia pat kaip ir mes visi, todėl nereikia sakyti, kad ji yra tinkama tik tam, kad kieno nors mintis išreikštų arba perteiktų. Gerbkime vienas kitą. Visi esame išrinkti Lietuvos žmonių ir savarankiškai galime turėti nuomonę kiekvienu mus dominančiu klausimu.

Dėl frakcijos papildomo karo su Prezidente. Kadangi nėra pagrindinio karo, negalime kalbėti ir apie papildomą karą. Tiesiog jo nėra. Mano nuomonė nuosekli. Jei prisimenate, visais atvejais aš laikausi pozicijos: jei yra teisiniai pagrindai ir galime kalbėti apie galbūt įstatymų pažeidimą arba jų nesilaikymą, aš visą laiką tą sakau, pas mus yra institucijos, kurios šiuos klausimus ir tiria. Nereikia painioti teisinės atsakomybės ir politinės, galbūt moralinės. Jeigu yra nuomonė ar frakcijos nario, ar pirmininko, ar tiesiog eilinio frakcijos nario, kad reikia ir galima tirti, tai ta nuomonė yra gerbtina. Kada reikalinga frakcijos pozicija, mes tą frakcijos poziciją priimame bendrai: arba bendru sutarimu, arba balsuodami. Būna įvairiai. Todėl aš tikrai džiaugiuosi, kad Valstiečių ir žaliųjų frakcijoje žmonės laisvi reikšti savo nuomonę bet kokiais klausimais ir nežiūri į tai, kokios yra vadovų arba lyderių pozicijos. (*Balsai salėje*) Jūs (...), galbūt aš suprantu, ačiū, kad rūpinatės mūsų frakcijos vidaus veikla, bet jums galėtų atsakyti konkrečiai frakcijos pirmininkas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Diskusiją tuo klausimu nutraukiame. (*Balsai salėje*) Netriukšmaukite, kolegos! Ramiai! Dirbame toliau.

Klausia J. Liesys. Ruošiasi D. Kreivys. Nematau, todėl ruošiasi A. Matulas.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų pratęsimas gerbiamojo Vytauto klausimo švietimo ministrei.

Studentai dabar laiko paskutinius egzaminus, jau baigdami studijas, abiturientai laiko valstybinius egzaminus. Sakykite, į kokius universitetus dabar būsimi mokytojai galės stoti ir kokie universitetai rengs? Ar tą žino abiturientai? Kiek žinau, baigę visas pedagogines studijas, jie nesiveržia dirbti mokyklose. Kodėl? Matyt, atsakymas aiškus, kad dabar įvedamas etatinis apmokėjimas.

Jūs kalbėjote, kad su profsąjungomis sutarta, su mokytojų kolektyvais sutarta, su savivaldybėmis sutarta, o dabar aš skaitau, kad pedagogai ruošiasi dar vienam streikui. Kaip šios problemos bus sprendžiamos? Aš nepavydžiu jums. Bet noriu padėti, kaip išspręsti tas problemas ir kaip čia visi gali tą padaryti.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą ir rūpestį. Kalbant apie pedagogų rengimą, pasirinkimas būsimiems stojantiesiems, kurie norėtų studijuoti edukologijos kryptį ir ateityje rinktis mokytojo profesiją, yra žinomas jau nuo balandžio pradžios. Yra paskelbtos aukštųjų mokyklų valstybės finansavimo vietos. Startuoja trys nauji pedagogų rengimo centrai Vytauto Didžiojo universitete, Vilniaus universitete ir Šiaulių universitete. Yra pateiktos naujos, atnaujintos pedagogų rengimo studijų programos, todėl nuosekliai dirbant tą darbą tikrai situacija keisis.

Dėl streikų. Žinome, kad pedagogų bendruomenė, arba švietimo bendruomenė, yra viena didžiausių. Iš viso turime šešias profesines sąjungas. Su penkiomis profesinėmis sąjungomis yra rastas sutarimas ir pirmą kartą per nepriklausomybės laikotarpį pasirašyta kolektyvinė sutartis. Esame demokratinė šalis. Žmonės turi teisę reikšti nuomones, tačiau su didžiąja dalimi pedagogų bendruomenės mes esame sutarę, tą sutarimą esame įtvirtinę kolektyvinėje sutartyje, privalome gerbti tą sutartį ir įsipareigojimų laikytis. Dedame visas pastangas, kad pedagogus apie pokyčius informacija pasiektų kuo greičiau, kuo plačiau. Šią savaitę pradėjo veikti tinklalapis „Etatinis.lt“, ten yra pateikiama visa informacija. Būsime irgi dėkingi, jeigu jūs irgi susipažinsite. Jeigu kyla rinkėjams klausimų ar kažkas jūsų teiraujasi, ten yra pateikta pati naujausia ir nuolat atnaujinama informacija apie pokyčius.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia A. Matulas. Ruošiasi S. Gentvilas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, prieš keletą mėnesių su trenksmu iš darbo už šiurkščius darbo drausmės pažeidimus buvo atleistas Respublikinės Vilniaus psichiatrinės ligoninės vyriausiasis gydytojas V. Mačiulis. Bet štai teisme Sveikatos ministerija pasiūlė taikos sutartį,

išmokėjo kompensaciją ne tiktai už praleistą laiką, bet ir iki jo kadencijos pabaigos. Gerbiamas sveikatos apsaugos ministre, gal galite pasakyti, kiek išmokėta?

O premjero noriu paklausti. Ar nebūtų galima tokiomis atvejais taikyti tą pačią praktiką, kokią teismai, atrodo, pritaiko ir buvusiam ministrui R. Palaičiui, nes tokių atvejų, atrodo, bus daugiau, kada atleidžiamas žmogus be rimto teisinio pagrindo, o tada teisme jau pasiūloma sutartis, bet žmogus jau sutinka negrįžti į darbą, o pinigai iššvaistyti?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą, kad taip atidžiai domitės kiekvienu atveju. Iš tikrųjų yra sudaryta taikos sutartis, manau, kad ji yra labai logiškai sudaryta. Tai visiškai nepaneigia kažkokių nusižengimų, kurie yra padaryti. Manau, kad teisininkai, kurie dalyvavo ir bylose, tikrai adekvačiai vertino situaciją, nes kiekvienas bylinėjimasis susijęs ir su galimybe išsiaiškinti kažką arba neišsiaiškinti. Mūsų manymu, tai yra adekvačiausias ir logiškiausias sprendimas šioje situacijoje, bet tai niekaip nepaneigia padarytų kažkokių pažeidimų, dėl ko vadovas ir buvo atleistas.

PIRMININKĖ. Ačiū. (*Balsai salėje*) Išsamiai atsakyta.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jeigu bus pagrindų ar abejonių dėl galimos žalos padarymo institucijai, tai yra procedūros, kurios tai numato.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Kupčinskas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Norėčiau klausimą adresuoti gerbiamiems susisiekimu ir vidaus reikalų ministrams. Klausimas susijęs su pasienio su Baltarusija situacija. Čia labai remtina buvo premjero iniciatyva iš Lenkijos pakviesti prekybos centrus, vienas jau ir įkurtas didinant konkurenciją, bet kalbant apie baltarusius, kurie nori atvažiuoti į Lietuvą ir ar pajūryje pernaktuoti savaitgalį, ar išleisti pinigus Lietuvoje prekybos centruose, ar nueiti į kultūrinį renginį Vilniuje, tai baltarusiai, kurie nori atvažiuoti, vidutiniškai prie pasienio turi stovėti apie penkis arba 10 valandų. Iki Palangos jie savaitgaliui nebeatvažiuoja. Tuo tarpu pasienyje su Lenkija stovima vidutiniškai tik dvi valandas. Ar mes galime priimti išipareigojimą, kad kadencijos pabaigoje eilės prie Lietuvos pasienio bus trumpesnės negu prie Lenkijos pasienio su Baltarusija?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Jis nėra toks paprastas iš pirmo žvilgsnio, kaip atrodo, nes yra trys institucijos – ne tik mes, bet ir Vidaus reikalų ministerija, ir Finansų ministerija. Bet yra muitinė, pasienis ir infrastruktūra, kurią valdo Susisiekimu ministerija. Kaip žinote, mes kartu tyrėme tą susidariusią situaciją. Vienas iš aspektų, kuris paaiškėjo, kad muitinę palieka daug darbuotojų ir yra tikrai nemažas muitininkų trūkumas. Pirmasis darbas, kurį reikia daryti, tai spręsti muitininkų klausimą. Gal galima ir pasidžiaugti, kad į muitinę jau žmonės nesiveržia dirbti, nes anksčiau už tą mažą atlyginimą, kuris buvo, žmonės dirbo su malonumu. Yra ir teigiamų poslinkių mūsų valstybėje, bet sutinkame, kad yra ir objektyvių priežasčių, kad žmonės tiesiog neina dirbti ir trūksta žmonių.

O dėl infrastruktūros, tai yra ketverių metų planas, kaip plėsti toliau infrastruktūrą, bet net dabartinė dar nėra visiškai panaudota.

PIRMININKĖ. Ačiū.

E. MISIŪNAS. Gal galėčiau šiek tiek papildyti?

PIRMININKĖ. Prašom papildyti.

E. MISIŪNAS. Tikrai su Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais ir jų trūkumu nėra jokių problemų. Jie tikrai dirba efektyviai. O dėl to, ką ministras sakė ir ką aš būčiau pasakęs, kad tenai yra bėda dėl muitinės patikrinimo. Ta problema yra žinoma ir ministrui, ir Muitinės departamento direktoriui, ir jie šį klausimą sprendžia. Manau, greitai laiku turėtų būti situacija normalizuota.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas. Jūs buvote įsirašęs, išsibraukėte. Norite klausti? Prašau. Ruošiasi E. Pupinis.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis susisiekimu ministre, iš tikrųjų norėjau paklausti jūsų dėl infrastruktūrinių planų, susijusių su Kaunu. Mane kaip kaunietį tai be galo jaudina. Aišku, būtų mano valia, tai dabartinis meras galėtų jums suteikti burmistro J. Vileišio medalį, nes iš tiesų, kiek esu susipažinęs su jūsų planais, tai dėl Kauno jūs tikrai, ar tai būtų dėl „Rail Balticos“, ar dėl LEZ'o, ar dėl oro uosto, ar tai dėl A. Meškinio tilto... Bet visi tie perspektyviniai planai yra

perspektyviniai planai. Man ypač būtų įdomu dėl Kauno oro uosto perspektyvinių planų. Ar būtų galima susipažinti su konkrečių priemonių grafiku, kaip bus įgyvendinama Kauno oro uosto plėtra?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Dabar oro uostai dirba kartu su konsultantais dėl bendros koncepcijos, kaip mums vystyti oro uostus, tiek Vilniaus oro uostą, tiek Kauno oro uostą. Galutinio sprendimo nėra. Kai tas sprendimas bus, jis tada bus atneštas į Strateginę komisiją Vyriausybėje, kur jis bus patvirtintas arba nepatvirtintas. Tada jau bus galima formaliai kalbėti. Bet, šiaip ar taip, Kauno oro uostas auga, ypač dėl „Rail Balticos“, kuri eis pro Kauno oro uostą. Tikėtinas Kauno oro uosto paklausos augimas, nes jis yra labai geroje logistiškai vietoje, tiek keliai susikerta, tiek geležinkeliai. Mes numatome orlaivių remonto, vadinamųjų MRO paslaugų centrą Kaune, jis pareikalaus nemažai darbo vietų. Kauno oro uosto takas yra ilgesnis ir jis gali priimti remontuoti didelius lėktuvus, taip pat „Cargo“ veikla. „Cargo“ centras gali būti ten, kur gera infrastruktūra, o Kauno infrastruktūra, palyginti su Vilniaus infrastruktūra, yra geresnė dėl visų mazgų susikirtimo. Vien dėl tų dalykų ir dėl augančių keleivių srautų Kauno oro uostas, šiaip ar taip, turi būti vystomas. Yra keli variantai, kuriuos mes svarstome. Vienas – plėstis toje pačioje pusėje, kur dabar yra terminalas, tiesiog jį plečiant, jeigu būtų inžinerinis sprendimas, jeigu inžinerinis sprendimas būtų geresnis, tai plėtra būtų vystoma kitoje tako pusėje, į LEZ'o pusę. Šiaip ar taip, koks nors vystymas privalės būti Kaune vien dėl to potencialo, kuris ten yra. Bet Vilniuje lygiai taip pat yra numatoma plėtra. Bet dėl to galėsime pakalbėti vėliau, jau į metų pabaigą.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia E. Pupinis. M. Navickienės nematau. Ruošiasi K. Starkevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Noriu paklausti gerbiamosios švietimo ir mokslo ministrės. Matyti tam tikros nuostatos ir turbūt teisės aktai parengti dėl mokytojų kvalifikacijos tobulinimo institucijų akreditacijos. Suprantama, kad į rinką turbūt ateina universitetai, bet nemanau, kad būtų teisinga naikinti akreditaciją, nes visada, kai paleidžiame per daug į laisvąją rinką tokius dalykus kaip pedagogų tobulinimas ir taip toliau, atsiranda daug įvairių institucijų, kurios nori pasiimti pinigėlius lengviausiu būdu. Tai čia vienas klausimas.

Ir antras trumpas klausimas dėl naikinimo ilgesnių atostogų pedagoginiams darbuotojams, kurie nedirba tiesiogiai kontaktinių valandų kaip pedagogai. Čia kalbama apie švietimo centrus ir galbūt netgi kalbama, kad direktoriai taip pat neverti kaip pedagoginiai darbuotojai ilgesnių atostogų. Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Gal galėtumėte patikslinti pirmą klausimą?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Dėl akreditacijos pedagogų kvalifikacijos kėlimo institucijų. Ačiū. Jas žadama naikinti.

J. PETRAUSKIENĖ. Aš manau, kad gandų tikriausiai yra įvairių. Apie naikinimą centrų tikrai tokio sprendimo šiandien nėra. Yra kaip tik peržiūrima centrų veikla, yra atliktas ir anksčiau tyrimas, ir dabar peržiūrimas. Prieš daugelį metų sukurti švietimo centrai, jų funkcijų įvairovė tikrai yra labai didelė, nuo ekskursijų organizavimo iki kursų ir daugelio kitų. Todėl kai kurios savivaldybės irgi kelia klausimus ir kreipiasi į ministeriją dėl galimybės konsoliduoti šiuos centrus su kitomis įstaigomis, pavyzdžiui, pedagoginės psichologinės pagalbos ar kitomis. Be jokios abejonės, ką jūs ir paminėjote, pedagogus rengiančioms aukštosioms mokykloms aktyviau įsitraukiant į pedagogų kvalifikacijos ir profesinio augimo veiklas, jų atsakomybė plečiasi. Tokius sprendimus priima ir Kauno miesto savivaldybė. Šiandien jokio sprendimo nėra. Tikiuosi, tai yra tas atsakymas, kurį norėtumėte išgirsti.

O dėl pedagoginių valandų tai tikrai ne visi žmonės, kurie dirba švietimo sistemoje, yra pedagogai. Ir todėl žiūrint į Darbo kodeksą, į dabartinę situaciją, pedagogai yra akademiniai darbuotojai, yra tie, kurie turi ilgesnes atostogas. Ta praktika taikoma ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje šalių. Tačiau atskirų įstaigų administratoriai arba vadovai vykdo administracinį darbą, tad tikrai didelis klausimas, ar tiems žmonėms turėtų būti irgi suteikiamos atostogos kaip žmonėms, kurie vykdo pedagoginę veiklą. Ta diskusija šiandien ir vyksta.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre. Paskutinis klausia K. Starkevičius. Bus paklause visi norintys.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Kadangi paskutinis klausiu, tai klausimas bus apie sportą. Kaip žinote, kaimyninėje valstybėje greitai laiku vyks Pasaulio futbolo čempionatas, ir vienas iš turų vyks Karaliaučiuje. Tam tikri srautai turistų, tiksliau, sirgalių, kurie važiuos į Karaliaučių, pravažiuos ir Lietuvą, aš tikiuosi. Ar mes esame pasiruošę praleisti tą srautą, ar jis bus didelis, ar mes prognozuojame? Gal vidaus reikalų ministras į šitą klausimą atsakys?

E. MISIŪNAS. Ačiū. Čia tikrai klausimas man, nors ir pradėjote gražiai apie sportą, bet vis tiek tai yra vidaus saugumo klausimai. Taip, mes žinome srautus, mes turime paskaičiavę, kad iš principo Rusijoje yra užsakyti 25 papildomi traukiniai, bus apie 16 tūkst. sirgalių, judės ta kryptimi. Ministerijoje buvo rengiamas posėdis, dalyvavo visos tarnybos – Viešojo saugumo tarnyba, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, policijos atstovai. Analizavome galimas grėsmes. Šį mėnesį, rodos, mėnesio pabaigoje, organizuojami Kenos stotyje mokymai tarsi imituojant, kad reikėtų didžiąją dalį traukinio išlaipinti, jeigu važiuojantys tranzitu, sakykime, neturėtų tinkamų dokumentų. Ruošiamės situacijai. Prieš pat renginį, jau prieš pat čempionatą, bus dar vienas susitikimas.

Taip pat norėjau paminėti, kad dalyvauja ir Užsienio reikalų ministerijos atstovai. Dar kviesimės ir medikus, esant tokiai situacijai, jeigu reikėtų ką nors skubiai išvežti, evakuoti iš traukinio ir suteikti medicininę pagalbą. Situaciją žinome, stebime, ruošiamės ir manome, kad viskas praeis sklandžiai.

PIRMININKĖ. Dėkojame Seimo nariams už klausimus, o Vyriausybei už labai dalykiškus atsakymus. Linkime sėkmės.

Gerbiami kolegos, rytinį posėdį baigiame. Registruojamės. Prašome. Gongas nebuvo, mielai kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 38 Seimo nariai. Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*) Iki pasimatymo trečią valandą. Dirbsime toliau.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 169 STENOGRAMA

2018 m. gegužės 10 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, pradėdame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai.

15.01 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 1, 2, 3, 4, 10³ straipsnių pakeitimo, 21¹ straipsnio pernumeravimo ir pakeitimo bei įstatymo papildymo 6¹ straipsniu ir ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1486(2), Administracinių nusižengimų kodekso papildymo 510¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1487(2) (*svarstymas*)

Pirmasis vakarinės darbotvarkės klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 kai kurių straipsnių pakeitimo, 21¹ straipsnio pernumeravimo ir pakeitimo bei įstatymo papildymo 6¹ straipsniu ir ketvirtuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1486(2). Komitetų išvadas pristato... Sveikatos reikalų komiteto A. Vinkus galėtų pristatyti. Prašom į tribūną.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamieji Seimo nariai, informuoju, kad kaip pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas 2018 m. balandžio 25 d. apsvarstė Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymą, čia ką posėdžio pirmininkas išvardijo, jo uždavinys, projekto tikslas suformuotas dviem punktais.

Pirma, nustatyti teisinius pagrindus veiklos su cheminėmis medžiagomis, kurios teisėtai naudojamos chemijos pramonės srityse, tačiau dėl jų psichotropinio poveikio jos vartojamos ir svaiginimuisi bei jomis piktnaudžiaujama.

Ir antras punktas – nustatyti laikinųjų apribojimo priemonių pritaikymo naujoms psichoaktyviosioms medžiagoms tvarką ir atsakomybę už sprendimo taikyti laikinąsias apribojimo priemones nesilaikymą.

Į Seimo Teisės departamento pastabas atsižvelgta. Komitetas priėmė sprendimą pritarti Seimo Sveikatos reikalų komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1486 ir komiteto išvada. Sprendimas priimtas bendru sutarimu už. Kviečiu gerbiamus kolegas palaikyti ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadas gal kas galėtų pristatyti? Žiūriu į P. Valiūną, gal jūs galėtumėte? Dėkoju.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Balandžio 18 dieną posėdžio metu buvo svarstyta kaip papildomo komiteto, ir balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Čia pristatėte ir lydimąjį kartu, ar ne? Ai, ne.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1487. Kaip pagrindinio komiteto išvada. Balsavimo rezultatai: 9 buvo už, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dar A. Vinkų kviečiame pristatyti lydimojo išvadas. Ar jau jūs pristatėte? Kartu pristatėte. Supratau.

Kviečiu diskutuoti A. Sysą. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi abu komitetai pritarė, tai palengvina ir mano, kaip ilgamečio komisijos nario, kuris dirbo, kai ta komisija dar buvo vadinama šiek tiek kitaip, dabar ji vadinama Priklausomybių ligų komisija... Reikia pasveikinti ir pasi-

džiaugti, kad pagaliau šitos įstatymo pataisos pasiekė Seimą ir plenarinių posėdžių salę, nes apie tai su gerbiamu ministru susirašinėju pusantrų metų ir Lietuva buvo likusi vienintelė oazė, kurioje buvo galima laisvai atsisiųsti chemines medžiagas, jas labai lengvai perdirbti į naujas medžiagas ir, sakykim, žudyti save, ir žudyti kitus. Todėl sveikinu ir komiteto sprendimą.

Labai norėčiau paprašyti, kad mes nevilkintume šito proceso, nes vėl kyla diskusijos apie ketvirtą sąrašą, apie kurį mes čia kalbame, tai yra pirmiausia gamybos procese naudojamos cheminės medžiagos. Į Lietuvą įvežama dešimteriopai daugiau, negu reikalinga ūkinei veiklai. Aš manau, šitie dalykai turi būti užkardyti. O kada pradėdama kalbėti apie maistą, tai apskritai psichotropinės arba narkotinės medžiagos su kosmetika ir su maistu išvis niekaip negali derėti, nes tai yra draudžiamos medžiagos. Šiuo atveju aš labai prašau nevilkinti šito proceso, nes Lietuvoje jau buvo ir mirtinų atvejų, tai pasekmės būtent šitos medžiagos naudojimo. Mūsų greitas sprendimas, manau, gali pasitarnauti užkardant ir apsaugant ne vieną gyvybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau diskutuoti niekas neužsirašė.

Dėl motyvų ar kas nors užsirašė, tuoj pažiūrėsime. Taip, vis dėlto užsirašė. Motyvai už – R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Akivaizdu, kad būtina kontroliuoti chemines medžiagas, kurios lengvai prieinamos ir daro didelę žalą žmogaus sveikatai. Tos medžiagos naudojamos pramonėje, nesusijusioje su farmacijos produktų gamyba. Kaip ir minėta, Lietuva tampa tranzito šalimi, kurioje tikrai lieka dalis tų medžiagų, ir kaip tiktai kenkia ir žmonių sveikatai, ir daro didelę žalą. Aš siūlau pritarti įstatymo projektui ir kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju už siūlymą. Kviečiu ir aš balsuoti.

Balsavo 79 Seimo nariai ir visi 79 pritarė. Susilaikiusių ir prieš balsavusių nėra. Po svarstymo pritarta.

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1939. Pranešėja – A. Širinskienė. Pateikimas.

Vytautas dėl vedimo tvarkos. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš norėjau paklausti, kur dingio Kultūros rėmimo fondo įstatymo pakeitimo projektas?

PIRMININKAS. Kiek žinau, antradienį.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Kaip?

PIRMININKAS. Kiek suprantu, jis perkeltas į antradienį.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ne, ne. Jis turėjo būti priešpiet, tai automatiškai persikelia. Ar vėl dar kartą jis buvo nukeltas, nes čia kolegė jau prieš mėnesį kažkodėl nukėlė, ir dabar vėl aplinkybės taip sutapo? Ar ministerijoje nėra kam pateikti to projekto? Kas čia vyksta? Kodėl jūs taip blogai organizuojate darbą? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kiek suprantu, ministerija paprašė perkelti į antradienį pateikimą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Paprašė ministerija, taip?

PIRMININKAS. Na...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jūs nežinote, jūs taip galvojate?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolega, reikėjo dalyvauti posėdyje ir būtumėte girdėjęs priežastis. Jūsų nebuvo tuo metu.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ponia, jūsų niekas neklausia. Jūs dabar esate tribūnoje tam, kad pristatytumėte kitą klausimą. Gerai? Ačiū.

PIRMININKAS. Kaip suprantu, antradienį šitas klausimas bus svarstomas. Tęsiame klausimo pristatymą. Dėkoju. (*Balsai salėje*)

15.09 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1939 (pateikimas)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, kad gerbiamas V. Juozapaitis man leido tęsti.

Mielieji kolegos, norėčiau pristatyti įstatymo projektą. Šiuo įstatymo projektu, Farmacijos įstatymo pataisomis, stengiamasi išplėsti vaistinių konkurenciją tarpusavyje.

Kaip žinome, šiuo metu Lietuvos rinkoje yra dviejų rūšių vaistinės: ligoninės vaistinės ir kartu visuomenės vaistinės. Ligoninės vaistinės turi tą ypatumą, jog jos yra skirtos išskirtinai ligoninės reikmėms ir aptarnauti tiems pacientams, kurie yra hospitalizuoti. O mes, kaip klientai, paprastai dažniausiai praktikoje susiduriame su visuomenės vaistinėmis. Tai yra tos vaistinės, kurių paskirtis pagal Farmacijos įstatymą yra teikti plačiai visuomenei farmacines paslaugas ir kartu parduoti vaistinius preparatus bei kitas vaistinėse parduodamas prekes.

Situacija tokia, kad pagal esamą reguliavimą takoskyra tarp ligoninės vaistinių ir visuomenės vaistinių yra ganėtinai didelė ir ligoninės vaistinės visuomenei, gyventojams savo prekių, taip pat ir vaistinių preparatų parduoti negali.

Teikiamu įstatymo projektu stengiamasi ištaisyti šią takoskyrą ir suteikti ligoninės vaistinėms papildomą funkciją, t. y. galimybę parduoti vaistus plačiai visuomenei. Toks įstatymo projektas, išplečiantis ligoninių vaistinių funkcijas, yra registruotas dėl tos priežasties, kad, visų pirma, mes gerokai palengvintume vaistų prieinamumą pacientams, nes pacientai, kurie yra išrašomi iš ligoninių, dažnai gauna receptus savo ambulatoriniam gydymui ir yra priversti (arba jų artimieji, jeigu pacientas dar nėra pakankamai pasveikęs, kad galėtų pats pasiekti visuomenės vaistinę) keliauti į visuomenės vaistines. Tai yra papildomas apsunkinimas.

Antra vertus, mes vėlgi matome tendenciją, kad vaistinių tinklai, matyt, dėl komercinių priežasčių tuose regionuose, kur yra kaimeliai, miesteliai, kur yra gana mažai gyventojų, tiesiog nesteigiami, tačiau dažnai tuose miesteliuose, regionų didesniuose kaimuose yra slaugos ligoninės. Šiuo atveju slaugos ligoninės vėlgi galėtų turėti vaistinę ir taip vaistų prieinamumą regionų gyventojams supaprastinti.

Kitas dalykas, kuris vėlgi yra labai reikšmingas. Tikėtina, kad papildomos funkcijos priskyrimas ligoninės vaistinėms leistų padidinti ir pigesnių vaistų prieinamumą, nes mes puikiai žinome, kad ligoninės vaistinės dabar gali įsigyti vaistinius preparatus (ne tik gali įsigyti, bet ir tą daro) per centrinę perkančiąją organizaciją. Tą jos padaro sąlyginai pigiau. Tiek papildoma konkurencija, tiek, tikėtina, pigesni vaistiniai preparatai būtų tos savybės, kurios būtų patrauklios kalbant apie šį įstatymo projektą.

Ačiū ir lauksiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Pirmasis klausia R. Martinėlis. (*Balsas salėje*) Dėl šio klausimo. Prašau, V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Kadangi pranešėja neįtikino ir daugiau sumaišties *įnešė* į šitą visą paaiškinimą, frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio, kad galėtume susipažinti ir įsigilinti dar labiau, nes iš tikrųjų kilo dar daugiau klausimų, nei jų buvo iki šiol. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašymas teisėtas, todėl kviečiame Seimą apsispręsti.

Kas pritariate V. Juozapaitio siūlymui dėl pertraukos, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 35, prieš – 39, susilaikė 9. Man atrodo, penktadalis yra. Pertrauka iki kito posėdžio.

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2114 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2114. Pranešėjas – ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, prašau pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimą Nr. XIII-1031 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos“ – papildyti teisės akto projektu, t. y. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15, 21, 43 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-1879.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis – J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, matome daug pasiūlymų dėl teisės aktų. Dėl ko dabar mes turime papildomai įtraukti į sesiją, jeigu buvo Vyriausybės programa, buvo Seimo programa, buvo nustatytas laikas? Ministerija turbūt tvarkingai dirbo dėl to, o dabar mes?.. Neeilinis klausimas, aš suprantu, bet kaip čia atitinka, gerbiamas ministre?

A. VERYGA (LVŽSF). Iš tikrųjų tai nėra eilinis klausimas, jis nebuvo Vyriausybės programoje išskirtas kaip atskiras. Aš paaiškinsiu, jeigu suteiksite tokią teisę tą klausimą pristatyti, bet vienas iš esminių siūlymų, kad kuo anksčiau mes jį priimsime, tuo greičiau atsiras galimybė tėvams pasinaudoti papildomomis priemonėmis, tai yra lauko darželiais. Aš tikrai siūlyčiau to klausimą labai toli nenukelti. Tai galima padaryti bet kada, bet kuo anksčiau mes priimsime, tuo anksčiau mes išplėsime galimybę tėvams naudotis papildomomis galimybėmis ugdyti savo vaikus. Prašyčiau pritarti ir įtraukti šį klausimą.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, aš atsisakau klausimo, norėjau dėl įstatymo projekto, ne dėl įtraukimo.

PIRMININKAS. Supratau. Daugiau klausti niekas neužsirašė. Ar yra kas nors dėl motyvų? Taip pat nėra. Kviečiu pritarti bendru sutarimu po pateikimo. Ačiū, pritarta.

Svarstymas ir priėmimas. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Siūlau balsuoti. Kas pritariate Seimo nutarimo projektui, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikykite.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 79, prieš nėra, susilaikė 5. Įtraukta į darbotvarkę. (*Gongas*)

15.19 val.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 15, 21, 43 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1879 (pateikimas)

Dar kartą kviečiame ministrą į tribūną pristatyti Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1879, kartu ir lydimojusius.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju dar kartą ir tikrai ačiū, kad buvo pritarta šio klausimo pateikimui. Iš tikrųjų branginu jūsų visų laiką, ir specialistai supranta, kad Seimas norėtų matyti kompleksinius projektus. Iš tikrųjų vienas iš pagrindinių tikslų, kodėl šis projektas yra pristatomas, aš jau minėjau, yra lauko darželių įteisinimas, tai buvo pagrindinė priežastis, kodėl jis buvo parengtas. Bet greta to, kadangi tai yra ir daugiau sričių reguliuojantis teisės aktas, esame parengę ir daugiau pakeitimų, kurie gal nėra esminiai, bet aš juos taip pat jums pristatysiu.

Šito teisės akto projekto tikslas yra suderinti Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nuostatas su kitų teisės aktų nuostatomis, atsisakyti rizikos sveikatai nekeliančių veiklos sričių priežiūros ir papildyti įstatymą rizikingomis, bet neprižiūrimomis veiklos sritimis, tikslinti asmenų, norinčių verstis privalomojo pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių mokymo veikla, išsilavinimo reikalavimus ir užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą, nuoseklumą ir šalinti teisinio reguliavimo spragas.

Pradedant nuo 15 straipsnio 1 punkto pakeitimo, ugdymo veiklų, socialinių paslaugų įstaigų, apgyvendinimo paslaugų rūšių pavadinimai yra suderinami su švietimo, socialines, apgyvendinimo paslaugas reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, taip pat papildomas ūkio subjektų veiklų, kurių vykdoma valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė, sąrašas bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų, aukštųjų mokyklų, bendrabučių, įmonių, importuojančių iš trečiųjų šalių ir pateikiančių rinkai kosmetikos gaminius, veikla ir atsisakoma interneto kavinų ir klubų periodinės valstybės visuomeninės sveikatos saugos kontrolės.

21 straipsnio pakeitimu ugdymo veiklų, socialinių paslaugų įstaigų, apgyvendinimo paslaugų rūšių, kurioms būtinas leidimas (higienos pasas), sąrašas suderinamas su švietimo, socialines,

apgyvendinimo paslaugas reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis ir papildomas sąrašas kaimo turizmo, nakvynės ir pusryčių paslaugomis. Taip pat tikslinamos leidimų (higienos pasų) išdavimo sąlygos, nustatant, kad vykdant ūkinę ir komercinę veiklą, kuriai būtinas leidimas (higienos pasas) gali būti naudojamos ne tik patalpos, bet ir žemės sklypas. Tokiu būdu sudaroma įstatyminė galimybė leidimą (higienos pasą) išduoti lauko darželiams, kurie neturi nuolatinių statinių, patalpų ir būtų įsteigti, registruoti tam tikrame teisėtai nuosavybės forma turimame ar nuomojamame, naudojamame žemės sklype, bei nustatyti jiems privalomus visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

Čia ir yra tas esminis pakeitimas, nes lauko darželiai neturi tokių stabilių stacionarių pastatų, kuriems dabar pagal galiojančius teisės aktus galima išduoti leidimą arba higienos pasą. Tie, kurie šiuo metu veikia, savotiškai veikia ties įstatymo riba ir iš tikrųjų rizikuoja tokias paslaugas teikdami. Šiuo atveju būtų nustatoma labai aiški tvarka ir kokios sąlygos tiems vaikams turėtų būti sudarytos, kad jie žiemos metu turėtų galimybę būti apsaugoti ir nuo temperatūros, ir nuo vėjo, ir kiti reikalavimai yra nustatomi. Bet tai yra Lietuvoje gana nauja veikla, ji plečiasi, kuo toliau, tuo labiau. Skandinavai gal labiau pažįsta šį fenomeną, ten tikrai yra nemažai tokių darželių, kur vaikai maksimaliai daug laiko praleidžia lauke ir mokymosi procesas yra šiek tiek kitaip organizuojamas. Šitie pakeitimai leistų tuos lauko darželius tiesiog įteisinti ir aiškiau reglamentuoti.

Taip pat papildžius 45 straipsnį 5 dalimi bus kuriama Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo sistema, kuri apims privalomą visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos tobulinimą, visuomenės sveikatos priežiūros specialistų registrą ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacinių kategorijų suteikimą, o jis laikomas viena iš pagrindinių visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos tobulinimą užtikrinančių priemonių.

Kvalifikacinių kategorijų suteikimo teisinis reglamentas įgalintų tiesiog sistemingai vertinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų profesines kompetencijas, praktinę veiklą, įgyvendinti nuolatinių darbo rinkos poreikius atitinkančių kvalifikacinių reikalavimų tobulinimą ir užtikrinti tinkamą kompetencijos lygį, kuris yra reikalingas atlikti teisės aktais numatytas valstybės ir savivaldybių deleguotas funkcijas, bei gerinti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos, valstybės ir savivaldybių sveikatos priežiūros įstaigų veiklos efektyvumo bei žmogiškųjų išteklių valdymą.

Paprastiau tariant, tiesiog įteisinus tas kvalifikacines kategorijas būtų sukurtas papildomas mechanizmas visuomenės sveikatos specialistų ir motyvacijai, ir karjeros darymo galimybei. Tai būtų dar vienas iš pakeitimų, kuris būtų greta lauko darželių. Prašyčiau kolegų pritarti šitiems siūlymams ir pritarti įstatymo pakeitimams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ministre, dėkojame už išsamų pristatymą. Pirmasis klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas ministre, palaikydamas jūsų teikimą, ypač dėl lauko darželių, man teko dėl to jau ir anksčiau rūpintis, aš tik noriu pasitikslinti, nes čia man tokį truputį... kaip toks iškreiptas būdas. Vienur jūs surašote labai smulkiai (...) įstaigas, kuriose neužsimenama apie lauko darželius, o čia rašote apie žemės sklypą. Galbūt aplinką tam, nes žemės sklypas keturkampis, pailgas ar apvalus, ar kažkokia aplinka, gal ten stovės kokie statiniai. Tas lauko darželio terminas čia taip ir neatsiranda. Ikimokyklinė įstaiga – taip, bet mes kalbame apie labai specifinį dalyką. Galbūt galima jį įvardyti, kad būtų aišku, kad čia yra ta tema, ir ne tik dėl žemės sklypo. Ten turbūt galės (...) kokie nors ir laidai einantys, pavyzdžiui, elektros linijos, kad aplinka būtų labiau apibendrinta.

Ir dėl visuomenės sveikatos kvalifikacijų, man atrodo, čia viskas gerai, bet dėl atlyginimų šitiems žmonėms gal ką nors galėtumėte gero pasakyti taip pat prie šito projekto? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš dėl juridinės technikos gal nesiginčysiu. Gali būti, kad, kaip jūs sakote, reikėtų tą patį terminą įtraukti. Čia tiesiog atsiranda juridinė galimybė tą pasą išduoti ne tik pastatui, kaip yra dabar daroma, bet tiesiog įvedamas toks juridinis terminas, kad tai gali būti išduodama ir sklype, esančiame toje teritorijoje. Ar ten reikia įtraukti tą terminą? Nežinau, gali būti. Jeigu tikrai manysite, kad tai būtina, aš manau, kad komitetuose diskutuojant, jeigu būtų pritarta, galima patikslinti, jeigu paties to išaiškinimo reikėtų.

Dabar dėl visuomenės sveikatos darbuotojų iš tikrųjų jūsų pastaba yra teisinga, tie atlyginimai dažnu atveju nėra labai motyvuojantys. Ką aš norėčiau pasakyti? Greta tų visų struktūrinių reformų, kurios buvo pristatomos Vyriausybės, kurios buvo susijusios su sveikata, tai viena iš sričių ir yra išskirta visuomenės sveikata. Ten numatoma ir peržiūrėti atlyginimus, ir kiek vaikų turėtų tekti vienam specialistui, kas yra iš karto susiję su atlygiu. Tai yra planuojama iš tikrųjų tas sąlygas gerinti.

Ką mes dar darome, be pinigų? Tai jau dabar vyksta tas veiksmas – peržiūrimė, koks yra darbas, gal ne visai tinkamas ir apkrauna tuos specialistus – įvairios ataskaitos ir panašūs dalykai, kuris ir dėl kitų priežasčių nemotyvuoja ten dirbti. Kitais metais galvojame dėl atlyginimų ateiti su siūlymu.

PIRMININKAS. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas ministre, susipažinęs su keičiamu Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo projektu ir jį palaikydamas, manau, kad labai vertinga yra ta pakeitimo dalis, kuri susijusi su papildymu, kad po naujų nuostatų įsigaliojimo bus vykdoma bendrojo ugdymo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų, aukštųjų mokyklų bendrabučių valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė. Tenka tik apgailestauti, kad tokia kontrolė nebuvo vykdoma iki šiol. Juk kalbama apie objektus, kuriuose vyksta kasdienis vaikų ir jaunimo gyvenimas.

Kita vertus, ministre, suabejojau, ar tikslinga panaikinti teisę vykdyti valstybinę interneto kavinių ir klubų visuomenės sveikatos saugos kontrolę? Galbūt prasmingiau būtų atsisakyti periodinės šių objektų, kaip jūs nurodote, kontrolės, nes ji kelia nedidelę riziką vartotojams, tačiau palikti pačią teisę kontroliuoti, ta teise būtų galima pasinaudoti atskirais atvejais atsiradus vartotojų skundams ir panašiai.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų ta teisė nėra prarandama, bet, kaip jūs teisingai ir paminėjote, rizika visuomenėje yra labai nedidelė visuomenės sveikatai. Tokios periodinės, dėl kurių paprastai labai skundžiasi verslas ir mes nuolat gauname kritikos, kad mes verslą apkrauname galybe kontroliuotojų, kurie tikrai sunkina darbą ir sukelia jiems, matyt, nepagrįstas ir laiko sąnaudas, – klausimas, ar tai ką nors išsprendžia. Čia būtent ir siūloma atsisakyti to periodinio tikrinimo, o jeigu atsiranda skundų, valstybinės institucijos nepraranda teisės jos patikrinti.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš gal norėčiau dar pasitikslinti dėl žemės sklypų gaunant higienos pasą. Ar tai nebus taikoma visiems, ne tik lauko darželiams? Ar nepadidėja dar vienas biurokratinis popierius, nes tai yra bendrinis įstatymas? Skaitant gali pareikalauti... Išduodi higienos pasą, ateina gauti būtent higienos paso ir tikrintojas arba tas, kas išduoda, reikalauja, sako: atneškite ir žemės sklypo atitikimą, ne kvadratinį, ne apskritą, o apskritai. Ar nereikėtų visgi aiškiai pasakyti, kad šita nuostata taikoma būtent tam, ką jūs kalbėjote. Labai ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Mano supratimu, čia nesukuriama tokia prievolė, sukuriama galimybė gauti tą higienos pasą, tai nėra, kaip jūs sakote, prievolė turėti visų žemės sklypų higienos pasus, nes tai tikrai jokios logikos neturėtų, bet aš manau, kad svarstant bus galima dėl tos juridinės technikos pasitikslinti, kad tikrai nekiltų tokia grėsmė, nes tikrai neturėtume jokių papildomų biurokratinių kliūčių niekam kurti – atvirkščiai, norime, kiek galima, daugiau atsisakyti.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, aš tai kitokiu kampu klausimą norėčiau užduoti. Kodėl išvis kilo mintis dėl tų lauko darželių? Ar dėl to, kad, kaip statistika rodo, labai trūksta stacionarių darželių ir šitie lauko darželiai būtų kaip alternatyva, ar yra padaryta kokia nors studija, kiek reikėtų tų lauko darželių? Aš suprantu, kad jūs norite atkartoti švedišką modelį Lietuvoje. Tada būtų aišku, kaip juos tenai įkurti ir koks tas poreikis. Ar tas poreikis yra tik Vilniaus mieste, nes, kaip žinau, Vilniaus mieste labai trūksta darželių, o rajonuose kaip tik yra tuščių darželių, nes paprasčiausiai vaikų nėra. Ar turite tokią studiją? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų nėra labai sudėtinga net ir be didelės studijos pasižiūrėti savivaldybėse, kiek trūksta tų vietų. Bet ką aš norėčiau akcentuoti? Tai

nėra susiję tikrai su papildomų vietų poreikiu. Iš tikrųjų visuomenė labai keičiasi, žmonės juda, važinėja, mato tuos naujus modelius, ir taip, kaip mes apskritai kalbame apie tam tikrų švietimo principų iš Skandinavijos perkėlimą į mūsų viduriniojo ugdymo sistemą, taip lygiai ir su darželiais. Iš tikrųjų kyla poreikis iš tėvų, išsilavinusių, atsakingų, net tik Vilniaus mieste, bet ir kituose rajonuose ir nebūtinai dėl vietų stygiaus, tikrai tai nėra pagrindinė priežastis. Gal net ir dažniau yra ne vietų stygius, nes tie, kurie veržiasi į tuos tipinius darželius, nebūtinai bėgs į lauko darželį ir ves vaikus, jeigu tokia galimybė bus. Tai yra labiau specifinė visuomenės grupė, kuri labai sąmoningai juos renkasi. Paprastai ir sveika gyvensena labiau domisi, ir žino, kokia nauda yra iš to darželio. Tikrai tai nėra tik dėl vietų stygiaus ir, kaip jūs teisingai ir sakote, tikrai ne visur tas stygius yra.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, išties noriu paklausti keleto dalykų, jeigu sėpėsiu per minutę. Mane stebina tam tikras nenuoseklumas sveikatos politikoje, ypač farmacijos srityje. Pavyzdžiui, ponias A. Širinskienė teikia siūlymą steigti valstybines vaistines, kad būtų išplėsta konkurencija, o P. Urbšys siūlo leisti tik po penkias vieno tinklo vaistines mieste. Toliau. Jūs sakote, mažinsite vaistų vartojimą, tuo pačiu siūlote leisti parduotuvėse prekiauti vaistais. Ponas D. Kepenis siekia uždrausti vaistinių reklamą, jūs sakote, kad nesutinkate. Gal galite paaiškinti, kodėl yra tokia nenuosekli politika, galbūt ministerija arba frakcija geriau galėtų koordinuoti šiuos veiksmus.

O noriu paklausti dėl šito jūsų teikiamo įstatymo projekto, kurio idėjai aš pritariu. Jūs rašote, kad esate iniciatorius ir parengėte įstatymo projektą. Kiek aš žinau, įstatymo projektą rengė ministerijos darbuotojai, tai gal korektiškumo labui galite įvardinti žmones, kurie parengė pakankamai neblogą įstatymo projektą?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Supratau. Ačiū už klausimus. Jūs puikiai žinote, kad Seimo nariai turi įstatymų, teisėkūros iniciatyvos teisę, tai nemanau, kad ministerija gali ar turi visiems Seimo nariams ar frakcijos nariams nurodyti, kokias iniciatyvas teikti, ir nemanau, kad čia yra nenuoseklumas. Kai kuriose vietose yra prasmės kai ką liberalizuoti, kai kur yra prasmės griežčiau reguliuoti ir reglamentuoti. Tikrai nereikia visko pagal vieną liniją daryti, o aš manau, parlamentas apsispręs, apsvarstęs tuos pasiūlymus, ar jiems yra laikas ir vieta. Aš savo nuomonę, kaip jūs ir minėjote, esu išsakęs dėl kai kurių siūlymų.

Dabar dėl teisės aktų projektų. Nežinau, ar yra tokia praktika, jeigu teikia Seimo narys, išvardinti ir visus kitus, bet nematau čia jokios didelės bėdos. Galima aiškinamajame rašte išvardinti, kaip jūs sakote, kokie darbuotojai yra prididėję prie rengimo arba rengė. Bet teikti, aš manau, didelio skirtumo nėra, kas tą pateikė.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Laikas klausyti baigėsi. Nuomonė už. T. Tomilinas. Norėsite pasisakyti? Prašom.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kviečiu pritari ti įstatymo projektui. Skirtingai nuo primastos šališkos nuomonės, kad ministras yra kokių nors ribojimų šalininkas, realybė yra tokia, kad čia yra laisvės, nešališkumo, lankstumo pavyzdys. Aš tik norėčiau, kad tų naujų liberalizavimų tokiose novatoriškose srityse atsirastų daugiau, kad ir mes socialinėse įstaigose galėtume auginti kažkokias daržoves ir vaisius ir naudoti maisto gamybai, ir panašiai. Kuo daugiau šiuo atveju liberalių sprendimų ir inovatyvių panašių sprendimų, tuo geriau. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš nesu prieš, bet matau, kad yra tuščia vieta, ir išsakysiu keletą argumentų. Pirmiausia aš išvelgiu, kad yra naudojamosi tarnybine padėtimi – ministerijos darbuotojai rengia įstatymo projektą, kurį asmeniškai teikia Seimo narys, tai čia reikėtų surašyti, kas jį teikia, nes mes, kiti Seimo nariai, neturime tokios galimybės įpareigoti ministeriją paruošti įstatymo projektą. Nes kitu atveju, kaip sakiau, turėtų teikti Vyriausybė. Bet sakau, pačiai idėjai aš pritariu ir norėčiau paprašyti, kad vis dėlto būtų prašoma Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, tai kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 88, prieš – 2, susilaikė 2. Projektui pritar ta po pateikimo. Siūlo mi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomo niekas nesiūlo.

Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Daugiau pasiūlymų nematau. Bendru sutarimu galime pritarti.

Replika po balsavimo – Antanas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ne replika. Aš manyčiau, kad Vietos savivaldos komitetas galėtų pasvarstyti, nes vis tiek atsiranda nauja darželių forma. Iš tam tikros patirties žinau, kad labai svarbu parengti vietas, kur parengti vietas, pritaikyti, kad netrukdytų kitiems gyventojams. Ir dar kartą sakau, prašyčiau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Koks komitetas, atsiprašau?

A. MATULAS (TS-LKDF). Valstybės valdymo.

PIRMININKAS. Supratau. Valstybės valdymo ir savivaldybių. Prieštaraujančių nėra? Yra. Siūlau balsuoti dėl šio siūlymo. Kas siūlote papildomu komitetu Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą?

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 49, prieš – 25, susilaikė 15. Pritarta. Papildomas komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

Ir dar paprašė Vyriausybės išvados. Galime pritarti? Nors ministras teikia, tai... Siūlo balsuoti. Gerai, balsuojame. Kas pritariate Vyriausybės išvadai, balsuokite už, kas turite...

Už – 42, prieš – 29, susilaikė 16. Nepritarta.

Dar nori S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Tokia replika po balsavimo ministrui. Jūs čia, gerbiamas ministre, tokį gerą įstatymą pateikėte, bet ar vertinote, kad jau aplink Panevėžį vaikšto meškos? Vaikams lauko darželiai yra kaip tik dabar, ar ne?

PIRMININKAS. Įdomi replika, bet tęsiame posėdį.

15.42 val.

Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2075, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2076, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 29, 47 ir 74 straipsnių pakeitimo ir 67¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2077, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2078, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2079, Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2080, Asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-537 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2081, Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2082, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 17, 21, 25 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2083, Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2084, Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2085, Policijos įstatymo Nr. VIII-2048 2 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2086, Poligrafo naudojimo įstatymo Nr. VIII-1906 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2087, Radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2088, Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2089, Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2090, Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2091 (*pateikimas*)

Kitas klausimas – Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2075. Pranešėjas – A. Veryga. Pateikimas. Kartu pristato ir visus lydimojus iki projekto Nr. XIIIIP-2091. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū. Dar kartą, gerbiami kolegos, leiskite pristatyti Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo ir lydimojų teisės aktų projektus, gal tik reaguosiu į jūsų repliką. Aš manau, ne tik meškos, bet ir šernai vaikšto, manau, kad vaikams tie, kurie juos prižiūrės, įvertins riziką, kur ten ir ką daryti.

Dabar grįžtu prie Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo. Tai iš tikrųjų labai didelės apimties dokumentas, yra labai daug lydymųjų teisės aktų ir tikrai dirba didelė komanda, rengdama šiuos įstatymų pakeitimus. Pabandyčiau trumpai pristatyti, kokie buvo motyvai.

Pirmiausia galiojantis įstatymas jau neatitiko Civilinio kodekso, nebuvo numatyta žalos sąlyga dėl turto priverstinai hospitalizuojant, kaip yra Civiliniame kodekse, kuriame yra numatyta, kad tik tuomet, jei turi psichikos sutrikimų ir yra reali grėsmė, kad savo veiksmais ar neveikimu gali padaryti esminės žalos ar aplinkinių sveikatai, ar gyvybei bei turtui. Tai yra suvienodinama su Civilinio kodekso nuostatomis.

Toliau, buvo nevienodi priverstinio gydymo terminai. Pagal kodeksą terminas – ne ilgiau kaip tris darbo dienas, pagal įstatymą buvo, kad priverstinai hospitalizuotas ir gydomas ne ilgiau kaip dvi paras be teismo leidimo. Toliau, nenumatytos nuostatos dėl asmens pripažinimo neveiksniu. Taip pat įstatyme buvo vartojamos sąvokos, kurios galėjo būti vertinamos kaip diskriminuojančios ir neatitinkančios sveikatos teisės aktuose vartojamų sąvokų. Nereglamentuotos ambulatorinės priverčiamosios medicinos priemonės, kurios numatytos Baudžiamajame kodekse, taip pat narkologinių ligonių teisės, apribojimai, gydymas, šių ligonių įskaita. Ji buvo numatyta atskirame Narkologinės priežiūros įstatyme, kuris realiai yra praradęs prasmę, nes Lietuva net ir specialistų tokių nebeturi. Visą narkologinę priežiūrą Lietuvoje jau seniai teikia gydytojai psichiatrai. Tokių atskirų gydytojų narkologų nebėra. Toliau, visuomenės psichikos sveikatos priežiūra, psichikos ligų ir priklausomybės ligų profilaktika buvo numatyta atskirame Visuomenės sveikatos įstatyme.

Taigi visais pakeitimais, kurie jums yra teikiami, yra suvienodinamos nuostatos su Civiliniu kodeksu. Tai yra paciento atstovavimo reglamentavimas, kai reikalingas abiejų tėvų sutikimas dėl nepilnamečio asmens hospitalizavimo. Taip pat yra numatytos fizinio suvaržymo priemonių taikymo sąlygos. Tai visų pirma tikslas apsaugoti pacientą, kitus asmenis ir jų turtą. Yra apibūdinta, kokios gali būti naudojamos fizinio suvaržymo rūšys, pradedant fizinėmis priemonėmis, baigiant cheminėmis priemonėmis, t. y. medikamentinėmis. Taip pat apibrėžiami galintys tai taikyti asmenys, kad tai yra tik gydytojas psichiatras arba slaugytoja, tačiau tik iki tol, kol dėl jų turės galimybę apsispręsti gydytojas psichiatras. Tai vėlgi labai aiškiai įvardinama, kad galutinį sprendimą vis dėlto priima gydytojas.

Taip pat nustatoma, kad priverstinis hospitalizavimas be teismo sprendimo galimas iki trijų dienų, o į teismą reikia kreiptis per 48 valandas nuo priverstinio hospitalizavimo pradžios. Tai yra suderinama su Civilinio kodekso nuostatomis. Nurodomos psichikos ir elgesio sutrikimą turinčių asmenų teisės ir jų suvaržymo pagrindai, kartu atsisakant šių nuostatų kartojimo kituose įstatymuose. Stiprinama psichikos ir elgesio sutrikimų turinčio asmens apsauga atstovavimo srityje: numatoma, kad psichikos sveikatos priežiūros įstaiga hospitalizuoto psichikos ir elgesio sutrikimą turinčio asmens prašymu privalo padėti jam susisiekti su savo atstovu ir artimaisiais. Taip pat reglamentuojamas vaizdo stebėjimas psichikos sveikatos priežiūros įstaigose, nes kildavo labai daug įvairių diskusijų dėl vaizdo stebėjimo priemonių taikymo ir teisinių ginčų, t. y. kad privalomai būtų taikoma tik specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose, teikiančiose specialiąsias psichiatrijos paslaugas ir tik paciento ir personalo saugos tikslais. Vadinas, tie įrašai nėra tokiu atveju saugomi ir naudojami tik stebėjimo tikslu, t. y. realiu laiku.

Numatytos visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo priemonės, t. y. visuomenės mokymas, informavimas sveikos gyvensenos, psichikos sutrikimų prevencijos temomis. Įtvirtinamas kompleksinis komandinis asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelis, t. y. į psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimą įtraukiami specialistai, vykduojantys sveikatinimo veiklą, skirtą paciento fizinei ir psichikos sveikatai stiprinti, tarkim, pasitelkiant muziką, dailę, kūrybos procesus, ergoterapiją.

Taip pat įteisinamas žemo slenksčio paslaugų teikimas asmenims, turintiems psichikos ir elgesio sutrikimų dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo. Pripažįstamas netekusiu galios Narkologinės priežiūros įstatymas, nes, kaip ir minėjau, visos įstatymo nuostatos yra taikomos ir sergantiems priklausomybės ligomis.

Lydimuosiuose įstatymų projektuose suvienodinamos sąvokos, panaikinamos nuostatos dėl narkologinės įskaitos, neišskiriami psichikos ir elgesio sutrikimai, vartojant psichoaktyvias medžiagas, nes šie sutrikimai priskiriami prie visų psichikos ir elgesio sutrikimų.

Visi šitie projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas dėl priemonių psichikos sveikatai gerinti. Prašyčiau jūsų palaikyti ir pritarti šitiems teikiamiems pakeitimams.

PIRMININKAS. Dėkojame už išsamų pristatymą. Pirmasis klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, žiūriu, mano klausimai daugiau tokio filosofinio pobūdžio, bet, man atrodo, jie yra svarbūs, nes, viena vertus, jau ir aiškinamajame rašte rašote, kad tai prisidės prie žmogaus teisių situacijos gerinimo. Kita vertus, mes gavome įvairių nevyriausybinių organizacijų raštus, jos jaudinasi, kad tai kaip tik gali pakenkti. Bet aš manau, kad galbūt ta situacija jau yra užprogramuota ir jau tame pačiame pavadinime yra, kur yra psichinių sutrikimų priežiūra. Mes iš karto... O ne pagalba dėl psichinių sutrikimų, mes iš karto žiūrime kaip į psichinius sutrikimus. Aš irgi žiūriu toliau terminologiją – turintį asmenį, sakysim, o ne epizodą kenčiantį. Žiūrime maždaug ir galvojame, kaip jį izoliuoti ir tvarkyti. Čia nėra. Ne šiame įstatyme, bet, apskritai galvojant apie mūsų bendrą galvojimą, apie tą destigmatizaciją psichinių sutrikimų, galvoti apie tą patį terminologijos permąstymą. Dabar mes galvojame apie pavojingo asmens, sakysim, izoliavimą ir tada viskas gerai. Čia yra vienas iš atvejų, bet tikrai ne visi atvejai su psichiniais sutrikimais.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų sutinku ir sutinku su tuo, kad labai daug yra apskritai visuomenėje ir stigmatizuojančio požiūrio, ir kitų dalykų, ir vien pavadinimas „psichikos“ jau savaime kuria tam tikrą neigiamą konotaciją, bet įstatymas, aš manau, labai gražiai vadinasi – psichikos sveikatos priežiūros, tai nėra kokių nors psichinių ligų gydymo ar panašiai, nes toks terminas kaip „psichikos sveikata“ yra gana plati sąvoka.

Dabar dėl nevyriausybinių organizacijų pastabų. Aš sutinku, kad tobulumui ribų iš tikrųjų nėra, bet ką turime taip pat suprasti ir įvertinti, kiek visuomenė yra pasiruošusi vienam ar kitam pokyčiui. Aš manau, kad jau ir šitas žingsnis yra gana rimtas žingsnis į priekį, pradedant tomis nuostatomis, kurios įpareigoja įstaigą vis dėlto padėti pacientui susisiekti su artimaisiais arba atstovais. Toliau dėl vaizdo nuostatos, tai dėl teismų sprendimo, kad vis dėlto pacientas būtų pamatytas fiziškai teisėjo, kad būtų objektyviau sprendimai priimami dėl priverstinio gydymo, ir kitos nuostatos, kurios įtvirtinamos, pirmiausia dėl psichoterapinių ir kitų paslaugų teikimo, komandos narių ir panašiai, kas anksčiau apskritai psichiatrų buvo vertinama labai skeptiškai. Aš suprantu, kad tai yra artėjimas iš vienos ir iš kitos pusės.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. (*Balsai salėje: „Atsisakau klausti.“*) M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ministre, jūs puikiai žinote, jog šiuo metu trūksta psichologinės pagalbos mokyklose, poliklinikose, ligoninėse, trūksta psichiatrų, ypač rajonuose trūksta vaikų psichiatrų, vaiko raidos specialistų. Taigi žmonės, kurie nori savanoriškai ateiti ir gydytis, negauna pagalbos. Jie turi laukti eilėse, dėl to turime kartais ir labai liūdnų situacijų. Tačiau, užuot sprendę prieinamumo klausimą, mes šiandien bandome spręsti priverstiniu gydymu, prievarta. Šiuo įstatymo projektu, nors jūs ir sakote, kad bandote suvienodinti, bet žinome, kad esant kolizijai tarp dviejų įstatymų iš tikrųjų taikomas tas, kuris yra lengvesnis, šiuo atveju žmogaus teisių požiūriu, ir bandydamas suvienodinti jūs iš tikrųjų plečiate asmenų ratą, kurie būtų prievarta gydomi. Ir jūs ilginatė terminus, kiek laiko jie būtų prievarta gydomi.

Mano klausimas iš dviejų dalių. Viena. Kodėl jūs vis dėlto nusprendėte skirti dėmesį ne savanoriškai pagalbai, kad ji būtų prieinama? Ir antra dalis. Kokiais tyrimais remdamasis jūs nusprendėte, kad prievartinis gydymas duoda rezultatus ir todėl reikia prievarta gydyti daugiau žmonių ir uždarytus juos laikyti ilgiau?

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau, ačiū už klausimą. Pirmiausia dėl terminų. Per pristatymą, kaip ir minėjau, tai yra suvienodinimas su Civiliniu kodeksu, kur dabar buvo tiesiog nevienodi terminai numatyti. Tokio savaiminio tikslo ilginti priverstinę hospitalizaciją tikrai nėra. Aš manau, kad nebūtų visiškai teisinga supriešinti šituos du dalykus, nes priverstinis gydymas vis dėlto taikomas tokioms labai specifinėms sąlygoms esant, kada nėra jokių kitų galimybių žmogui

suteikti saugią priežiūrą. Ir tos aplinkybės, ir situacijos tikrai galioja, yra taikomos tokiose šalyse, kurios nesusiduria su problema, specialistų trūkumu ar panašiai.

Aš manau, kad tai yra pakankamai kompromisinis sprendimas, nes jeigu paklaustume visuomenės lūkesčių, tai jie būtų gerokai didesni, noro plėsti priverstinę hospitalizaciją yra labai daug. Žmonės labai daug ką norėtų uždaryti į psichiatrijos įstaigas ir atsikratyti žmonių, jų nematyti. Aš šitų dalykų nesiečiau su savanoriška pagalba. Atvirkščiai, aš manau, kad čia mes įteisiname ir žemo slenksčio pagalbą tiems, kurie turi priklausomybes, ir kitus dalykus, kurie anksčiau nelabai buvo įmanomi ir teisiškai galimi, įtvirtiname galimybę tokių dalykų kaip dailės terapija ir panašių. Žodžiu, daug kam atidarome.

Kodėl prievarta? Psichinės sveikatos priežiūros įstatymas kalba ne tik apie priverstinį gydymą, tai yra tik viena iš nuostatų, kuri ten yra svarbi, bet ji jokiais būdais negali išnykti. Aš manau, kad bet kokiomis sąlygomis, jeigu žmogus atsidūrė priverstinėje hospitalizacijoje, jo teisės taip pat turi būti užtikrintos. Čia apie tai ir kalbame, kad būtų aiškiai reglamentuota, kad nebūtų piktnaudžiuojama tais suvaržymais, kad būtų aišku, kas tai gali teikti, kokia yra tvarka, kad tikrai paciento teisės maksimaliai būtų užtikrintos.

O dėl pagalbos mes kaip tik labai daug dirbame, kad būtų peržiūrėta psichikos sveikatos centrų veikla, kad jie nebūtų apkrauti nereikalingu darbu, pažymų rašinėjimu ir galėtų daugiau suteikti tikrųjų sveikatos priežiūros paslaugų. Įstatymas tam neprieštaruoja, kaip tik suteikia daugiau galimybių

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, aš irgi turiu panašų klausimą, gal tik kitu aspektu paklausčiau. Čia yra diskusija ir dėl priverstinio daugiau ar mažiau išplėtimo, ir apskritai dėl pacientų teisių gynimo mechanizmo, psichinės sveikatos sutrikimais sergančių žmonių, įskaitant ir ligoninėje, ir teisės ginčyti priverstinį gydymą, ir panašių dalykų. Ar nemanote, kad šituose projektuose yra per mažai to įdėta ir mes turėtume atsižvelgti į tam tikrų organizacijų dėmesį ir pažiūrėti, kad tikrai žmonės turėtų prieigą ir galėtų tą pagalbą gauti?

Ir jeigu dar galima, kadangi apie psichikos sveikatą, dėl psichinės sveikatos ligų vyriausiojo gydytojo atleidimo. Kiek žinau, įvyko teismas ir jis yra gražintas. Ar tiesa? Ir kas pataisys psichinę sveikatą patampius po teismus tą žmogų? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Supratau. Ačiū už klausimus. Pirmiausia dėl pacientų teisių užtikrinimo. Aš minėjau keletą nuostatų, kurios, mano manymu, sustiprina pacientų teisę ginti savo interesus. Tai pirmiausia jų apsauga atstovavimo srityje, kur numatoma, kad įstaiga privalo padėti pacientui susisiekti su savo atstovu ir artimaisiais, nes anksčiau būdavo visokių situacijų. Dalis tų nuostatų, kurios tikrai buvo keliamos ir visuomeninių organizacijų, atsiduria įstatyme. Gal tai nėra tobulas variantas, bet vis tiek žingsnis į priekį.

Kai kurių suvaržymų vien tik įstatymu išvengti nepavyks, nes tai yra ir edukacijos klausimas. Tol, kol specialistai nebus tinkamai paruošti ir kitais būdais užtikrinti paciento saugumą, įstatyme tos nuostatos privalo būti sudėtos dėl kelių priežasčių. Viena, dėl paciento saugumo, kita, ir dėl paties specialisto saugumo, jeigu jis taiko tokias priemones, kad tikrai būtų aišku, ką galima daryti, ko negalima daryti, kokiomis aplinkybėmis, kiek laiko ir panašiai. Ateityje... Visas pasaulis juda, ir man tenka bendrauti su jaunaisiais gydytojais psichiatrais. Jie tikrai yra siekiantys žinių ir nori mokytis metodų, kurie leistų mažiau taikyti fizinių suvaržymų, ir mažiau apskritai riboti paciento teises, bet tai negali per vieną dieną atsitikti. Tikrai psichiatrija lėtai keičiasi, bet ji keisis, ir aš manau, kad įstatymas netrukdo tam. Jis tiesiog suteikia daugiau saugumo, tam tikro įstatyminio aiškumo.

Dabar dėl įstaigos, suprantu, jūs turbūt dėl psichiatrinės ligoninės vadovo. Ne, jis negrižta nei į darbą, nei į gydytojo pareigas – yra sudaryta taikos sutartis. Gerbiamas A. Matulas klausė per Vyriausybės valandą dėl taikos sutarties, ar yra gerai, kad tam tikra suma išmokama po taikos sutarties sudarymo. Aš dar kartą noriu pasakyti, kad pats bylinėjimasis po teismus taip pat kainuoja ir pinigais, ir žmogiškuosius išteklius. Ir jeigu galima efektyviai išspręsti tas problemas, sudarant taikos sutartį ir kažkiek kompensuojant žmogui tam tikrą patirtą, jo manymu, žalą, tai kiai susitariant, tai aš manau, kad tai yra tinkamas būdas ir kelias.

PIRMININKAS. Ir paskutinė klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Gerbiamas ministre, viena vertus, aš iš tikrųjų labai džiaugiuosi, kad mes pagaliau pradėjome kalbėti apie būtinybę psichikos sveikatos priežiūros srityje geriau užtikrinti pacientų teises, bet vis dėlto šito įstatymo turinys kelia gana daug klausimų, ir aš labai norėčiau, kad į juos būtų atsakyta ir tai išspręsta. Turiu perduoti taip pat ir labai rimtą kolegų nevyriausybininkų susirūpinimą, kad jie yra nepakankamai įtraukiami į tą procesą. Mes tiek daug dėjome vilčių, kad būtent jums tapus ministru tas bendradarbiavimas bus nuolatinis, nuoseklus. Vis dėlto Seimo kontrolierių įstaiga imasi iniciatyvos ir prieš kelias savaites sukvieta į diskusiją šitais klausimais, o iš Sveikatos apsaugos ministerijos pritrūko bendradarbiavimo, tai tikrai kažkaip stebina.

Ir aš labai norėčiau, kad tai būtų išspręsta, nes į daugelį dalykų, apie kuriuos mes girdime šiandien, nespėta įsigilinti, ir ekspertai negalėjo išsakyti savo nuomonės. Pavyzdžiui, kur referuojama į kitus teisės aktus, kurie dar neparengti, arba į tvarkas, kurios bus galbūt įstatymų lydimuosiuose teisės aktuose ir jų nėra, tai nežinome, ką ir galvoti. Labai norėčiau, kad pasakytumėte, koks tolesnis numatomas procesas ir nevyriausybininkų įtraukimas? Pagaliau tos pačios tvarkos, ar jos yra rengiamos, planuojamos rengti ir kiek į jas bus įtraukti nevyriausybininkai?

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tai nėra lengvas ir paprastas procesas, nes ir nevyriausybinių organizacijų bendruomenė nėra labai vienybė. Jeigu norėtume su visais viską suderinti, aš bijau, kad mes su jokia projekto niekada neateitume iki Seimo. Nes šis teisės aktas jau yra rengiamas labai seniai. Ir tikrai bendruomenė daug kur dalyvavo tose diskusijose, dar tikrai iki man ateinant į ministro pozicijas, ir žinau, kad tikrai daug įvairiausių diskusijų vyko.

Sutinku, kad nėra tobulas tas teisės aktas. Tai visuomeninės organizacijos visada turi teisę dalyvauti, tai nėra baigtinis procesas. Jeigu Seimas pritaria po pateikimo, tada keliamas į komitetus, kur galima tas diskusijas plėtoti, komitetas gali klausymus organizuoti. Yra įvairiausių formų, kur galima tą bendruomenę dar įtraukti.

O tvarkos bus rengiamos tokiu atveju, jeigu bus apsispręsta, kad tokios nuostatos yra priimamos. Mes tikrai nesame uždari jokiai bendruomenei su ja diskutuoti. Vėlgi, kaip ir su Psichologų praktinės veiklos įstatymu, ir su kitais teisės aktais, mes negalime leisti į tą nesibaigiančią diskusiją, kur bendruomenė niekada nesusitaria, ir mes su kokia nors versija turime eiti žingsnis po žingsnio. Nes jei ne, mes gyvensime su narkologinių priežiūrų įstatymais, su kitais dalykais, kurie apskritai stabdo bet kokią progresą. Manau, kad geriau du žingsniai, gal net dešimt į priekį negu labai ilga stagnacija šioje srityje.

PIRMININKAS. Dėkojame, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso, nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ministras nepasako visos tiesos. Kalba apie tai, kad tai yra tiesiog techninis teisės aktų suvienodinimas, bet tai nėra iki galo tiesa. Šiuo metu yra du teisės aktai, kurie reglamentuoja prievartą, tai Civilinis kodeksas ir Psichikos sveikatos įstatymas. Civilinis kodeksas leidžia lengviau uždaryti ir ilgiau laikyti prievarta. Psichikos sveikatos įstatymas neleidžia taip lengvai uždaryti ir taip ilgai laikyti. Todėl dažniausiai paprastai yra taikomas Psichikos sveikatos įstatymas. Suvienodinus įstatymus, daugiau žmonių bus prievarta hospitalizuojami, daugiau žmonių bus prievarta gydomi. Šiandien mes žinome, kad problema yra ne ta, jog mes turime daugiau žmonių hospitalizuoti, ir aš suprantu viešąją nuomonę, kad turbūt mus visus čia reikėtų prievarta uždaryti. Bet man atrodo, kad mes turime vadovautis ne reitingais ar viešąja nuomone, bet turime vadovautis ir žmogaus teisėmis, ir kalbėti apie tai, jog turi būti prieinamas ne tik gydymas prievarta, bet turi būti prieinamas ir savanoriškas gydymas, kuris šiandien nėra prieinamas. Vilniuje situacija šiek tiek geresnė, bet nuvažiavus į rajonus poliklinikose psichologo reikia laukti kelias savaites. Vaiko raidos specialisto, psichiatro iš viso reikia laukti mėnesius, nėra. Jeigu nueitume į mokyklą, trūksta psichologų nuo Naujosios Akmenės, Utenos, Alytaus ar Joniškio... Jeigu pažiūrėtume universitetuose, psichologinės pagalbos taip pat nėra. Šiandien, užuot sprendę galimybę gydytis, kai žmogus nori, kai jam reikia ir jis supranta, mes einame visiškai kita krypti-

mi – žmogų reikia prievarta uždaryti, daugiau žmonių uždaryti ir juos ilgiau laikyti. Aš niekaip negalėčiau pritarti tokiam siūlymui.

PIRMININKAS. Ir nuomonė už – A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, išties noriu padėkoti ministrui šį kartą, kad šiuo atveju buvo užtikrintas politikos tęstinumas, nes būtent praeitos kadencijos Seimo Sveikatos reikalų komitetas ir Narkomanijos ir alkoholizmo komisija kėlė tas problemas, kad būtina peržiūrėti Narkologinės priežiūros įstatymą ir suderinti su kitais įstatymais. Džiugu, kad tas darbas buvo tęsiamas. Štai atsirado visai neblogas įstatymo projektas. Gal kai kur yra ir šiek tiek kopijuota, nes tiek aš teikiau anksčiau projektą suderinti Psichikos sveikatos įstatymą su Civiliniu kodeksu, tiek kolegė R. Šalaševičiūtė, bet buvo atmesti. Bet dabar išties yra teikiamas gana plačios apimties įstatymo projektas.

Noriu paneigti kolegos M. Majausko kai kuriuos nuogastavimus. Išties, kolegos, yra labai daug atvejų, kai šeima, seni tėvai nesusitvarko, tarkim, su girtuokliaujančiu sūnumi, kuris siautėja, daužo, grasina. Psichikos sveikatos įstatymas išties numato tokią galimybę, kad dvi dienas galima sulaikyti ir prievarta gydyti, o Civilinis kodeksas – tris dienas. Po to gydymo įstaiga privalo kreiptis į teismą, jeigu žmogus nesutinka toliau gydytis, ir tik turėdama teismo leidimą gali toliau gydyti. Bet tokių atvejų būna daug. Tikrai nieko mes čia nesugriežtiname iš esmės, bet tokių situacijų yra labai daug. Aš įsivaizduoju, galbūt už 10 metų išvis tos nuostatos, kaip ir kolega M. Majauskas sako, reikėtų atsisakyti, kai, kaip minėjo ir gerbiamas A. Veryga, ateis galbūt nauja psichiatrų karta, ateis nauji gydymo metodai. Todėl siūlau nesibaiminti, pritarti šiam įstatymo projektui po svarstymo, ir tada mes bandysime komitete jį tobulinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės išsiskyrė. Kviečiu balsuoti dėl įstatymo projekto ir lydimųjų.

Balsavo 92 Seimo nariai: 78 – už, prieš – 3, susilaikė 11. Įstatymų projektams pritarta. Pagrindiniu komitetu dėl visų projektų siūlomas Sveikatos reikalų komitetas, papildomas siūlomas dėl kelių. Pirmiausia dėl projekto Nr. XIIIIP-2075 kaip papildomas siūlomas Žmogaus teisių komitetas, projekto Nr. XIIIIP-2090 kaip papildomas siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Ar turite kokių nors pasiūlymų?

D. Šakalienė. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LVŽSF*). Replika po balsavimo. Aš norėčiau pasakyti, kad pritariu po pateikimo būtent su sąlyga, kad, pavyzdžiui, į koalicijos „Psichikos sveikata 2030“ ekspertų, akademikų, nevyriausybininkų pastabas bus atsižvelgta ir žmogaus teisių duobės šiame įstatyme bus ištaisytos. Savižudybių ir smurto prevencijos komisija taip pat turėtų būti įtraukta į svarstymą šio įstatymo.

PIRMININKAS. Čia dėl visų projektų ar tik dėl pagrindinio?

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Tik dėl pagrindinio.

PIRMININKAS. Supratau. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

R. Šarknickas dar mačiau nori. Robertai, prašau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkui. Kaip tik stovinčiam iš dešinės pusės Mykolui norėčiau šiek tiek replikuoti ir pritarti Seimo nariui A. Matului, ką jisai pastebėjo, tam tikrą prieštaravimą pasakė jam. Paprastas variantas, toks dalykas, kad mes gal galėjome užbėgti įvykiams už akių, kai turintys tam tikrų psichinių negalių, gal taip galime pasakyti... galėjome išgelbėti ir tuos du vaikus, kurie buvo įmesti į šulinį, ir taip toliau.

Civilizuotuose šalyse taip pat šita sistema veikia. Vis dėlto siūlyčiau žiūrėti į tai adekvačiau. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Gerbiamasis pirmininke, norėčiau, kad dėl pirmo pagrindinio klausimo kaip papildomas būtų įtrauktas ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam siūlymui? Ačiū, pritarta.

M. Majauskas ir paskui Antanas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų dar ir dar kartą noriu atkreipti dėmesį, kad kai kalbame apie prievartinį gydymą, tai dažniausiai tai yra pasekmė to, kad

žmogus nesulaukia prieinamos pagalbos laiku. Jeigu jis degradavo nuosekliai ir susidūrė su problemomis, ir negavo pagalbos, tai jį vėliau yra uždaromas, atribojamas nuo visuomenės. Spėskime priežastis ir užtikrinkime, kad būtų prieinama normali emocinė, psichologinė, psichiatrinė ir psichinė pagalba žmonėms, vaikams tada, kai jiniai yra reikalinga, ir tada nereikės spręsti problemų, kaip juos uždaryti ir ilgiau laikyti. Šitas įstatymo projektas uždarys daugiau žmonių ir laikys juos ilgiau. Man atrodo, kad einame truputėlį sovietiniu keliu.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę. Ir paskutinis – mūsų gerbiamas A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Džiaugiuosi, pritariu ir dėkoju kolegoms, kad taip iš esmės beveik visi suprantame svarbą šio įstatymo. Bet, ministre, jeigu galite, atkreipkite dėmesį. Šiandien mes labai kalbame apie pacientų su sutrikusia psichika teises ir taip toliau. Viskas natūralu, būtina, bet neužmirškime personalo saugumo. Iš tiesų ir psichiatrinėse ligoninėse ligoniai, kurie ilgai gydomi, tampa tokie išradingi, savo palatose sukonstruoja įvairias priemones ir panašiai. Yra buvę per mano 50 metų, taip pat ir ministruojant, kad yra sužeidžiamas personalas ir panašiai. Neužmirškite ir darbuotojų darbo saugos!

PIRMININKAS. Dėkojame. Tešiam posėdį.

16.13 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1575 (pateikimas)

Kitas klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1575. Pranešėjas – P. Saudargas. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Šis įstatymo projektas, kurį pristatysiu, yra iš dalies susijęs su tuo, ką svarstėme prieš tai, ir skirtas tam, kad nereikėtų žmonių priverstinai gydyti ir spręsti jau pasekmių ta apimtimi, kas susiję su besaikiu alkoholio vartojimu. Iš tiesų aš lenkiu galvą prieš tuos sprendimus, kuriuos visi kartu surėmę pečius priėmėme praeitą sesiją dėl alkoholio ribojimo. Aš manau, kad tai padės išspręsti Lietuvoje susiklosčiusią tikrai nedėkingą situaciją dėl besaikio alkoholio vartojimo. Pagal visas statistikas mes neigiama prasme pirmaujame, pasaulyje vieni iš „lyderių“ esame. Daug kas manęs tuo metu klausė, o kodėl jūs nekovoja ir nesiekiate išspręsti tos bambalių problemos, tai yra tos žemiausios alkoholio vartojimo kultūros dalies? Būtent tam ir skirtas šis įstatymo projektas.

Mes su kolegomis siūlome, kad nebūtų galima parduoti Lietuvoje alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančių alkoholinių gėrimų, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija yra didesnė kaip 6 %, išpilstytų į didesnę negu 0,2 litro tarą, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą.

Taip pat nauja ir svarbu, kad siūlome drausti alkoholinius gėrimus puodelio tipo pakuotėse nuplėšiamais dangteliais. Tiems, kurie nežinote, kas tai yra, – tai mūsų parduotuvių lentynose šiandien galima išigyti tokį daiktą, panašų į grietinės ar jogurto pakelį, tai maždaug šimto mililitrų *stopkė*, atidaroma ir faktiškai vietoje, prie tos pačios parduotuvės, dažniausiai ir suvartojama.

Aš manau, kad tai reprezentuoja turbūt žemiausią alkoholio vartojimo kultūrą, kokia gali būti. Šiuos gėrimus, ne tai kad gėrimus, bet šio tipo produktus, tai yra taros tipas, plius turinys viduje, daugiausia vartoja problemą jau turintys asmenys, kurie yra linkę arba jau serga alkoholizmu. Mes siekiame šiai tikslinei grupei padėti negrimzti į tą liūną.

Jeigu bus klausimų, aš mielai paplėtosiu projektą, atsakydamas į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimų tikrai yra. Pirmasis klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš tikrai pritariu jūsų įstatymo pakeitimo projektui, tik norėčiau paklausti. Visos alkoholio rūšys plastikinėse pakuotėse, didesnėse negu pusė litro, bus negalimos. Kodėl 0,2 litro buvo pasirinkta, nes mažesnės būtų galimos pagal projektą?

Ir dar noriu paklausti dėl nuplėšiamos pakuotės. Jeigu padarys didelę užsukamą pakuotę?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Iš tiesų geras klausimas. Manau, kad toks pakuotės tipas yra labai pigus gamintojui ir paprastas. Tiesiog užsukama pakuotė jau yra brangesnis produktas. Turbūt taip atsakyčiau į šitą klausimo dalį.

Dėl 0,2 – tai tiesiog plastikinė tara. Labai trumpai pasakysiu pavyzdį. Praktikoje naudojama maža plastikinė tara netgi stipresniems gėrimams: brendžiui, konjakui ir t. t., pavyzdžiui, lėktuovuose, suvenyriniai dalykai. Mes nesiekiame išimti iš rinkos šių dalykų.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, pirmiausia noriu paklausti, ką reiškia *stopkė*? Koks čia mato vienetas, gal paaiškinsite ar bent jau parodysite, nes aš?..

Kitas dalykas, ar bus galima... kaip bus supakuotas viskis, kuris parduotuvėse dabar yra plastikinėse pakuotėse po pusę litro? Nežinau pavadinimo arba nenoriu reklamuoti. Tai bus galima tokia pakuote pardavinėti, ar nebus galima? Ir kas yra ta *stopkė*?

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Aš manau, kad jums tikrai nereikia aiškinti, ką tai reiškia. Mažesnių klausytojų atsiprašau už šį terminą, bet manau, kad tiems, kurie šiek tiek matėme sovietinio pasaulio, tikrai nereikia aiškinti.

O dėl viskio. Jeigu jūs atidžiai skaitėte mūsų projektą, gerbiamasis Antanai, parašyta: alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms. Viskis čia nepatenka. Natūralu, ir kiti taurieji gėrimai čia nepatenka.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Nėra. V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Malonu, kad jūs prisijungėte prie valstiečių antialkoholinės programos vykdymo ir jos praplėtimo. Džiaugiuosi. Bet dabar, jeigu 0,5 litro bambalių sumažins vartojimą, iš esmės mes tuo įstatymu uždrausime alaus, stipresnio negu 6 %, gamybą ir viskas. Kadangi neapsimoka, niekas nedarys ir taip. Ar 0,5 litro nėra bambaliai? Kitaip sakant, ar mes pasieksime norimų tikslų? Nežinau, labai abejoju.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad čia reikėtų atskirti dar vieną dalyką. Jeigu mes pamintume visą įstatymą ir skaitytume nuo pradžių, pavyzdžiui, pilstomi alkoholiniai gėrimai, kas mūsų gamintojams, Lietuvos vietiniams mažiems, smulkiems *bravorams*, parduoda pilstomą alų, kuris taip pat gali būti stipresnis negu šeši alkoholio tūriniai procentai, negalioja šis draudimas. Mes nedraudžiame maitinimo vietose, stacionariose vietose pilstyti, tarkime, į plastikinę tarą. Tai visiškai tam negalioja.

Antras dalykas, kurį norėčiau pasakyti, kad mūsų partijos programoje taip pat visada buvo didelis dėmesys kovai su alkoholiu. Ir koks dar buvo klausimas? Ar jau atsakiau? Turbūt į daugumą atsakiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš suprantu, kad čia yra gėrimo stiprumas ir išpilstymo būdo ribojamas. Ar jūsų išvardinti tipai jau visi yra tokie, kurie galėtų nebūti pakeisti? Pasakysiu pavyzdį ne apie alkoholio, o sulčių pakuotes, kai ne jų dangtelis nuplėšiamas, o jos praduriamos, tai atrodytų, kad tokia pakuotė būtų galima. Ar visą pakavimo įvairovę jūs šituo savo pasiūlymu apimate, ar kitą dieną vėl ateisite, stosite į tribūną, nes išradingumo, man atrodo, tiems pilstytojams tikrai netrūksta? Ačiū už atsakymą.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Toks šiek tiek humoristinis klausimas, tai aš atsakysiu gal šiek tiek paprasčiau. Gerbiamas Juozai, ar jums teko per šiaudelį siurbti gryną degtinę kaip sultis? Paprastai tie sulčių pakeliai praduriami, įstatomas šiaudelis ir vaikai siurbia. Nemanau, kad tai yra patogus būdas vartoti stiprųjį alkoholį.

PIRMININKAS. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio primininke. Gerbiamas pranešėjau, pateikimo stadijoje ruošiuosi palaikyti, jūs atsakėte iš dalies į mano klausimą, kurį uždavė A. Matulas. Aš norėčiau jūsų paklausti. Kaip jūs žiūrėtumėte, jeigu svarstymo stadijoje atsirastų pasiūlymas uždrausti stiprųjį alkoholį dėžutėse?

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kaip ir visa jūsų frakcija, pozityviai žiūrėtumėte į šį klausimą, bet, kaip suprantu, klausimas šiek tiek humoristine forma, tai... Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs atsakėte į visus klausimus.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui.

PIRMININKAS. Ar yra užsirašiusių dėl motyvų? Yra. J. Varkalys. Prašom.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo pataisa labai reikalinga. Įstatymo tikslas, matyt, yra riboti prieinamumą girtuokliaujantiems, girtau-

jantiems asmenims, nors mano visuomet siūlymas yra apriboti būtent paklausą. O paklausai apriboti reikalingi didžiuliai pinigai, didžiulė investicija, tai yra švietimas. Draudimais galima šiek tiek padaryti ir tą būtina daryti. Manau, kad tos jogurtų puodelių, indelių tipo pakuotės su nuplėšiamu dangteliu arba tas bambalinis alus, kurio dabar išgeriama 230 mln. litrų per metus, iš tikrųjų yra didžiulė bėda, todėl su tuo reikia būtent ką nors daryti ir jį išimti iš apyvartos.

Tiek verslo asociacijos, tiek kitos visuomeninės organizacijos ir viešasis sektorius – dauguma yra už tai, kad tai visiškai nemoko vartojimo kultūros. Bambaliai yra tiesiog nusigėrimo instrumentas ir įrankis, todėl noriu pakviesti visus palaikyti šį įstatymo projektą, kuris galbūt duotų greitą rezultatą, bet tai nebūtų galutinis, vis tiek grįžtume prie švietimo reikalų, prie švietėjiškų programų. Tačiau laikinam, greitam sprendimui tai būtų didelė paspartis, nes daugelis žino, kas yra „Kobra“, „Klumpė“, „Žaibas“, „Monikutė“ ir kodėl nuo tų dalykų žmonės guli pasliki arba tiesiog visai dienai, visam periodui užsimarinuoja. Taigi kviečiu visus palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Nesu visiškai nusiteikęs prieš šį projektą, kai kurioms nuostatoms pritariu. Dėl tokių degtinės puodeliuose pardavimų, kas galbūt kartais ir skatina greitą vartojimą, bet mes turime, pavyzdžiui, tautinį paveldą – naminį alų. Jis paprastai yra, aišku, stipresnis. Turbūt daug kam teko būti Briuselyje ir ten laisvalaikiu išeiti į miestą, ir paragauti belgiško alaus, kurio stiprumas yra dar didesnis, ir kažkaip ten nėra tokios problemos. Ar mes čia visiškai pasieksime tų tikslų ir ta kova atneš tikrai tą naudą, kurios mes norėtume? Iš tikrųjų aš pritariu kolegos J. Varkalio žodžiams, mintims, kad reikia daugiau ir švietimo, daugiau edukacinių programų tuo požiūriu, geresnės vartojimo kultūros, o su tautinio paveldo produktais jau būtų problemiška. Aš suprantu, kad ten kokiose šventėse, kavinėse ar baruose gal bus galima naudoti, bet... Pavyzdžiui, atvažiuoja ir iš užsienio svečių, ne kartą teko priimti ir bendrauti, tai jiems kažkaip tokie tautinio paveldo produktai kaip alus patinka, noriai jie ir paragauja. Mes čia irgi tokius dalykus apribosime šiuo sprendimu. Todėl daliai pritariu, daliai ne. Todėl sakau, kad reikia dar jį peržiūrėti.

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 80, prieš – 2, susilaikė 8. Įstatymo projektui po pateikimo pritariama. Siūlomi komitetai: Sveikatos reikalų komitetas – pagrindinis, papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Papildomų siūlymų nematau.

16.27 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1560 (pateikimas)

Kitas klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1560. Pranešėjas – R. Žemaitaitis. Pateikimas. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, didžioji dalis, ko gero, skaitėte. Tai yra praeitų metų birželio mėnesį Sveikatos reikalų komitete daug išdiskutuotas dalykas dėl stipraus alaus tūrio mažinimo. Aišku, pirmiausia, jeigu būtų pritariama po pateikimo, tai reikėtų kreiptis į Europos Komisiją dėl notifikavimo procedūros, ar būtų pritariama, ar ne. Mūsų kolegos latviai tai padarė užpraeitais metais. Jie gavo ir tarą sumažino.

Siūlymo esmė ta, kad ne iš karto viso alaus tūris būtų mažinamas, bet mažinamas pagal jo stiprumą, tai yra diferencijuojantis dydis.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Pirmasis klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų mūsų projektai šiek tiek panašūs. Kaip jūs įsivaizduojate, kaip tai toliau turėtų vykti procedūriškai, nes ir dėl mano projekto, ir paskui dėl gerbiamos kolegės A. Kubilienės reikia pereiti notifikavimo procedūrą? Kaip jūs įsivaizduotumėte jų sujungimą, kokį jūs tą galutinį modelį įsivaizduojate, nes dabar jūsų yra pakankamai susmulktas? Ar tikrai to laikytumėtės, ar iš tikrųjų galime rasti kažkokių kitų, galbūt kitų šalių pavyzdžiu tuos procentus ir tūrius sudėlioti, nes akivaizdu, kad reikės kažkokį bendrą sutarimą rasti?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas kolega. Išties jūs esate teisus. Tai buvo pirminis toks žalias variantas ir yra paimtas iš kai kurių Europos Sąjungos valstybių narių, kurios, jeigu kalbėtume apie stiprų alkoholį, alų, normuoja į kuo mažesnę tarą. Praktikoje šiuo metu Lietuvoje yra pilstoma į 0,25. Aš nesilaikau imperatyviai nustatytų dydžių. Tiesiog buvo paimti tam tikri vidurkiai į mažesnę pusę negu kad į didesnę pusę, tiek ir kolegės A. Kubilienės. Kada mes komitete svarstėme, tada visi atsiėmėme draugiškai tuos pasiūlymus vien todėl, kad nestabdytume viso Alkoholio kontrolės įstatymo paketo dėl notifikavimo. O kai pateikėte jūs, jeigu pavyks, bus priartama mano pateikimui, kolegės Astos, tada visi trys paketai turėtų būti sujungti ir kreiptasi dėl notifikavimo procedūros.

PIRMININKAS. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Įstatymo pakeitimo projekte numatyta labai daug tūrio ir alkoholio koncentracijos procentų variantų. Tara stiklinė, metalinė, keraminė – pakankamai didelis asortimentas. Aš noriu paklausti, kokia čia esmė šito kokteilio?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Esminis dalykas – išeliminuoti vadinamąją plastikinę tarą, tuos bambalius. Šiuo metu 7,5 stiprumo alkoholis, alus, yra pilstomas į plastikinę tarą. Jis kainuoja išties labai mažai, jeigu pasižiūrėsite, 89 centai, 1,14 euro. Jeigu tai būtų pilstoma į stiklinę tarą ir taros dydis būtų ribojamas, tai žmonėms, kurie turi priklausomybę, ypač nuo šito stipraus, bambalinio ūkiškai vadinamo alaus, per kainą, per kiekį būtų galima mėginti šiek tiek apriboti.

Nemanau, kad tai pavyktų 100 %, duok Dieve, iš dešimties žmonių bent vieną, du, kaip aš sakau, į tą teisingą kelią sugrąžinti. Tikėti, kad iš dešimties dešimt susitaikys su šiais dalykais, yra naivu ir neįtikėtina.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, kai jūs buvote Ekonomikos komiteto pirmininkas, atrodo, pamenu, prieštaravote mano siūlymui uždrausti pilstyti alų į 2,5 litro bambalius, kada aš siūliau į litrinius.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ne, ne, į 2,5 – tikrai ne, kolega!

A. MATULAS (TS-LKDF). Tuoj paklausu. Dabar jūs siūlote skirstyti čia po pusę laipsnio, pilstyti į mažą tarą. Ar jūs nemanote, kad pirmiausia dėl šio siūlymo sužlugus Lietuvos alaus pramonę (vis dėlto jinau duoda tam tikras darbo vietas) ir kad mes pasieksime kitą rezultatą – žmonės pradės vartoti daugiau stiprių alkoholinių gėrimų, dėl to bus daug sunkesnės pasekmės, nes jeigu bus skirstoma į penkias tokias grupes, talpas, tiesiog dar labiau brangs silpnas alkoholinis gėrimas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, kolega. Labai geras jūsų klausimas. Kai buvau Ekonomikos komiteto pirmininku, kada buvo jūsų pasiūlymas ir krūva kitų Seimo narių, mes kalbėjome apie tai, kad reikia riboti plastikinę tarą. Prisiminkite, stiklinę, keraminę tarą mes palikome, medinę palikome ir vadinamąją *neržaveikinę*, jeigu taip ūkiškai pasakysime, jinau liko ir liko nepakeista.

Antras dalykas, ką jūs kalbate dėl alkoholio pramonės bankroto arba sunkesnio laiko. Iš tiesų ne. Mes šiandien turime Lietuvoje labai mažus aludarius, kurie irgi pilsto sėkmingai į 0,25 tarą. Nuėję į bet kurį prekybos centrą jūs šiandien galite nusipirkti. Negaliu iš tribūnos reklamuoti to gamintojo, bet yra šiuo metu keturi gamintojai, kurie sėkmingai pilsto. Jeigu pažiūrėsime Mokesčių inspekcijoje ir Registrų centre paskutinius duomenis, pateiktus už 2017 metus, jie gavo pelną.

Čia yra klausimas, į kokį žmonių segmentą mes esame orientuoti. Ar mes esame orientuoti į žmones, kurie yra sąmoningi, protingi ir mąstantys ir vakarieniški ar pietų metu stiklinį buteliuką išgers stipraus alaus kaip desertinį, taip, kaip yra Briuselyje, kaip yra Vokietijoje. Mes patys puikiai žinome, kad stiprus alkoholis tenai pilstomas į stiklinę tarą.

Esate iš dalies teisus dėl to, ar mes pasieksime savo norimo tikslo ir žmonės mažiau dėl to vartos, ir nepereis prie stiprių alkoholinių gėrimų. Tikrai aš to negaliu paneigti, taip, kaip ir dėl akcizo kėlimo, pamenate, lapkričio–gruodžio mėnesį mes kartu su jumis irgi teikėme projektą, kad stiprinti akcizą 200–400 kartų negalima, nes priešingu atveju padidėja kontrabandos kiekiai. Tai yra pirmas žingsnis. Aišku, Sveikatos reikalų komitete ir Europos Komisijoje, kada derėsimės dėl kiekio, dėl tūrio ir dėl laipsnių, manau, galėsime... gal užtenka dvi tris grafas turėti, ne taip, kaip mano, tarkime, yra penkios. Manau, kad komitete mes tai laisvai aptarsime.

PIRMININKAS. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Yra toks posakis, kad geri visi keliai ir visos priemonės, kurios veda į pergalę, bet šiuo atveju, manau, reikėtų labai gerai pasvarstyti, kaip gamintojai... Įsivaizduokime dabar mūsų pramonę. Ji kuria produktus, darbo vietas ir mokesčius moka, tai faktiškai, na, aš neįsivaizduoju, kaip jiems pertvarkyti, kokių investicijų reikės visą išpilstymo įrangą pakeisti. Vienas dalykas, jeigu eksportui kitose šalyse tokių reikalavimų nėra, tada vėlgi netinka. Aš manau, gal čia truputį pertekliniai dalykai.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Kolega, ačiū jums. Gerbdamas jūsų kraštą ir jūsų krašto aludarius, kurie sėkmingai pilsto kaip tik į mano prieš tai paminėtą mažą tarą, tarp kitko, labai skanus alus, ką aš noriu pasakyti, to mažo buteliuko visiškai užtenka, kad tu kaip desertu pasidžiaugtum. Ką jūs kalbate į kitas šalis, jūs tikrai neišgyvenkite, tai yra eksportinė prekė ir eksportinei prekei yra netaikoma, t. y. pagamini produktą ir eksportuojate į kitą valstybę. Čia su šita problema mes nesusiursime.

Dabar dėl linijos. Aš specialiai sausio mėnesį perėjau mūsų Lietuvos prekybos centrus, jūsų krašte besilankydamas ir viename, ir kitame dvare, perėjau, pažiūrėjau, būtent jūsų gamintojai į kokią tarą pilsto. Tai dažniausiai jūsų tara, jeigu yra penkių ar šešių stiprumas, yra iki litro. O dažniausiai tai yra plastikiniai bambaliai, kaip mes juos vadiname, ir yra septynių su puse, o tai nėra gražu ir nėra sveika, Viktorai. Tikrai nėra. O tiek jūs, tiek aš, manau, irgi negeriate iš bambalių, pasiėmę litrą, o sėkmingai desertui paragauti simboliškai buteliuko visiškai užtenka. Jo stiprumas maksimumas yra penki laipsniai.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, čia mes įsisukome į lenktynes, kas kokį variantą pasiūlys. Bet iš principo aš noriu jūsų paklausti, ar mes galime išsikelti sau kokį nors tikslą – apčiuopiamą, pamatuotą, ką mes galvojame, kad bus.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Aš manau, kad galime.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ar sumažės pirkimai, ar vartojimas, ar kas, kad galėtume susirinkę po metų ar kiek ramiai sau pažiūrėti: pasiekėme tikslą, veikia, ar reikia ką nors keisti. Ar turite tokį labai aiškų, apčiuopiamą skaičių, ką galėtume pasitikrinti?

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Mano asmeninis tikslas, čia yra mano asmeninis tikslas, kurį aš, atėjęs iš Ekonomikos komiteto į Sveikatos reikalų komitetą, aišku, turėjau labai stipriai savo galva permąstyti, ką ir kalbėjo kolega Viktoras, apie pramonę, apie visa kita, pirmiausia yra sveikatinimas, sveikatos klausimas.

Ir antras svarbus dalykas, ar mes, sumažinę į mažesnę tarą ir sumažinę alkoholio stiprumą, pasieksime, kad žmonės mažiau jo vartotų. Išties yra šurpinantys dalykai, kai aš matau: seniau būdavo tose pačiose *skarbonkėse*, metalinėje taroje, alus būdavo pilstomas po 0,5 ir būdavo viskas labai gražu ir gerai. Dabar kažkodėl pinta atsirado. Tu, nori nenori, paėmęs visą išgeri, didžioji dalis žmonių. Ką tai pasako? Bent jau tarp savų surasite žmonių... Ar aš dabar paliksiu taroje šimtą gramų? Tai jis išsikvėps, rytoj jis bus nebetinkamas. Taip yra, ūkiškai taip yra. Todėl aš manau, kad taros sumažinimas būtų vienas iš tų žingsnių.

O kitas dalykas, sakau, kreipsimės į Europos Komisiją, aišku, yra Sveikatos apsaugos ministerijos politikos formavimo prerogatyva. Ten nėra vien mano, jūsų ar dar kieno nors, bendru tikslu ką nors galime pasiekti. Tegu būna trys grupės.

PIRMININKAS. Klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš prieš tai pristatytam kolegos P. Saugardgo projektui tikrai pritariau, bet, gerbiamasis Remigijau, ar neatrodo, kad mes per daug sumulkiname. Jeigu jau darome, tai darome. Dabar mes litrinis virš šešių laipsnių išimame, o litrinis iki šešių paliekame. Tai gal padarykime taip, padarykime, ką jūs siūlote, ne 200 gramų, o 0,33 ir padarykime visą alų iki 0,5, ir bus tvarka.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Kolega, kad tai būtų, mums reikia jį pateikti. Kada mes pateikiame, jūs teikiate siūlymus. Čia yra paimta praktika, kokia yra kai kuriose Europos valstybėse, kurios turi tą reguliavimą. Tai nėra pono R. Žemaitaičio ar dar kieno nors sugalvotas šiaip sau dalykas. Mes jį pateikiame, tada turėtume kreiptis... Todėl prašau jūsų pritarti po pateikimo, kad kreiptumės į

Europos Komisiją su bendru siūlymu, ir notifikuosime. Mes apsisprendėme, kokį dydį turėsime. Latviai tai prieš dvejus metus padarė ir latviai gavo pusę litro. Yra jau pavyzdys, dėl to mums reikia politinės valios, kad ir ministras šiandien galėtų daryti kreipimąsi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų kas nors užsirašė? Užsirašė. Užsirašė už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų gerbiamojo R. Žemaitaičio pristatytas projektas – kaip tam tikra alternatyva ar mūsų teiktą projektą papildantis dalykas, tačiau aš vis tiek raginčiau kolegas balsuoti už, nes visų pirma jis kalba apie tą pačią didžiausią problemą, t. y. bambalių problemą, t. y. Lietuvos gėdą. Galbūt kiek kitu kampu, galbūt siūlo kitokią tarą, kitokius procentus, tačiau, kaip ir minėjo gerbiamasis pranešėjas, kad Sveikatos reikalų komitete būtų sujungti visi projektai ir parengtas vienas projektas tam, kad mes galėtume kreiptis į Europos Komisiją, pereiti notifikavimo procedūrą, ir koks būtų galutinis variantas, aš net nesiu spėti. Aš manau, kad mes tikrai galime patikėti Sveikatos reikalų komitetui sudėlioti galutinę įstatymo pakeitimo versiją, o šiandien čia Seimas... Tiesiog aš raginu kolegas parodyti bendrą valią spęsti šią problemą. Kokios bus detalės, mes pamatysime vėliau.

Aš trumpai, negaišinu laiko. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ir nuomonė prieš – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, tikriausiai niekas nedirsite teigti, kad aš pasisakysiu tendencingai po to, kai 2007 metais išaiškėjo, kokias pasekmes atnešė Lietuvai 2000 metų naujosios politikos veikėjų sprendimai legalizuoti alkoholio politiką, prekybą naktį, dieną, reklamą. Visi įstatymų projektai iš esmės buvo teikti mano: reklamos uždraudimas, naktinės prekybos ribojimas, kioskai, bambaliai, akcizų didinimas, Blaivybės metai ir panašiai, išskyrus draudimą rugsėjo 1 dieną prekiauti alkoholiu – tai kolegos E. Žakario siūlymas. Bet šiuo atveju, kolegos, išties yra perlenkta lazda, kaip ir buvo perlenkta lazda dėl akcizo, matėme, kas buvo atsitikę. Manau, kad pilstymas į tas penkias grupes po pusę laipsnio vis į mažesnę ar didesnę tarą yra perteklinis.

Tautinio paveldo, pritariu gerbiamam V. Rinkevičiui, išvis neliks, nebent tos keturios įmonės, kurios čia dabar gal jau ir gamina. Jūs įsivaizduokite, mažai įmonei reikės turėti keturias, penkias linijas su skirtinga tara. Apskritai alaus pramonė irgi labai sumažės, padidės stipriųjų alkoholinių gėrimų vartojimas, nes atsiras kainų skirtumas. Manau, pakanka ir tikrai galime komitete svarstyti P. Saudargo ir kitų kolegų prieš tai pateiktą įstatymo projektą. Čia yra perteklinis. Niekur taip nėra, kas pusę laipsnio, o dėl stipriųjų gėrimų nieko nedarome, nieko nesiūlome. Galima ir trilitrinį, galima pusantro litro ašotį ir panašiai, ir panašiai. Tai koks yra tikslas? Mažinti alkoholio vartojimą ir mažinti stipraus alkoholio vartojimą Lietuvoje. Santykis yra visiškai priešingas. Jeigu žmogus vartos vėliau ir silpnesnius alkoholinius gėrimus saikingai, tai jis neatneš visuomenei pasekmių, kurias mes matėme, kolega čia jau minėjo.

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). Tikrai siūlau nepritarti šį kartą šiam įstatymo projektui. Tai yra perteklinis siūlymas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi nuomonės išsiskyrė, balsuojame dėl šio projekto.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 56, prieš – 2, susilaikė 25. Po pateikimo įstatymo projektui pritarė. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną.

Kas dar turite kokių nors pasiūlymų? Prašom. S. Tumėnas. Replika po balsavimo.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas Remigijau, dar nepabėgote? Juk prieš pusę metų buvome susitarę, kad Lietuvos Respublikos Seime nevertosime *neržaveika, skarbonkė*. Šiandien atsirado *stopkė*, bambaliai. Ponai, prisiminkime, kokias gaires šiandien mes aptarinėjame! Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą, bet matau, E. Gentvilas nori reaguoti.

E. GENTVILAS (LSF). Visiškai pritariu, kaip jūs sakote, susitarėme nevertoti, bet mes susitarėme – svarbiausia šiame Seime ne-var-to-ti, to, kas žymiai svarbiau.

PIRMININKAS. Dėkojame už pastabas. Dėl komitetų nusprendėme bendru sutarimu. Ačiū, pritarė.

16.44 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1666 (pateikimas)

Kitas klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1666. Pranešėja – A. Kubilienė. Pateikimas. Prašom.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano pristatymas bus truputėlį ilgesnis. Kaip jau buvo minėta, taip pat įstatymas teikiamas antrą kartą, teikiamas mano ir šešių kolegų. Jis buvo pateiktas 2016 metais. Tada atsiėmėme kartu nenorėdami užlaikyti Alkoholio kontrolės įstatymo, siekdami, kad jis greičiau įsigaliotų. Sveikatos reikalų komitetas 2017 m. gegužės 31 d. priėmė protokolinį sprendimą, kad šis įstatymo projektas būtų teikiamas vėliau. Taigi įstatymo projektą parengti paskatino tai, kad alkoholinius gėrimus ir jų tarą imituojantys maisto produktai, įskaitant nealkoholinius gėrimus, žaislus ir kitas prekes, skirtus vaikams ir paaugliams, pavyzdžiui, vaikiškoms aplikacijomis apipavidalintas vaikiškas šampanas ar vaikiškas punšas, ugdo jaunimo įprotį vartoti alkoholį, skatina šio žalingo įpročio plitimą visuomenėje. Pavyzdžiui, ikimokyklinių įstaigų specialistai atkreipia dėmesį, kad vaikai, švėsdami šventes, imituoja suaugusiųjų elgesį, t. y. prieš gerdami vaikišką šampaną susidaužia taurėmis, svirduliuoja ir stumdo si, taip imituodami apgirtusių žmonių elgesį.

Per priėmimą Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo pataisų dažnai girdėjome komentarus tiek iš pozicijos, tiek iš opozicijos, kad reikia formuoti naują požiūrį, ugdyti tinkamus alkoholio vartojimo įpročius, mokyti ir šviesti visuomenę, ypač jaunąją kartą, ir jos kultūrą, mažinti alkoholinių gėrimų vartojimo įpročių plitimą visuomenėje.

Pažymėtina, kad tiek per suaugusiųjų šventes vartojamas alkoholis, tiek per vaikų šventes geriamas vaikiškas šampanas daro įtaką vaiko mąstymui. Taip pat kuriamas elgesio modelis, kuris teigia, kad šventė yra neįmanoma be alkoholinių gėrimų vartojimo. Perkant vaikišką šampaną pamažu formuojamos vaiko teigiamos nuostatos alkoholinių gėrimų vartojimo atžvilgiu, kad gimtadienio ar kitų minimų progų metu svarbu gerti. Tikėtina, kad vėlesniame amžiuje vaikui gali kilti noras pabandyti ir tikrų alkoholinių gėrimų, nes jis nuo mažens buvo mokomas švęsti geriant.

Būtina atkreipti dėmesį, kad didžiausią žalą vaikiškas šampanas daro ne tiesiogiai, o dėl formuojamo teigiamo požiūrio į alkoholio vartojimą. Daugelis tėvų nė nesusimąsto, kad pirkdami šį gėrimą formuoja žalingą vaikų mąstymą.

Svarbu atkreipti dėmesį į šių gėrimų pakuotes. Ne paslaptis, kad vaikiško šampano buteliai yra papuošti animacinių, kitų vaikų mėgstamų herojų atributika. Tokia spalvota atributika skatina ir ugdo šampano gėrimo kultūrą.

Vienas iš Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seime 2014 m. birželio 26 d., tikslų yra formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą. Siekiant šio tikslo, minėtoje strategijoje iškelti uždaviniai sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, skatinti sveikos mitybos įpročius.

Taip pat Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad draudžiama tiekti į rinką gaminius, savo forma, kvapu, spalva, išvaizda, ženkliniu, pakuote, dydžiu ar kitaip panašius į maistą taip, kad vartotojai, ypač vaikai, galėtų būti klaidinami.

Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytas principas riboti alkoholinių gėrimų pardavimo ir vartojimo skatinimą. 5 punkte nustatytas principas drausti priemones, skatinančias jaunimą pirkti, vartoti alkoholinius gėrimus, o 7 punkte nustatytas principas skatinti socialinės aplinkos be alkoholio kūrimą.

Įvairiuose informacijos šaltiniuose aptinkama tyrimų ir publikacijų, kuriuose nealkoholinių gėrimų išpilstymas į putojančio vyno butelius imituojančią tarą traktuojamas kaip nepilnamečių pratinimas prie alkoholio vartojimo. Vienas pavyzdys. 2015 metais Jungtinėje Karalystėje, kilus nevyriausybiinių organizacijų protestui dėl „Disney“ kompanijos gaminamo ir parduodamo vadinamojo vaikiško šampano su populiarių animacinių filmų personažais ant etikečių, kompanija paskelbė stabdanti šio produkto pardavimą.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad yra gauti įvairių organizacijų, pavyzdžiui, Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos, asociacijos „Laisvas žmogus“ ir kitų kreipimaisi, kuriuose prašoma uždrausti šių prekių gamybą ir pardavimą. Organizacijos savo atsiųstuose raštuose remiasi tyrimų rezultatais apie alkoholinių gėrimų paplitimą tarp mokyklinio amžiaus vaikų ir visuomenės sveikatos biurų specialistų, dirbančių alkoholio prevencijos srityje, nuomone.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 8 punkte yra įtvirtinta analogiška nuostata, susijusi su tabako gaminiais, t. y. draudimas gaminti ir (ar) parduoti žaislus, maisto produktus ir kitas prekes, kurių dizainas imituoja tabako gaminius ir jų vienetinius pakelius. Be šito mes gyvename jau daugiau kaip dešimt metų ir tikriausiai nelabai pasigendame.

Taigi, kolegos, kviečiu pritari ti šiam įstatymo projektui ir galiu atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmasis klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, iš tiesų gal aš ne iki galo įsiskaičiau į projektą, bet daug žmonių, kai vyksta diskusija dėl to paties tūrio, plastiko ribojimo, ir galų gale, kai vyksta diskusija dėl jūsų projekto, žmonės klausia, o kaip yra su nealkoholiniu alumi ir nealkoholiniu vynu, nes tai vėlgi pilstoma į tokią pačią arba panašią į analogišką alaus, kuris yra alkoholinis, analogišką vyno, kuris yra alkoholinis, o štai čia pakuotė lygiai tokia pati, bet nealkoholinė. Iš tiesų mano klausime yra didelės problemos iškėlimas, nes aš manau, kad su tuo eina ir didelė reklama, kartais ir paslėpta, ir pramonė gali tuo naudotis. Tačiau konkrečiai jūsų šitas projektas kaip nors paveiks nealkoholinį alkoholį ar nepaveiks?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Aš noriu atkreipti dėmesį, kad mano projektas yra dėl vaikų, t. y. dėl to dizaino, kuris yra priimtinas vaikams ir juos klaidina. Jūs tikriausiai esate skaitęs ne vieną studiją, kad ketverių penkerių metų vaikai nesuvokia tos reklamos tikslų, jeigu tai yra pateikta jiems priimtinu būdu, su įvairiomis aplikacijomis. Ant alaus butelių to nėra. Mano tikslas ir yra: vaikų žaislai, imituojantys alkoholį, saldainiai, kurie yra sudedami į likerio butelius, ar vaikiškas šampanas daro įtaką vaiko mąstymui.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų taros yra labai panašios ir sunku būtų ne specialistui tai vertinti. Norėčiau sužinoti, kas bus tas vertintojas, nes iš tikrųjų čia docentas S. Tumėnas sakė, kad „bambalis“ negalima vartoti, bet faktiškai ta pati tara labai panaši tiek alaus (galbūt pūslė, jeigu lietuviškai vadinsi), tiek limonado. Iš tiesų kas bus vertintojas? Ar numatytos kokios nors nuobaudos? Ar nepabrangs visas vertinimas ir neįeis į produkto kaštus? Daug klausimų yra. Kas tas vertintojas?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Kaip jūs žinote, šitas projektas bus notifikuojamas. Procedūra iš tikrųjų yra labai sudėtinga. Tikriausiai šitas projektas bus išanalizuotas iš visų pusių.

PIRMININKAS. Klausia R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš pritariu jūsų projektui, skirtam stiprinti vaikų sveikatą, formuojant sveiką gyvenseną, taikant žalingų įpročių formavimosi prevencines priemones. Tik norėjau paklausti, ar bandėte domėtis praktika kitose Europos Sąjungos šalyse, kokių požiūrių į tai yra?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų vieną pavyzdį aš jau minėjau iš Jungtinės Karalystės. Tačiau reikia pasakyti, kad įvairiose šalyse šita praktika yra skirtinga. Man galbūt įdomiausi ir priimtinausi yra Skandinavijos: Danijos, Norvegijos, Suomijos, alkoholio įstatymai, kuriuos išanalizavę mes matome, kad visa tai, kas yra susiję su įtaka vaikams, vaikų skatinimu vartoti alkoholį, yra griežtai draudžiama. Ten įsitraukia ir papildomos tarnybos, jeigu mato, kad tą reikėtų naikinti.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, ar tas būdas yra pasirinktas, juk iki šiol labiausiai buvo prekiaujama irgi panašia tara? Pieš tai buvo įstatymo projektas dėl vadinamųjų jogurtinių indelių. Jie irgi buvo panašūs į tuos, į kuriuos buvo pilstomas stiprus alkoholis, bet yra ir su jogurtu. Šiuo atveju tos nuostatos, mano supratimu, yra labai pritemptos, nes vaikų imitacinis

elgesys tikrai nepasibaigs tuo metu, kai bus nuo stalo nuimtas kažkoks alkoholinį gėrimą imituojančias butelis, o tėvų elgesys nesikeis. Ar jums šiuo atveju neatrodo, kad tai yra labai paviršutiniška priemonė, kuri realiai nieko neišspręs?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Jeigu jūs pastebėjote, suaugusiųjų elgesys tiek dėl to įstatymo, tiek ir šiaip keičiasi – alkoholio vartojimas mažėja. Tenka kalbėti su ikimokyklinio ugdymo įstaigų atstovais, kurie turi konfliktinių situacijų, kada darželio grupė švenčia kažkokį gimtadienį ir vienas iš tėvų atneša tą „šampano“ butelį, tuo tarpu kiti savo vaikus auklėja taip, kad jie ateityje nevartotų alkoholio. Be to, ką aš minėjau, kad vaikai imituoja suaugusiųjų elgesį, susidaužia, stumdosi, imituoja apgirtusius ir panašiai, atsiranda ir konfliktinių situacijų tarp tėvų ir darželio personalo, kadangi kai kurie tėvai nenori, kad jų vaikai būtų įtraukti, bet personalas kažkaip jų negali nepriimti į tą šventę.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš pritariu jūsų teikiamam siūlymui. Iš tikrųjų viskas prasideda nuo vaikystės, formuojama visa vaiko pasaulėžiūra nuo pat mažens, o, sulaukus didesnio amžiaus, kodėl neatsidaryti jam tikro šampano butelio, nes jis jau kažką, kad ir saldinių, buvo iš jo išsiėmęs? Bet mano klausimas būtų – anksčiau kolegos nuogaštavo, kad čia mes sunaikinsime alaus pramonę, tai šiuo atveju, mano manymu, nėra tiek daug, čia daugiausia užsieninė produkcija taip pakuojama. Mūsiškiai man kažkaip neįstrigę, bent savo vaikams tikrai nepirkau tokių gaminių. Ar tai tiesa?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Jūs esate teisus, kad nėra labai didelio pasirinkimo, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kadangi aš ruošiau šitą įstatymo projektą ir domėjausi. Kaip minėjau, šitas įstatymo projektas buvo pateiktas 2016 m. gruodžio 13 d., tuomet, fotografuojant lentynas, kur yra tas vaikiškas „šampanas“, buvo du, trys modeliai, jeigu taip galima pasakyti, tos rūšys to „šampano“ pavidalo. Šiuo metu yra žymiai daugiau, jeigu mes nieko nedarysime, tikriausiai ateityje mes turėsime dar daugiau tokių. Apskritai, jeigu kalbame apie verslo nuostolius, tai, manau, tikrai, visų pirma, verslas nėra prioritetas čia, bet, antra vertus, jis tikriausiai nelabai nukentės.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkui už pateiktą projektą. Iš dalies aš pritariu po pateikimo, tačiau turiu tokį klausimą. Tarkime, kai atidarai limonado, kokakolos dangtelį, yra garsas ir putojančios putos, kas taip pat sukelia asociacijas su šampanu. Kaip jūs į tai žiūrite?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Galbūt tai yra ateities dalykas, bet kol kas aš kalbu apie šitą projektą, kalbu apie tuos pačius mažiausius vaikus, kuriems animacinių filmų herojai daro įtaką, o ne tie burbuliukai ar šnypštimas, kaip jūs sakote.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti jūsų. Ar jūs pateikėte prjektą apie alkoholi, ar projektą apie alkoholi?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už pastabą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų kas nors užsirašė? Tuoj pažiūrėsime. Motyvai visi už, tai gal balsuojame iš karto? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 63, prieš – 1, susilaikė 7. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Papildomų siūlymų nėra, tai bendru sutarimu pritariame.

17.01 val.

Seimo savaitės (2018-05-14–2018-05-18) – 2018 m. gegužės 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas klausimas. Leiskite pristatyti rezervinį klausimą – savaitės, prasidedančios 2018 m. gegužės 14 d., posėdžių darbotvarkės tvirtinimą. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, prasidedanti savaitė bus intensyvaus darbo. Pradėsime ją posėdžiu, kuriame minėsime J. Staugaičio 150-ąsias gimimo metines. Toliau bus naujojo žemės ūkio ministro priesaika. Toliau – daug mokestinių įstatymų, svarstymai. Toliau – Mecenavimo įstatymas, Seimo nutarimas dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo, galbūt paskirsime. Toliau daug dėmesio yra skirta farmacijai, žemės ūkiui, bus teisėjų skyrimas, universitetų, dėl Vilniaus universiteto ir Šiaulių universiteto, jungimo nutarimas, didelis paketas dėl Žemės gelmių įstatymo, rinkimų įstatymai, kurie dar turi būti įtraukti į pavasario darbų sesiją. Toliau – Seimo struktūriniai pokyčiai.

Kitą dieną, ketvirtadienį, 17 dieną paminėsime Č. Juršeno, ilgamečio pirmininko, jubiliejų čia, salėje. Po to bus daug priėmimų su jau mums žinomu turiniu. Vienas Seimo nutarimas iš ketvirtadienio yra perkeltas į antradienį pagal šią mano darbotvarkę. Toliau – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projektas su lydimaisiais iki ž. raidės. Po to, ketvirtadienį po pietų, opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė, dėl kurios, manau, jie neturi pretenzijų.

PIRMININKAS. Taip. Jus norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, antradienio posėdžio darbotvarkėje yra numatyta diskusija dėl Stambulo konvencijos. Kiek suprantu, ji įtraukta Seimo narių iniciatyva.

V. PRANCKIETIS. Taip.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Kaip diskusinis klausimas, kaip svarbus klausimas diskutuoti čia. Tai yra pagal tą Statuto straipsnį Seimo narių diskusija.

V. PRANCKIETIS. Pagal 92 straipsnio 4 dalį.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tai yra Seimo narių diskusija. Kas joje gali kalbėti, nustato kitas Statuto straipsnis ir ten galima suteikti ir svečiams pasisakyti, nebūtinai Seimo nariams, bet tai sprendžia Seimas ir sudaro tam tikrą diskusijos tvarką savo nuožiūra. Dabar įtrauktas konkretus pranešėjas tuo klausimu.

V. PRANCKIETIS. Bus papildyta...

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Šiuo atveju mes kreipėmės į Etikos ir procedūrų komisiją, nes anksčiau ta tvarka buvo tokia, kaip sakiau, gali Seimas suteikti pasisakyti, gali kitam suteikti pasisakyti, bet tai yra Seimo narių diskusija, kurioje gali dalyvauti ir kiti svečiai. Aš paprašyčiau, kad būtų ta diskusija, kad būtų mažiau ginčų ir įtampų, sutvarkyta pasikonsultavus su Etikos ir procedūrų komisija, kad nekiltų paskui mums nereikalingų čia ginčų.

V. PRANCKIETIS. Jūs visiškai teisus, aš jau pasižymėjau, kad tai turi būti diskusija ir diskutantai taip pat čia įtraukti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėčiau gal irgi tuo pačiu klausimu. Jei dar įtraukiame diskutantus, gal galėtume pasitarti ir koku pusvalandžiu pailginti mūsų diskusijos laiką, nes yra pranešėjas, matyt, bus, ir galbūt frakcijų atstovai bent galėtų... Prašau? (*Balsas salėje*) Ne, tai gali būti pranešėjas. Mes išklausysime ir po to galime diskutuoti, Seimo nariai. Aš kviesčiau tiesiog, kad nebūtų ginčo, tokio susitarimo dvasia pasilikti laiko ne pusę valandos, o valandą laiko, ir galėtume išspręsti tą klausimą.

V. PRANCKIETIS. Aš manau, kad Seniūnų sueigos metu žinodami, kas norės diskutuoti, galėtume nustatyti tą laiką, kokio mums čia reikėtų.

PIRMININKAS. Kadangi daugiau klausiančiųjų nėra, tai gal galime patvirtinti darbotvarkę bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.06 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1811 (pateikimas)

Grijtame prie pagrindinės darbotvarkės – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1811. Pranešėja – A. Norkienė. Pateikimas. Prašau.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šiuo įstatymo projektu tiesiog siekiama užtikrinti dviejų įstatymų, t. y. Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo suderinamumą su Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu. Pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą, jeigu kreipimosi dėl minėtos paramos metu atitinka vieną iš šio įstatymo nurodytų sąlygų. Viena iš jų yra, kai vienas iš tėvų arba globėjų augina vaiką, įvaikį ar vaikus iki trejų metų.

Šių metų sausio 12 dieną mes Seime priėmėme įstatymą – tai Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą, kuriame nustatėme, kad teisė eiti vaiko priežiūros atostogų gali būti suteikiama ne tik motinai, tėvui, imotei, itėviui ar globėjui, bet ir senelei arba seneliui. Todėl šiuo projektu ir siūloma yra išplėsti asmenų, kuriems būtų galima taikyti Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo sąlygas, sąrašą ir ne tik vienas iš tėvų ar globėjų, auginantis vaikus iki trejų metų, bet ir vienas iš senelių, prižiūrintis vaikus iki trejų metų, kuriam suteiktos vaiko priežiūros atostogos, galėtų taip pat gauti šią paramą. Todėl teisė gauti piniginę socialinę paramą būtų užtikrinama senelei arba seneliui.

PIRMININKAS. Dėkojame už puikų pristatymą. Jūsų norėtų paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, manau, kad jūs sumaišėte šiek tiek terminus, nes iš tikrųjų vaiko priežiūra – treji metai – tai nėra vaiko įvaikinimas. Kaip jūs įsivaizduojate tą priežiūrą? Aš manau, kad tėvai galėtų dirbti, palieka savo vaiką dienai, bet visa globa, visa rūpyba, vedimas į mokyklą arba darželį vis tiek lieka tėvams po motinystės... Manau, kad vis tiek tėvai turi rūpintis ir jie turėtų gauti paramą. Kodėl būtinai turi gauti seneliai? Svarbu, kad gautų paramą. Nes jeigu seneliai, tada reikalinga globa arba įvaikinimas. Kodėl būtinai minite senelius?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Bet čia tikrai ne apie tai. Iš tikrųjų mes tik plečiame sąrašą tų asmenų, kurie pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą turi teisę gauti šią paramą. Tiesiog suderinome šiuos du įstatymus.

PIRMININKAS. Klausia R. J. Dagys. Atsisako. Nenori. Ar norite? Vis dėlto nori. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Mano jau paklausė.

PIRMININKAS. Nenorite? Gerai. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, suprantu, kad jau buvo galbūt kreipimaisi. Ar žinote, kiek tokių atvejų yra apskritai? Ar paprasčiausiai kas nors paprašė, kad šitie įstatymai turi skirtingą traktavimą, ir dėl to teikiate pasiūlymą?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Žinote, kad šitas dėl vaiko priežiūros atostogų įsigaliojo tik balandžio 1 dieną. Į mane kreipėsi tik vienas asmuo, o daugiau nieko negalėčiau pasakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Jau atsakėte į A. Syso klausimą. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausiančių nėra.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėl motyvų ar yra užsirašiusių? (*Balsai salėje*) Nėra. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Kitas klausimas. Atsiprašau, dar komitetai. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas nesiūlomas. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Siūlymų nėra. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.06 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1740 (*pateikimas*)

Kitas klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1740. Pranešėjas – G. Kinduryš. Prašau.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į informaciją susitikus su gyventojais. Iškelta tokia problema, kad yra atvejų, kad asmeniui, gavusiam draudiminio įvykio išmoką, dėl padidėjusių pajamų yra panaikinamas pašalpos mokėjimas. Įsta-

tymo projektu ir siūloma įrašyti nuostatą, kad į kartu gyvenančių asmenų ar į vieno gyvenančio asmens pajamas neįskaičiuojamos draudiminių įvykių išmokos, ir taip sudaryti sąlygas tam tikriems asmenims tas išmokas gauti. Draudiminio įvykio išmoka – tai ne dovana, ja yra kompensuojamas turto ar sveikatos praradimas, tai tikrai nereiškia, kad žmogus praturtėjo – jis tą draudiminio įvykio išmoką gavęs naudoja būtent tai problemai spręsti. Taigi siūlyčiau šitam projektui pritarti.

PIRMININKAS. Taip, pirmasis klausias R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, man tiesiog kelia tam tikrą nuostabą, kad tokia problema yra. Mes anksčiau tuos dalykus svarstėme, kad net ir pašalpos, ir kiti dalykai, nebūtinai daro įtaką pajamoms. Naujai sureguliuota šita norma. Bet kieno sprendimu pripažįstama, kad draudiminio įvykio gautos išmokos įskaičiuojamos į pajamas? Nes tai yra kompensacija už ką nors, jinai negali būti pajamų šaltinis, nes tu ką nors prarandi. Ir mums tada, kai svarstėme, tokių klausimų nebuvo. Ar čia konkretus teisminis atvejis, kokia nors praktika, kokia čia praktika atsirado?

G. KINDURYS (LVŽSF). Buvo savivaldybės, tik bijau pasakyti, ar skyriaus kaip tarnautojų sprendimas, ar sudėtingesnis variantas, ar savivaldybės sudarytos komisijos, kadangi tikrai įstatyme toks atvejis neįrašytas yra. Aš po to klausinėjau, ar tai tiesiog nesusipratimas, ar tikrai taip. Ir tarnautojai supranta, kad tai tikrai problemiška, bet, skaitydami įstatymo raidę, vienareikšmiškai teigia, kad tokiu atveju yra įtraukiama į pajamas.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš dalies jau diskutuojate šita tema. Apskritai kaip mes suprantame pajamas? Šitas straipsnis reglamentuoja... Mūsų įstatymuose yra be galo daug išlygų. Faktiškai mano klausimas tiesiai, ar draudimo išmoka yra pajamos?

G. KINDURYS (LVŽSF). Įstatymo projekto patikslinimu aš ir noriu aiškiai konstatuoti, pasiūlyti, kad tai tikrai nebūtų pajamos, nes tai yra išmoka bėdos atveju. Kitas dalykas... (*Šurmulyš salėje*) Ne, jis gauna pajamas, bet jis gauna tas pajamas tai problemai sutvarkyti. Jis nenaudos jų geresniam maistui pirkti ar kam nors, jis ir naudos ar paprastam buitiniam dalykui automobilio remontui, ar, tarkim, jeigu jis būna apdraudęs savo vaiką, ir draudimo išmoka, pavyzdžiui, susilaužius pirštą ar ką nors, 100 eurų yra tiesiai išmokama, tai, aišku, reikės ir vaistų, reikės ir tą vaiką nuvežti, kuro litrą nupirkti. Tikrai tai yra pajamos į sąskaitą, bet tai yra ypatingo atvejo, bėdos atvejo pajamos tai problemai spręsti.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų dėl viso užsirašė R. J. Dagys. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, gal ir galime šitą klausimą svarstyti, bet man keista išvis, kad jis toks kyla. Man atrodo, šitai problemai spręsti užtektų tiesiog žemesnių aktų išaiškinimo – Vyriausybės sprendimo ar net ministerijos išaiškinimo, nes čia valdininkų traktavimo klausimas. Svarstant tokį įstatymą, tikrai niekas neturėjo galvoje, kad kompensacijos... draudimas, tai yra kompensacija, yra tavo pajamos. Kaip čia buvo galima išprotauti? Tai užteks mums paprašyti Vyriausybės nuomonės šiuo klausimu ir ta problema žemesniu norminiu aktu bus išspręsta, tiesiog paaiškins: skaityti taip, ir tada valdininkams nekils abejonių. Bet pritarkime po pateikimo ir paprašykime Vyriausybės nuomonės, tai gal mums visiškai nereikės dirbti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 63 Seimo nariai: visi 63 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo. Prašo Vyriausybės išvados. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo niekas neįsiūlo. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Bendru sutarimu pritarėme.

17.17 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-402 (pateikimas)

Kitas klausimas – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-402. Pranešėjas – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymas – jau užsigulėjęs stalčiuose. Dar 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymas ir jame buvo pakeista civilinės būklės akto registravimo tvarka. Šito įstatymo esmė, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iki šito įstatymo pakeitimo, gaunant pažymas, nereikėjo mokėti už pažymas mokesčio Registrų centrui. Pakeitus tvarką, kadangi nustato pakankamai daug – duomenis virš 100 tūkst. asmenų, nustatydami nedarbingumo laipsnį, turi kreiptis ir gauti pažymas. Už tai reikia mokėti, jų paskaičiavimu, iki 40 tūkst. eurų per metus. Faktiškai tai yra mokesčių mokėtojų pinigai, nes tai yra viešoji įstaiga, valstybės išlaikoma įstaiga. Jau apie registrų įkainius ir kitų organizacijų (...) buvo panašių įstatymų. Į mane, kaip tuometinį komiteto pirmininką, kreipėsi šita tarnyba, dar 2017 metų pradžioje buvau užregistravęs šitą įstatymą, jis pragulėjo stačiuose. Prieš pateikdamas, aš dar kartą susisiekiu, problema yra išlikusi. Dabar, aišku, reikia Vyriausybės išvados. Ir jeigu Vyriausybė nuspręs, kad turime *prasukti* biudžetines lėšas iš vienos įstaigos į kitą, tai tą reikės daryti, bet, aš manau, nelogiška, nes iki 2017 metų tokios tvarkos nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Pirmas klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, ar nereikėtų iš viso peržiūrėti Registrų centro darbo reglamentavimo? Pagal darbo uždarbius, visa kita – labai gerai besiverčianti įstaiga, o daugiausia ji naudoja mokesčių mokėtojų pinigus, iš esmės apsunkina darbą, imdama iš kitų įstaigų biudžetinius pinigus, kurie galbūt galėtų būti panaudoti kitoms reikmėms. Ne tik šiuo atveju, bet tiesiog padaryti bendresnę pataisą ir išspręsti vieną kartą ir visiems laikams. Jie tikrai ten nebadauja, kiek aš žinau iš visų specialiųjų tyrimų Antikorupcijos komisijoje.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Aš tiek daug nežinau, badauja ar nebadauja. Iš principo, aš manau, kad Vyriausybės išvada dėl šito reikalinga. Manau, svarstant galima kreiptis, kad Vyriausybė tikrai pažiūrėtų. Jie turi naują vadovą, galbūt vadovas turi savo koncepcijas ir vizijas. Bet aš manau, ir jūs teisingai kalbate, kad mes tuščiai sukame pinigus, tuos pačius mokesčių mokėtojų, surenkame, duodame įstaigai, kuri sumoka vėl kitai įstaigai. Tokiais dalykais nereikėtų, ko gero, papildomai apkrauti.

PIRMININKAS. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš nesuprantu, ar čia kažkaip visus amnezija yra ištikusi, bet pasiūlymas dėl to, kad valstybės ir savivaldos institucijos galėtų gauti duomenis iš registrų nemokamai, Respublikos Prezidentės buvo pateiktas turbūt prieš metus ir yra perėjęs keletą stadijų. Tai galbūt mes malonėkime kaip nors ant kelių kristi prieš tą komitetą, kuris priėmimo stadijoje projektą yra užmarinavęs savo stalčiuje, ir išspręskime tą problemą vieną kartą visiems laikams. Juo labiau kad ten yra pateikta labai aiški schema, kaip Vyriausybė turi kaštus paskaičiuoti, kaip kompensuoti Registrų centrui, kas atsakingas už tų kaštų priežiūrą. Gerbiamas Algirdai, ar nereikėtų vis dėlto mums čia visiems kažkaip mobilizuotis tam priėmimui to pagrindinio įstatymo, o ne taikyti atskirų išimčių atskiroms sritims?

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Ingrida, ačiū už klausimą. Aš iš karto pasakiau, kad yra svarstymo ar jau priėmimo stadijoje užstrigęs labai panašus įstatymas, bet kadangi tai buvo duomenų bazėje, yra tokia tvarka, kad Seimo narių įstatymai ištraukiami. Gal tai bus akstinas pagreitinti tą procesą ir užbaigti su tuo įstatymu, kuris sprendžia visų biudžetinių valstybės ir savivaldybių įstaigų santykį su Registrų centru. Aš – už.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Man atrodo, kad čia daug kas jau buvo atsakyta. O aš išvis noriu paklausti, ar negali turėti prieigą tie žmonės, kuriems priklauso tą informaciją gauti, kad net nereikėtų tų pinigų stumdyti, kaip jūs sakote, nes ištraukia finansininkai, buhalteriai, kurie juos turi pervesti?

A. SYSAS (LSDPF). Jie ir turėjo prieigą. Pakeitėme įstatymą, tą prieigą užrakinome ir patys sukūrėme papildomų problemų.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėkojame pranešėjui.

Nuomonė už – R. J. Dagys. Rimantai, ar norėsite pasisakyti už?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Jeigu visi pritaria, tai aš neturiu per daug ką pasakyti. Bet iš tikrųjų ta problema yra opi ir tiesiog mes naudojame tuos pinigus, kurių tikrai nereikėtų naudoti. Visos pri-

eigos yra sutvarkytos, viskas yra. Seniai programos sukurtos, panaudotos europinės lėšos, visa kita ir panašiai. Ne patys jie ten ką nors susikūrė. Viską davė valstybė. Tai kam tada?.. Įveskime mokesčius „Sodrai“ už kiekvieną paklausimą, tada tikrai mes su bazinės pensijos perkėlimu jau dalį problemų išspręsimė, tik normalius tarifus parinksime ir jau tikrai atsiras pinigų „Sodrai“. Bet tai yra absurdas. Reikia spręsti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonė prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu pasakyti, kad paklausimas į registrą yra paslauga, kaip važiavimas troleibusu yra paslauga. Tai padarykime nemokamus ir važiavimus troleibusais, labai apsimoka. Kodėl nedarome? Yra daug valstybės paslaugų. Vilniuje man kažkas tiekia vandenį, rodos, „Vilniaus vandenys“. Padarykime nemokamą. O kam turi būti mokamas vanduo? Jūs man pasakykite, kodėl vanduo turi būti mokamas, o registro paklausimas nemokamas? Kodėl informacinė paslauga yra nemokama, nes ji ne paslauga, o vandens tiekimas yra mokamas, nes tai paslauga? Kaip čia? Tai yra paslauga. Įmonės teikiama paslauga. Ir jeigu mes neteisingai įmonei atlyginsime, tai bus prastos paslaugos.

Lietuvos registrų sistemoje yra chaosas. Chaosas! Mes ištaškome milijonus. Dabar kursime kokią nors dar VTEK'o registrą, 3 mln. ištaškysime, dar kieno nors. Nors įrašas apie žmones, kurie pažeidė tarnybinę etiką, tai yra tik įrašas žmonių registre. Įrašas apie tuberkulioze sergančius – įrašas Gyventojų registre, įrašas apie nusikaltėlius yra įrašas tik Gyventojų registre. Bet mes pri kuriame registrų – keletą tuberkuliozininkų, keletą vėžininkų, keletą dar kokių registrų. Mes tik chaose taškomės, neatlyginame registrų sistemai ir nedarome, kad ji normaliai veiktų ir sakome – tai ne paslauga, čia niekai. Ir tie registrai neveikia. Tada jie pasidaro pasenę, blogai veikiantys, atsiliekančios ir panašiai.

Troleibusai – seni. Jeigu mes nemokėsime už bilietėlius, tai tada galėsime važinėti sulūžusiais. Aš manau, turi paslauga būti mokama tam, kad tas, kas naudojasi paslauga, kaip Švedijoje... Tegul būna nedaug kainuojanti, kai daug kas kreipiasi, bet visiems pasiekiami, gerai veikiant. Atsiprašau!

PIRMININKAS. Kadangi nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti dėl šio projekto.

Balsavo 60 Seimo narių: 51 – už, prieš – 1, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu komitetu niekas nesūlomas. Siūloma svarstyti birželio 28 dieną. Daugiau siūlymų nematau. Dar buvo pasiūlymas dėl Vyriausybės išvados. Irgi bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta.

17.26 val.

Informaciniai pranešimai

Kas čia liko dar šiandien? Liko Seimo narių pareiškimai. Viltinai žiūriu į N. Puteikį. Neturite? Gerai. Tada yra pareiškimas „Dėl jungimosi į laikinąją grupę“. Praneša, kad Lietuvos Respublikos Seimo nariai jungiasi į laikinąją Seimo ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo grupę, ir laikinosios grupės pirmininku išrinktas L. Stacevičius.

Dėkoju, gerbiami Seimo nariai. Gegužės 10 dienos vakarinį posėdį skelbiu baigtą. (Gongas)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 38
Antanaitis Audrys 32, 33
Anušauskas Arvydas 59, 65
Ažubalis Audronius 31
Ažuolas Valius 15, 16, 19
- Bakas Vytautas 14, 34
Bartkevičius Kęstutis 39
Baškienė Rima 7, 23, 30
Baublys Juozas 38, 39
Bukauskas Valentinas 15, 16, 35
Butkevičius Algirdas 23, 35
- Dagys Rimantas Jonas 67, 68, 69, 70
Degutienė Irena 29, 30, 31, 32, 33, 50
Dumbrava Algimantas 34, 57
- Gailius Vitalijus 59
Gelūnas Arūnas 31, 32, 36, 37
Gentvilas Eugenijus 9, 11, 28, 29, 34, 63
Gentvilas Simonas 28, 29, 41, 42
Gražulis Petras 21, 22
Gumuliauskas Arūnas 9, 11, 30
- Imbrasas Juozas 37
- Jakilaitis Edmundas 22
Jarutis Jonas 14
Jovaiša Eugenijus 8, 9, 10
Jovaiša Sergejus 12, 15, 39, 40, 52
Juozapaitis Vytautas 35, 36, 37, 46, 47
Juršėnas Česlovas 67
- Kamblevičius Vytautas 9, 10, 12, 26, 40
Karbauskis Ramūnas 22, 40
Kazlauskas Gediminas 25
Kepenis Dainius 51
Kernagis Vytautas 13
Kindurys Gintautas 16, 68, 69
Kreivys Dainius 41
Kubilienė Asta 60, 61, 64, 65, 66
Kubilius Andrius 8, 9, 10, 11, 13, 20, 22
Kupčinskis Andrius 42
- Landsbergis Gabrielius 33, 34
Liesys Jonas 21, 40, 41
- Mačiulis Valentinas 41
Majauskas Mykolas 14, 15, 16, 21, 22, 54, 56, 57
Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 30, 31
Markauskas Bronius 35, 39
- Martinėlis Raimundas 35, 46, 47, 58, 61, 65
Masiulis Eligijus 40
Masiulis Kęstutis 66, 71
Masiulis Rokas 37, 38, 42, 43
Matulas Antanas 27, 28, 41, 51, 52, 55, 57, 59, 61, 63
Mazuronis Valentinas 25
Mažeika Kęstutis 12
Misiūnas Dalius 13
Misiūnas Eimutis 34, 36, 42, 44
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 17, 18, 27
- Narkevič Jaroslav 29, 31, 32, 33, 48
Navickas Andrius 17, 18, 19, 20, 54
Navickas Kęstutis 23, 25, 26, 27, 28
Navickienė Monika 43
Nekrošius Arvydas 7, 8, 17, 18, 19, 20, 45
Norkienė Aušrinė 67, 68
- Olekas Juozas 28, 29, 34, 35, 48, 49, 55, 59, 62, 67, 70
- Palaitis Raimundas 42
Palionis Andrius 22
Papirtienė Aušra 33
Petrauskienė Jurgita 37, 38, 40, 41, 43
Pranckietis Viktoras 7, 66, 67
Prūsaitis Rimantas 26, 27, 29
Puidokas Mindaugas 10, 11, 12, 13, 21
Pupinis Edmundas 12, 17, 26, 31, 42, 43, 65, 68
Puteikis Naglis 20, 71
- Razma Jurgis 7, 26, 27, 28, 39, 40
Rinkevičius Gintaras 37
Rinkevičius Viktoras 8, 59, 60, 62, 63
Ruokytė-Jonsson Liana 36
- Sabatauskas Julius 25, 27
Sakalauskas Benjaminas 25
Sakalauskas Raimondas 27, 28
Saudargas Paulius 26, 27, 58, 59, 60, 62, 63, 65
Sysas Algirdas 37, 38, 45, 50, 68, 69, 70
Skaistė Gintarė 38
Skardžius Artūras 21, 22
Skvernelis Saulius 34, 35, 36, 38, 39, 41, 42
Stacevičius Lauras 71
Starkevičius Kazys 43, 44, 66
Staugaitis Justinas 67
Stončaitis Algirdas 38
- Šakalienė Dovilė 56, 57
Šalaševičiūtė Rimantė 57
Šarknickas Robertas 13, 57, 66, 68

Šimonytė Ingrida 21, 70
Širinskienė Agnė 7, 18, 19, 40, 46, 51

Tamašunienė Rita 35
Tomilinas Tomas 51
Trečiokas Kęstutis 25
Tumėnas Stasys 31, 63, 65

Urbšys Povilas 51

Vaičekauskas Gintaras 39, 40
Vaičiūnas Žygimantas 38

Valiūnas Petras 45
Vareikis Egidijus 13
Varkalys Jonas 59, 60
Varžgalys Juozas 62
Veryga Aurelijus 39, 40, 42, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53,
54, 55, 56, 57
Vileišis Jonas 42
Vilniaus Gaonas 13
Vinkus Antanas 45, 50, 58

Žakaris Edvardas 63
Žemaitaitis Remigijus 60, 61, 62, 63

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*